

društvene obavijesti

Br. 109, srpanj 2012.
www.hkz-kkv.ch

Piše:
Osvin Gaupp

POSTIZBORNA ŠUTNJA

*Kad naš brod tone, tone
I zvona zvone
Na palubi šutimo svi ...*

Nakon osvrta na rezultate izbora u prošlom broju, koji je bio prilično pesimistički, bilo bi prirodno da sada komentiram dosadašnji rad Vlade, ako ništa drugo, da pokažem kako sam svojim pesimizmom dobro ocijenio kukurikavce.

Ali, nije mi toliko važno imati pravo, a i ne želim se ponavljati. Zbog toga se ograničavam samo na one poteze nove Vlade pri kojima je pokazala veliku umješnost. Ona brzo, rigorozno, bezobzirno i arogantno, zanemarujući demokratska i moralna načela, provodi svoj osnovni program: održavanje vlasti. U

tu svrhu s jedne strane zamjenjuje upravljački kadar na svim značajnijim mjestima, ne samo u državnim institucijama nego i u poduzećima u državnom vlasništvu, sa svojim podobnim ljudima. S druge strane prilagođuje zakone tom istom cilju i to po hitnom postupku, primjerice zakon o HRT-u.

Moram također izraziti divljenje, kako te postupke opravdavaju. Tako je primjerice za prvog podpredsjednika Čačića (to je prvi "prvi podpredsjednik" RH) normalno, da dosadašnje djelatnike zamijeni njemu lojalnim. Nitko od novinara ga nakon te izjave ne pita koja je razlika između lojalnog i podobnog, te gdje je ostala stručnost, čiju potrebu je g. Čačić naglašavao dok je on bio u oporbi.

Ali ni nove namete, daleko veće od onih Jadranke Kosor, nitko u medijima ne naziva haračem kao u njezino vrijeme.

Ta, da se tako izrazim, postizborna šutnja ne vlada samo u medijima. Ni sindikati ne poznaju više riječ harač, a o tome da je većina sindikata ponizno prihvatila nove radne ugovore sa znatno smanjenim pravima da i ne govorim. O tužbi zbog kršenja radničkih prava, referendumu i sl. ni riječi.

Svi šute i trpe. I neka!

Suzdržavam se od daljnjih komentara politike, društvenih i inih prilika u Domovini, ali zato ima u ovom broju nekoliko priloga koji ih oslikavaju.

Bili smo u Zagrebu kada se održavala svečana akademija povodom 90-te obljetnice rođenja prvog hrvatskog Predsjednika dr. Franje Tuđmana. To nismo htjeli propustiti i nismo zažalili. Ugođaj i naboj koji je vladao kad je u dvoranu ušao naš heroj, haški uznik na privremenom dopustu, general Slobodan Praljak, ne može se opisati. Izlaganja svih pet govornika su bila na velikoj visini, ali meni osobno je govor književnika Ivana Aralice nešto posebno, nezaboravno i od antologijske vrijednosti. Njegov govor i govor prof. Miroslava

Tuđmana pročitajte na str. 8 i 9.

Dok Ivan Aralica piše o tome tko je sve zaničevao dr. Franju Tuđmana nakon što nas je zauvijek napustio, na prosvjednom skupu građanske inicijative "Krug za trg", koja traži preimenovanje Trga maršala Tita u Zagrebu, govorio je prof. Ivo Banac o onima koji niječu Titove zločine. Usprkos toga što je Hrvatski helsinški odbor sa prof. Bancom podržao tu građansku inicijativu, mediji su prešutjeli događaj i njegov govor. Da ne bi bilo prešućeno i zaboravljeno, evo ga u DO-u (str. 7).

Tito je na respektabilnom devetom mjestu u popisu najvećih zločinaca 20-tog stoljeća (vidi DO br. 96, str. 6), ali u Hrvatskoj je on za bivšeg i sadašnjeg predsjednika Republike, kao i za predsjednika Vlade, nedodirljiv i daleko značajniji državnik od Franje Tuđmana. Da bi to tako i ostalo, ukinuto je pokroviteljstvo Sabora komemoraciji Bleiburga (komentari na str. 10).

Pravo je čudo, da je na hrvatskoj televiziji emitirano deset nastavaka o zločinačkom djelovanju jugoslavenske tajne službe Udbe (komentar na str. 11). Hoće li takva čuda prestati sa još boljom kontrolom HRT-a?

Ali, kako reče Gundulić, kolo sreće se okreće, 'ko bi gore sad je dole... ■

SADRŽAJ

	STRANA		STRANA		STRANA
Uvodnik	2	Knjigom na knjigu protiv laži	17	Predrasude o Walserima	41
Prigodna pjesma	3	Literarni i likovni natječaj,	18	Lubenice iz bakinog vrta	42
200 g. - Vjekoslav Babukić	4	nagrađeni radovi		Jezik, zlatni ključ integracije	42
170 g. Matica hrvatska	4	Hrvatska kuća "Materina priča"	24	Sve za novac	43
Obnovljen dvorac Eltz	6	Izložba nagrađenih radova	25	Kolik vrijedi riječ diplomata	43
Arheološka senzacija	6	Razgovor s Enom	26	Poezija naših čitatelja	44
Šesti "Krug za trg"	7	Svi smo mi Vukovarci	27	Nova knjiga 'Živa glava'	45
90. obljetnica dr. Franjo Tuđman	8	Uspjeh učenika iz Našica	28	Što sijemo, to žanjemo	46
Bleiburg i oko njega	10	Slikarski dragulji	29	Obavijesti	47
Jugoslavenske tajne službe	11	HKZ i DO u Vinkovcima	30		
Agresorske ispraznice	12	Slavonija Liber	34		
Laži "nebeskog naroda"	13	Proslavili smo s našom Dunjom	36	<u>Naslovnica</u>	
Nove institucije za odnose		Mobing nad HKZ	37	Predsjednik i urednik u Vukovaru	
s Hrvatima izvan domovine	14	Činjenice o osnivanju HDŠ	38		
Titu treba oduzeti odlikovanje	16	Hvale vrijedan likovni projekt	38	<u>Poledina</u>	
Vuk dlaku mijenja, čud nikada	16	Novi internacionalni natječaj	38	Jura Perković, mladi slikar	
Automobil "Concept_one"	16	Tko mijenja tradiciju	40		

110 GODINA OD ROĐENJA

DOBRICA CESARIĆJEDAN OD NAJVEĆIH HRVATSKIH
PJESNIKA SVIH VREMENA

Priredila D. Gaupp

Rođen 10.01.1902. god. u Požegi,
umro 18.12.1980. god. u Zagrebu.

Grad njegovog djetinjstva bio je Osijek, kamo su se roditelji, Đuro Cesarić (šumarski inženjer, 1868.-1919.) i majka Marija Cesarić (rođena Marković, 1873.-1956.) doselili 1904. U Osijeku je polazio osnovnu školu, prve razrede realne gimnazije, pa i napisao prve stihove „I ja ljubim“ 1916. Iste godine obitelj seli u Zagreb gdje završava gimnaziju, a zagrebački mu omladinski časopis "Pobratim" objavljuje prvu pjesmu.

U 18. godini počinje studij prava, nakon godine dana prelazi na Filozofski fakultet. Paralelno radi u Računarskom uredu; zatim u Hrvatskom narodnom kazalištu uči režiju i sređuje kazališnu pismohranu. Od 1929. do 1941. radi kao lektor i knjižničar Higijenskog zavoda, a potom u Uredu za hrvatski jezik.

Prvu zbirku pjesama "Lirika" objavio je 1931. g. u vlastitom izdanju, a sljedeće godine tu je knjigu nagradila JAZU (danas HAZU) kao najbolju pjesničku zbirku godine. Godine 1936. Društvo hrvatskih književnika nagrađuje njegovu pjesmu "Trubač sa Seine" (Matoš u Parizu). Nizu književnih nagrada pridružila se i Nagrada "Vladimir Nazor" za životno djelo 1969. i Goranov vijenac 1976.

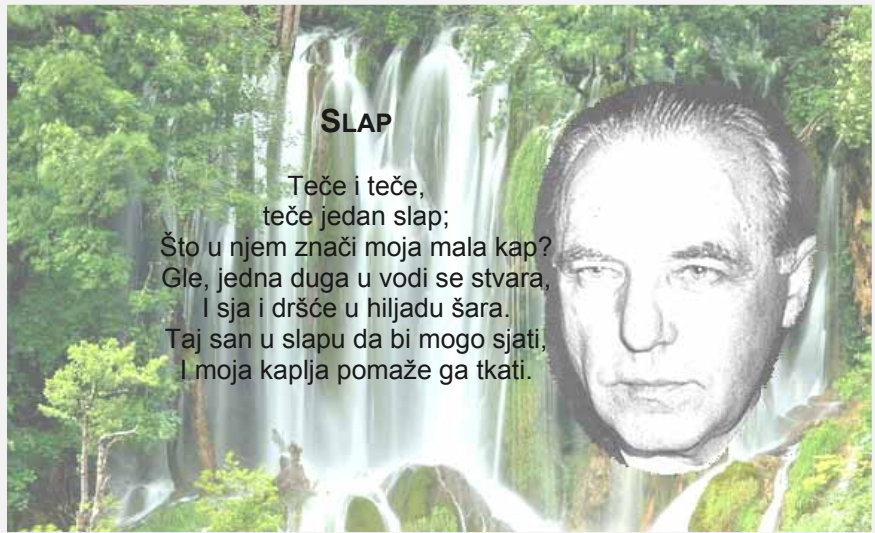
Bio je predsjednik Društva književnika Hrvatske od 1962.-1963. g. Suradivao je u mnogim književnim časopisima: Književnoj republici, Savremeniku, Kritici, Hrvatskoj reviji.

Dobriša Cesarić jedan je od najprevođenijih hrvatskih pjesnika. Osim na sve slavenske jezike, pjesme su mu prevedene na engleski, njemački, francuski, talijanski, španjolski, mađarski, rumunjski, turski, albanski, latinski i esperanto.

On je i sam izvrsno prepjevao neka djela njemačke i ruske poezije i prevođio niz novela s ruskog, njemačkog, bugarskog i slovenskog jezika. Dobriša Cesarić ušao je u talijansku antologiju svjetske lirike "Poeti del mondo", te u njemačku antologiju suvremene europske lirike.

Za njega je rečeno da je "čarobnjak stiha; maštoviti tragač za predjelima odbjegle sreće; nadahnuti slikar krajolika; mag jezične glazbe u kojoj se pogasle želje, tjeskobe i nespokoji pretvaraju u čisto zlato poetskog govora."

U "Pjesmi mrtvog pjesnika" Cesarić nam poručuje:

SLAP

Teče i teče,
teče jedan slap;
Što u njem znači moja mala kap?
Gle, jedna duga u vodi se stvara,
I sja i dršće u hiljadu šara.
Taj san u slapu da bi mogo sjati,
I moja kaplja pomaže ga tkati.

*Pred smrću ja se skrih (koliko mogoh)
U stihove. U žaru sam ih kovo,
Al' zatvoriš li za njih svoje srce,
Oni su samo sjen i mrtvo slovo.
Otvori ga, i ja ću u te prijeći
Ko bujna rijeka u korito novo.*

TIHO, O TIHO GOVORI MI JESEN

Tiho, o tiho govori mi jesen:
Šuštanjem lišća i šapatom kiše.
Al' zima srcu govori još tiše.
I kada sniježi, a spušta se tama,
U pahuljama tišina je sama

BREZE NA ULICI

Kraj bijelih breza svakog dana
Ja prođem srca razdragana.
(Oduvijek ima tajnih veza
Između pjesnika i breza.)

Od čega drščete, vi breze?
Od slatkih slutnja ili jeze?
Zašto vam krošnja podrhtava
I onda kada vjetar spava?

Na ulicu, med svijet što viče,
Ko da ste izašle iz priče.
Nježne, treperave i čiste
Baš kao prva ljubav vi ste!

JEDNE NOĆI

Te noći pisah sjedeć posve mirno,
Da ne bih majci u susjednoj sobi
Škripanjem stolca u san dirno.

A kad mi koja ustrebala knjiga,
Sasvim sam tiho išao po sagu.
U svakoj kretnji bila mi je briga
Da staričicu ne probudim dragu.

I noć je tekla spokojna i nijema.
A tad se sjetih da je više nema.

BALADA IZ PREDGRAĐA

....I lije na uglu petrolejska lampa
Svjetlost crvenkastožutu
Na debelo blato kraj staroga plotu
I dvije, tri cigle na putu.

I uvijek ista sirotinja uđe
U njezinu svjetlost iz mraka,
I s licem na kojem su obično brige
Pređe je u par koraka.

A jedne večeri nekoga nema,
A moro bi proć;
I lampa gori,
I gori u magli,
I već je noć.

I nema ga sutra, ni prekosutra ne,
I vele da bolestan leži,
I nema ga mjesec,
I nema ga dva,
I zima je već,
I sniježi...

A prolaze kao i dosada ljudi
I maj već miriše
A njega nema, i nema, i nema,
I nema ga više

I lije na uglu petrolejska lampa
Svjetlost crvenkastožutu
Na debelo blato kraj staroga plotu
I dvije, tri cigle na putu.

VOČKA POSLIJE KIŠE

Gle malu vočku poslije kiše:
Puna je kapi pa ih njiše.
I blješti suncem obasjana,
Čudesna raskoš njenih grana

Al' nek se sunce malko skrije,
Nestane sve te čarolije.
Ona je opet, kao prvo,
Obično, malo, jedno drvo.

HRVATSKI VELIKAN VJEKOSLAV BABUKIĆ 200 G. OD ROĐENJA

Piše Artur Bagdasarov

Vjekoslav Babukić se rodio u Požegi 16.06.1812., a umro je u Zagrebu 20.12.1875. Otac mu je bio Antun, lici-tar, a majka Agata, rođena Keleković, iz Samobora. Školovanje je počeo u Požegi, 1821./22. nastavio u Novoj Grad-iški u "Oberschule", zatim je išao u gim-

naziju (1823.-1827.) u Požegi, a završava je 1828. u Pečuhu. Školujući se učio je njemački, mađarski i latinski. Prijevodi s francuskoga u "Danici" dokazuju da je znao i francuski, a bilješke u rukopisnoj građi u NSB upućuju na znanje grčkoga.

Znao je i slavenske jezike, jer je to znanje bilo dio ilirskoga programa, a također je učio glagoljicu i ćirilicu. Studiranje nastavlja u Zagrebu od 1830. studira filozofiju i pravo. Od 1833. radi kao bilježnik Banskoga sudbenog stola, a potom od 1836. u raznim odvjetničkim kancelarijama. Te je godine položio odvjetnički ispit, te je kao suplent na Kraljevskoj akademiji predavao dvije godine mađarsko i međunarodno pravo.

Tada napušta pravničku karijeru jer nije izabran za profesora i odatle se sav posvećuje narodnom preporodu. 1832. kao 26-godišnjak postaje prvi tajnik *Čitaonice ilirske*, a 1842. prvi tajnik *Matice ilirske*, na kojoj dužnosti ostaje do 1846. "Danicu" je uređivao 1838.-1840. Prvim profesorom hrvatskoga jezika na Kraljevskoj akademiji postaje 1846., pobijedivši na natječaju na kojemu su sudjelovali još Ivan i Antun Mažuranić, Mato Topalović, Stanko Vraz, Stjepan Mlinarić, Jozo Španić. 1850. premješten je na gimnaziju, nakon što je dvogodišnji studij filozofije na zagrebačkoj *Kraljevskoj akademiji* priključio gimnaziji. To mu je bilo zadnje namještenje. Sve manje piše i sve manje znači u javnom

životu. Ostao je usamljen i u privatnom životu, jer se nije ženio.

Babukićeva je bibliografija skromna. Objavio je samo jednu prigodnu rodoljubnu pjesmu, nekoliko rasprava o pravopisnim, odnosno o grafijskim problemima i tri gramatike. Tu možemo još dodati anonimni leksikografski rad, zatim priređivanje za tisak starijih pisaca (Kačić, Vitezović, Gundulić, Palmotić, Đurđević, Kavanjin). U "Danici" se nalazi sitniji prilozi, što potpisani što nepotpisani. Redigirao je velik broj priloga za "Danicu", prevodio razne vijesti s češkoga, poljskoga i ruskoga. U Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci čuva se njegova korespondencija, gramatički rukopisi te nezavršena biografija "Promemoria" iz 1861. Među rukopisima nalazi se i ćirilički rukopis "Pravopis serbski i osnova gramatike slavjanske narečja ilirskoga" (u Budimu 1837.).

Babukiću je pripao najteži posao, trebao je opisati književni jezik, trebao je redigirati "Danicu" i druge učiti. Takav posao tražio je cijeloga čovjeka, a velik dio nije ostao vidljiv ni priznat.

Vjekoslav Babukić nezaobilazna je ličnost hrvatskoga narodnog preporoda. Bio je skroman, samozatajan, tih i neizmerno odan interesima svoga naroda. Volio je ljude i vjerovao da se slogom i miroljubivošću može graditi napredak.

■

170
mh
maticahrvatska
1842-2012.

dulićev Osman s dopunom Ivana Mažuranića (1844.).

U vremenu koje je prethodilo hrvatskom proljeću u Matici hrvatskoj 1967. sastavljena je Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, u kojoj se potpisnici zalažu za jednakost i ravnopravnost četiriju književnih jezika: slovenskog, hrvatskog, srpskog i makedonskog u državnim i upravnim poslovima, kao i u Ustavu ondašnje Jugoslavije. Zalažu se i za prava jezika narodnosti koje su živjele u Jugoslaviji. Tvrdje da je nejasnoća u Ustavu omogućila da se srpski književni jezik, čak i silom a ne samo preporukama, nameće kao jedinstven jezik za Srbe i Hrvate u cijeloj ondašnjoj državi. Tzv. *Novosadski pravopis* i "Rječnik obiju Matica" koji se upravo spremao, trebao je prema mišljenju centralnih vlasti, posvema podložiti hrvatsku jezičnu tradiciju srpskom jeziku

na svim područjima kulturnog, društvenog i književnog života. Odgovor vlasti na Deklaraciju bio je oštar, o njoj se raspravljalo u hrvatskom Saboru, potpisnici su politički bili osuđeni, a oštrica političke kritike posebice se okomila na Maticu hrvatsku i njezino članstvo.

Bilo je to doba hrvatskoga proljeća koje je komunistička vlast brzo pretvorila u zimu, progone i zabrane. Godine 1972. Matica hrvatska je raspuštena, njezina je djelatnost zabranjena, njezini su viđeniji djelatnici u tamnicama: Jozo Ivčević, Šime Đodan, Vlado Gotovac, Franjo Tuđman, Vlatko Pavletić, Zvonimir Komarica, Marko Veselica, Hrvoje, Šošić, Miljenko Foretić i drugi. Srećom već od 1960. djeluje Matičin Nakladni zavod, koji je nastavio nakladničku djelatnost ove najstarije hrvatske izdavačke i kulturno-znanstvene kuće i nakon 1972. godine.

U novim prilikama, nakon demokratskih promjena u Hrvatskoj, god. 1989. obnovljen je rad Matice hrvatske, oživljen je rad njezinih ogranaka diljem Hrvatske i svugdje gdje žive Hrvati, te se na taj način povezuje Zagreb, sa svim mjestima gdje postoji želja i volja za kulturnim životom i djelovanjem. ►

SIMBOL JEZIKA I BAŠTINE

Priredila D. Gaupp

Matica hrvatska osnovana je 10. veljače 1842. pod imenom "Matica ilirska". Prvi predsjednik bio je grof Janko Drašković (1842.-1850.). U svečanom govoru Drašković je rekao: *"Najpoglavitija svrha društva našega jest: nauku i književstvo u našem narodnom jeziku rasprostranjivati, i priliku mladeži našoj dati da se domorodno izобрази. Mi imamo mnogo starih i glasovitih djela iz XVI. i XVII. vijeka: Čubranovića, Ranjinu, Zlatarića, Gundulića, Palmotića, Đorđića i mnoge ine koje treba organičkim, tj. glasnošodnim pravopisom tiskati"*.

Prva knjiga koja je izašla bio je Gun-

Prvi predsjednik Matice hrvatske od 1842.-1850. bio je grof Janko Drašković

Matica hrvatska (središnjica i ogranci) objavljuje godišnje više stotina knjiga, koje redovito odnose najvažnije hrvatske književne nagrade. Uz dvadeset-

ak redovnih biblioteka značenjem se ističe biblioteka *Stoljeća hrvatske književnosti*, u kojoj je objavljeno 70-tak naslova. Središnjica objavljuje dvotjednik *Vijenac*, novine za književnost, umjetnost i znanost, te književni i znanstveni časopis *Kolo* i *Hrvatsku reviju*.

Osim izdavačke djelatnosti Matica hrvatska priređuje obilje najrazličitijih kulturnih i znanstvenih manifestacija predstavljanja knjiga, znanstvene simpozije, okrugle stolove, stručna i znanstvena predavanja i rasprave, koncerte, kazališne predstave. Pri Središnjici djeluje i Galerija Matice hrvatske u kojoj izlažu u prvom redu mlađi umjetnici.

Stotinjak postojećih ogranka Matice hrvatske objavljuje 20-tak književnih

Aktuelni, 2002. izabrani i 23. po redu predsjednik Matice hrvatske je Igor Zidić, književnik i povjesničar umjetnosti.

časopisa, među kojima su Dubrovnik, Književna revija, Dometi, Zadarska smotra, Riječi... Ogranci su zbog bogate kulturne djelatnosti u svojim mjestima nezaobilazni, a ponegdje i jedini nositelji kulturnoga života. ■

OGRANAK

MATICA HRVATSKA VINKOVCI

Priredila D. Gaupp

Zaslugom Dionizija Švagelja u Vinkovcima je 1959. osnovan Ogranak Matice hrvatske. Pododbor je imao dvije sekcije: likovnu, koju je vodio akademski slikar Božidar Kopic i književno-naučnu koju su vodili Dionizije Švagelj i Miroslav Mađer. Pododbor nije imao prostor za rad pa su se članovi skupljali u "Novostima", a ujedno su koristili priliku i svoje tekstove čitali na Radio postaji Vinkovci.

Aktivnosti Pododbora odmah su se pozitivno odrazile na kulturni život grada i cijele Slavonije. Već prve godine organizirane su brojne likovne izložbe (Vinkovci, Županja, Sl. Brod, Našice,

Zagreb), književne večeri (Ilok, Vinkovci, Vukovar, Osijek, Županja), pokrenuta je izdavačka djelatnost, održavala se predavanja, surađivalo se s ondašnjim lokalnim i državnim tiskom.

Najznačajnija edicija vinkovačkoga Pododbora je "Godišnjak". Sve brojeve uredio je Dionizije Švagelj, koji je, to treba naglasiti, bio spiritus movens ne samo tiskanja "Godišnjaka" nego i cjelokupnoga Matičinog rada u Vinkovcima i Slavoniji od 1959. do zabrane njezina rada 1971. godine. Prvi broj "Godišnjaka" tiskan je 1960. godine, a do 1970. godine izašlo je sedam brojeva.

Već 4. svibnja 1990. g. u Narodnoj knjižnici (zgrada "Hrvatskog doma" u Zvonimirovoj ulici, koja je izgorjela u ratu) održana je obnoviteljska (osnivačka) skupština Ogranka Matice hrvatske u Vinkovcima kojom je Ogranak službeno počeo s radom i ponovno postao jedan od najvažnijih čimbenika u kulturnom životu grada i županije.

Bogata izdavačka djelatnost i pokretanje nekoliko biblioteka (do sada je tiskano 46 različitih svezaka knjiga, te dvije grafičke mape, jedna slikovnica i jedan album stripa), a svake godine tiskan je i "Godišnjak" (do sada 16 brojeva), organizirano je oko dvije stotine koncerata ozbiljne glazbe, deseci promocija knjiga, književnih večeri, filmskih projekcija, tribina za mladež, a u matičinoj galeriji izlog "Slavonija sveta zemlja Hrvatska" u centru grada i u dvorani Ogranka postavljeno je više od tri stotine različitih izložbi.

Predsjednik Matice hrvatske Vinkovci je doc. dr. sc. Dražen Švagelj, a potpredsjednici dr. sc. Tomislav Talanga i prof. Marko Landeka.

Njima od srca hvala što su u svoj program rada uvrstili i predstavljanje Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj, odnosno glasila Društvene obavijesti. (Više u prilogu na str. 34.) ■

Spomen ploča: Ovdje je rođen Dionizije Švagelj (15.9.1923.—16.11.1985.) hrvatski književnik, znanstvenik, humanist i domoljub, utemeljitelj centra HAZU i Matice hrvatske u Vinkovcima, te počasni građanin Vinkovaca

Aktuelni predsjednik MH Vinkovci, dr. Dražen Švagelj

OBNOVLJEN DVORAC ELTZ

Dvadeset godina nakon srpske agresije na Hrvatsku i bezdušnog razaranja Vukovara u tromjesečnoj opsadi, u gradu je 30.11.2011. ponovno zasjao dvorac Eltz, jedan od najrepreszentativnijih objekata baroknog razdoblja na hrvatskom tlu.

Vlastelinski sklop obitelji Eltz čine zgrada Dvora (nekada rezidencija grofovske obitelji), četiri barokne kurije (u kojima je bila smještena uprava imanja), gospodarske zgrade, kapela sv. Roka te oranžerija u perivoju koji se od Dvora pružao prema Dunavu.

Za obnovu kompleksa dvorca Eltz i baroknih vlastelinskih kurija utrošeno je oko 95,3 milijuna kuna, a financirala ga je Vlada RH sa 25 % i Razvojna banka Vijeća Europe sa 75 %.

Obitelj Eltz jedna je od najplemenitijih i najstarijih velikaških njemačkih obitelji, a prvi puta se spominju u darovnici cara Friedricha I. Barbarosse 1157.

Grof Küffstein prvi vlasnik feuda Stari i Novi Vukovar (koji je obuhvaćao još 33 sela), 15.12.1736. prodaje vlastelinstvo Philippu Karlu grofu Eltzu za 175.000 rajnskih guldena. Gradnju dvorca počeo je 1749. g. grof Anzelmo Kazimir Eltz. Središnji dio dvorca više je puta dograđivan, a konačan izgled dvorac je dobio početkom 20. stoljeća po nacrtima bečkog arhitekta Siedeka.

Po dolasku komunista sprovedena nacionalizacija prisiljava vlasnike na odlazak. Dvorac je potom korišten kao vojna bolnica, dječji dom, muzička škola, prihvatilište za poplavljene sugrađane itd. U drugoj polovici 1960-ih u Velikom dvoru smješten je Gradski muzej, dok je ostale zgrade koristila uprava Vupika. Oranžeriju je koristio klub dizača utega zbog čega je prozvana „gombaonom grofa Elza“. Dvorišna strana Velikoga dvora nalazi se u stiliziranoj formi na aktualnoj banknoti od 20 Kn.

Zadnji Eltz koji je prebivao u vukovarskom dvorcu bio je grof Jakob Eltz (1921.-2006.). Nastankom Republike

Hrvatske grof Eltz je sa suprugom posjetio grad u ljeto 1990. Svoj 70-i rođendan planirao je slijedeće godine proslaviti u Vukovaru. Vukovar je doista i posjetio, no tada je već počelo njegovo razaranje.

U Hrvatskom Saboru grof je bio neovisni zastupnik grada Vukovara od 1992., te postao članom parlamentarnoga izaslanstva u Vijeću Europe u Strasbourgu. Sada grad najčešće posjećuje njegov sin Georg, rođen 1956. kao sedmo od ukupno devetero djece. (dg) ■

Jakob i Georg Eltz

ARHEOLOŠKA SENZACIJA U VINKOVcima

U Dugoj ulici u Vinkovcima pronađena je ostava sa luksuznim antičkim srebrenim posuđem kraja 4. stoljeća! Neki su primjerci pozlaćeni, a dio ima gravirane ukrase koji prikazuju životinje, bilje, arhitekturu i ljudski lik. Nađen je i natpis koji govori da je izrađivač posuđa bio Antonije Akvila. Pladnjevi, tanjuri, zdjele, vrčevi, čaše i žlice, teže više od 30 kg.

Nalaz je rezultat sustavnog arheo-

loškog istraživanja antičkih Cibala, budući su u Vinkovcima sva kopanja kod građevinskih radova pod strogom i neizbježnom kontrolom arheologa.

Vinkovci su jedan od najstarijih gradova Europe. Arheološka istraživanja na području grada pokazala su postojanje starije faze starčevačke kulture neolitika prije 7000 godina. U to prapovijesno doba smjenjivali su se nositelji raznih kultura.

U vrijeme rimske vladavine, iz koje potječe i pronađeno posuđe, Vinkovci su postali značajno trgovačko i obrtničko naselje - Colonia Aurelia Cibala. ■

ŠESTI "KRUG ZA TRG"

Građanska inicijativa "Krug za trg", koju koordinira gđa. Maja Runje, organizirala je šesti po redu prosvjedni skup kojim traže preimenovanje Trga maršala Tita u Kazališni trg. Ovoga puta pridružio im se i Hrvatski helsinški odbor, a okupilo se više od 2000 ljudi.

"Nećemo prestati dok Gradsko skupština ne prihvati naš prijedlog. Ne želimo da se jedan od najljepših trgova u Zagrebu zove prema onome tko je odgovoran za masovna ubojstva", izjavila je Maja Šovagović, suorganizatorica skupa.

ZAŠTO SMO PROTIV TRGA MARŠALA TITA?

Prof. dr. sc. Ivo Banac

Danas ne želim govoriti o Titu. Govorit ću samo o tomu što javne počasti Titu, preostale iz njegova izgubljenog vremena, govore o nama danas i ovdje. Hrvatska politička elita, uz rijetke izuzetke, proizvod je Titova vremena. Ne samo zato što su ti ljudi uglavnom stasali u razdoblju Titove diktature ili u desetljeću raspada diktature nakon Tita, nego zato što se do 1990. g. nikada nisu mogli javno opredijeliti za demokraciju.

Međunarodni kolaps komunizma i pritisci iz samog društva prisilili su diktaturu na povlačenje, ali zdanje diktature nikad nije bilo razoreno kamen po kamen. Naša poslijetitovska i poslijeyugoslavenska Hrvatska sazdana je stoga na kompromisan način, uz prešutni dogovor da se o nekim stvarima uopće ne razgovara.

Taj dogovor je dugo poštovan, toliko dugo koliko su nositelji Titova režima pazili da na sebe ne svraćaju pozornost, dok su se krili u strahu od odmazde. Govorim ne samo o poznatim imenima nego o kotačićima aparata diktature - sitnim žbirima i utjerivačima straha. Ali oni su se uzoholili. Iskoristili su teškoće našeg demokratskog poretka, koji, kao svaki demokratski poredak, pati od mnoštva nedostataka, da bi počeli dokazivati prednosti Titova razdoblja, čak prednosti Jugoslavije.

A budući da su sami svijesni da takvih prednosti i nije bilo - osim za glavešine, pokušavaju nam dokazati da Hrvatske ne bi bilo bez Tita, da je Hrvatska nezamisliva bez Tita, da je sve prije Tita prapovijest i srednji vijek. Da bi to dokazali sve titovsko su proglasili anti-fašističkim, pa su stoga svi oni što su okusili i osporavali Titovu diktaturu, logore i tamnice, likvidacije i progone, po logici stvari ništa nego fašisti i neprijatelji ovog naroda. Tko razuman može vjerovati takvim objedima? Mi smo samo svjedoci stradanja ove zemlje, koja se

još nije oporavila od straha, tako tipična za Titovo razdoblje. Mi svjedočimo da je titoizam zatirao ljudska prava i ljudsko dostojanstvo.

Što znači pristati na slavljenje straha? Što znači štovanje progonitelja? Što predstavlja kult rušitelja slobode i nacionalne pripadnosti? Sve je to zapravo vrhunsko poricanje sebe i vlastite posebnosti, svojih prava i svojih traženja. Vrhunac je to hrvatske samomržnje, sluganskog mentaliteta i nihilizma. Jedno je biti zaveden, a nešto sasvim drugo ustrajati u neispunjenoj i izdanoj vjeri. Jedno je biti ponižen, a nešto sasvim drugo tražiti neporecive razloge za takvo stanje. Jedno je biti u krivu, a nešto sasvim drugo ustrajno dokazivati da je sam izvor zablude neupitno dobro.

Tito je simbol svih poraza nekoliko hrvatskih generacija. Njegova je direktiva omogućila Bleiburg i križne putove, likvidacije razoružanih zarobljenika i odbjeglih civila, žena i djece. On je potpisao onih 750 jama evidentiranih u Hrvatskoj, 650 u Sloveniji, 120 u BiH, te tko zna koliko drugih od Tise do Vardara. Njegovo je ime resilo jedini novi logor jugoslavenske diktature: Goli Otok, mučilište što ga se s goebbelsovskim cinizmom predstavljalo kao "slobodu okruženu morem".

Njegov je ključ zatvarao ćelije Stare Gradiške, Lepoglave, Zenice, Mitrovice, gdje su godinama robijali najhrabriji pripadnici našeg naroda. Njegov je humanizam sprovodio klasnu diskriminaciju, uništavao vjeru u Boga, progonio svećenike, branio pristup vjerskom odgoju. Njegovo je pravo otimalo posjede vlasnika i narodno dobro općenito. Njegova je pravda proizvodila tužitelje i suce specijalizirane za nepravdu. Njegova je "radnička vlast", njegovo je samoupravljanje i propalo gospodarstvo izvozilo stotine tisuća radnika na rad u tuđinu.

Njegova je "svijetla budućnost" stvarala planirano zaostajanje, korupciju i nerazvijenost. Njegovo je nesvrstavanje odrezalo Hrvatsku od zapadnog svijeta,

kojemu je oduvijek pripadala. Njegova je nacionalna ravnopravnost bacila hrvatstvo u ilegalu, raspustila Maticu hrvatsku, dovodila u pitanje posebnost hrvatskog jezika, cenzurirala najbolje hrvatske autore, pisce i znanstvenike, propisivala mjeru naše pripadnosti i odbijala i samu pomisao da bi Hrvatska mogla biti samostalna, neovisna i svoja.

Pristajati uz ovakav registar tiranije ravno je samouništenju. Moramo sprati ovaj biljeg srama i potiranja ljudskih prava i sloboda s jednog od najljepših trgova našeg Zagreba i gdje god se to ime pojavljuje diljem naše domovine.

Tražimo promjenu imena ovog Trga! Tražimo odgovornost naših vlasti - državnih, gradskih, lokalnih - u suzbijanju svih tragova diktature i neslobode što su unakazili živote hrvatskih naraštaja! Tražimo sučeljavanje sa svim ostacima titoizma - u javnom životu, znanosti, kulturi; prestanak marginaliziranja hrvatske borbe za samostalnost i slobodu, za ljudska prava i povijesnu istinu; tražimo konac titoističkog i jugoslavenskog pranja mozgova, što je stvarni sadržaj razgllašene priče o povijesnom revizionizmu!

Hrvatska neće biti slobodna i svoja dok se ovaj posao ne obavi, kolikogod to našem predsjedniku, premijeru, te vrlo utjecajnom dijelu političke elite bilo neugodno. Borba za slobodu i demokraciju neraskidivo je vezana uz detitoizaciju, jer je titoizam model za sve recentne primjere autoritarne vlasti!

Rastat ćemo se u miru, a ovdje ćemo se okupljati u još većem broju dok dva politička brežuljka i gradska vijećnica ne čuju i ne prihvate naša traženja. Budite ponosni što ste se unatoč provokacijama i nerazumijevanju okupili oko ovog cilja! Doviđenja do idućeg Kruga! ■

5. svibnja 2012. na prosvjednom skupu "Krug za trg"

90 OBLJETNICA ROĐENJA

DR. FRANJE TUĐMANA AKADEMIJA

U nedjelju, 14. svibnja o.g. u Velikoj dvorani hotela Sheraton u 19 sati započela je svečana Akademija povodom 90. obljetnice rođenja prvog hrvatskog predsjednika, dr. Franje Tuđmana.

Veliko i ugodno iznenađenje bilo je prisustvo generala Praljka čiji je dolazak popraćen dugim i oduševljenim pljeskom. Govornici su bili: admiral Davor Domazet Lošo, potpredsjednik Matice hrvatske akademik Ante Stamač, predsjednik Komisije Iustitia et pax Hrvatske biskupske konferencije (HBK) sisački biskup mons. Vlado Košić, akademik Ivan Aralica i Miroslav Tuđman, čiji govor donosimo u nastavku.

Poštovane dame i gospodo,
Dragi prijatelji

Dozvolite da se (u svoje ime i u ime organizatora Udruge HIP) svima Vama, kao i današnjim govornicima, odmah na početku posebno zahvalim na Vašem dolasku i sudjelovanju na ovoj akademiji povodom 90-te obljetnice rođenja prvoga hrvatskoga predsjednika.

90. obljetnica rođenja dr. Franje Tuđmana, tek je povod zbog kojeg smo se danas ovdje okupili. Motiva radi kojih je svatko od nas danas ovdje, zacijelo ima više: od toga da odamo priznanje povjesničaru čija nas je misao ujedinila na zajedničko djelovanje 1990-ih; političaru koji je stvorio vodeću i najjaču stranku pod čijim je programom Hrvatska izašla iz komunizma i Jugoslavije; državniku koji je uspio voditi Hrvatsku do samostalnosti, međunarodnog priznanja i teritorijalne cjelovitosti; čovjeku koji je sve nas združio i zadužio - na ovaj ili onaj način - jer smo bili sudionici jednog herojskog vremena u kojem smo se izborili za hrvatsku slobodu i hrvatsku državu.

Danas se s pravom možemo pitati odajemo li počast povjesničaru, državniku i čovjeku zbog njegova djela i zasluga koje su stvar prošlosti, ili su pak njegova misao i nauk i danas relevantni za našu sadašnjicu i budućnost?

Detuđmanizatori i retuđmanizatori danas se spore oko toga. Vrlo često taj spor ne izlazi iz sjene misli i djela povjesnika i državnika dr. Tuđmana.

Što prvi hrvatski predsjednik simbolizira za hrvatskog čovjeka vrlo je lako prikazati. Predsjednik Tuđman je znao, u okolnostima 1991. g., kada su svi bili protiv osamostaljenja i priznanja Hrvatske, kada su i EZ i međunarodni čimbenici bili protiv raspada Jugoslavije, kada je u rujnu 1991. VS UN-a, proglasilo embargo na uvoz oružja u Jugoslaviju, (a to je bila politička poruka Beogradu da može svom silom vojno udariti na

Tuđman, Stamač, Aralica, biskup Košić, Domazet

Hrvatsku kako bi se očuvala Jugoslavija) - u tim i takvim okolnostima predsjednik je znao privoljeti međunarodnu zajednicu (od rujna do kraja prosinca 91.) na međunarodno priznanje Hrvatske!

To znači znati se boriti i uspješno se izboriti za hrvatske nacionalne interese. Imati sve protiv sebe, ali igrati po međunarodnim pravilima, osigurati svoje interese, na način da se za sebe (t.j. Hrvatsku) ne traži ništa drugo što ne bi vrijedilo i za druge.

Ostvariti hrvatske nacionalne interese može samo netko tko zna: međunarodnu situaciju, ima potporu svojega naroda i ima osobne hrabrosti i strasti sebe izložiti i založiti za ciljeve kojima stremlji.

Predsjednik Tuđman dobio je potporu većine hrvatskog naroda politikom pomirbe i stvaranjem Vlade demokratskog jedinstva 1991.; unatoč činjenici da je HDZ imao apsolutnu većinu u Saboru. Za njega je i vlastita stranka, HDZ, bio samo instrument za ostvarivanje političkog programa: izaći iz komunističke Jugoslavije, postići međunarodno priznanje, osloboditi okupirana područja. Politički program predsjednik Tuđman izgradio je na povijesnoj spoznaji:

svijet se stalno globalizira, a nacionalno individualizira. S te je pozicije vodio i međunarodnu i nacionalnu i stranačku politiku.

Hrvatska je danas u krizi. Hrvatska nakon predsjednika Tuđmana nema državnika. To samo znači da hrvatske političke elite nemaju viziju o mjestu i ulozi Hrvatske u međunarodnom poretku, zato su neuspješne u zastupanju hrvatskih interesa u EU i u svijetu. Vrhunac njihovih političkih programa je ostvarivanje stranačkih, a najčešće samo kadrovskih, interesa.

U doba globalizacije političke, gospodarske i kulturne mreže postale su gušće, transnacionalne interakcije postale su brže, a povezanost između i pojedinaca i nacija dramatično je porasla.

U doba globalizacije nacija je i nadalje ključni politički i gospodarski subjekt, osnovni nositelj i demokracije i razvitka. Kada se naruši odnos snaga između globalizacijskih procesa i nacionalnih probitaka, tada smo suočeni ili s globalnim imperijalizmom ili s nacionalnim izolacionizmom. ►

General Praljak i obitelj Tuđman

I danas međunarodne institucije i višenacionalne zajednice načešće se urušavaju pod prijetnjom imperijalnog kozmopolitizma, a prijeti im kolaps onda kada nisu ostvareni nacionalni interesi. Svjedoci smo različitim ugrozama nacionalnih interesa, ali i suprotstavljanju negativnim učincima globalizacije: od Belgije do Grčke, te Islanda, Portugala, Španjolske i Italije. Češka, Poljska i Mađarska traže promjene odnosa u EU, kako bi se zaštitili kulturni i nacionalni identiteti malobrojnih naroda.

Za vrijeme predsjednika Tuđmana, HDZ je bio središnja stranka - ne zbog lijeve i desne političke geometrije - već zbog toga što je u središtu imao interese cijelog hrvatskog naroda, svih hrvatskih građana, program koji nudi i donosi boljitak i razvoj cijeloj Hrvatskoj.

Svjedoci smo da su danas političke stranke neučinkovite u rješavanju poli-

tičke i gospodarske krize u kojoj se nalazi Hrvatska. Zašto? Jer polaze prvenstveno od onoga što je dobro za njih, a ne za Hrvatsku. Sa tih i takvih pozicija moguće je, u najboljem slučaju, očuvati postojeći status quo, ali nije moguće utjecati na međunarodni poredak i međunarodne odnose, te raditi na boljitku i od Hrvatske učiniti zemlju u kojoj će se dobro i dostojanstveno živjeti.

Zato su načela na kojima je predsjednik Tuđman vodio hrvatsku državu i službeni hrvatsku politiku i danas jednako aktualna. Nismo inferiorni u odnosu na EU, nego možemo biti samo ravnopravni partneri. Nismo balkanska zemlja, nego srednjoeuropska i mediteranska zemlja. Nismo država nastala na zločinu i etničkom čišćenju, kako se u Haagu želi i danas presuditi i predsjedniku Tuđmanu i hrvatskim generalima Gotovini i Markaču, a sutra generalima

Slobodanu Praljku, Milivoju Petkoviću, Jadranku Prliću, Valentinu Čoriću, Berislavu Pušiću i Bruni Stojiću.

Dame i gospodo, Hrvatski narod ima pravo na svoje dostojanstvo i bolje sutra. To možemo ostvariti samo vlastitim snagama i vlastitom pameću, s vjerom da smo jednaki drugima, a da u nekim stvarima možemo biti i bolji od drugih. Ta su načela političko i povijesno nasljeđe predsjednika Tuđmana, i s tim smo se uvjerenjem i sa tom smo se porukom danas ovdje okupili.

Zato svima Vama još jednom zahvaljujem na Vašem dolasku i sudjelovanju na ovoj akademiji.

Miroslav Tuđman
Zagreb, 14. svibnja 2012. ■

AKADEMSKI GOVOR

NIJEKANJE

IVAN ARALICA

Kad mi je bilo dano da nad otvorenom rakom Predsjednika Tuđmana, posljednji, kažem ukratko nekoliko riječi, jer u toj prigodi dugi govori ne priliče, našao sam se u mucu što iz bogate riznice njegova života odabrati i istaknuti kao posebnu vrijednost, vrijednost bez koje se njegovo temeljno djelo, nastanak suvremene hrvatske države, ne bi moglo ostvariti. Od nekoliko mogućnosti odabrao sam njegovu politiku nacionalnog pomirenja, uz veliki rizik da me se shvati kao frazera, jer sam bio uvjeren da bez politike nacionalnog pomirenja državu u ovakvom obliku gotovo da ne bi mogao ostvariti.

Da se na to odlučim bio je i još jedan valjan razlog! Govoreći o pomirbi, čisto političkoj kategoriji, imao sam u vidu i pomirbu kao evanđeosku kategoriju, imao sam u vidu ono mjesto u evanđeljima kad Učitelj predaje posljednje poruke svojim učenicima. Koliko god se koga dojmilo smenicim, učinilo mi se to mjesto iz evanđelja usporedivim s politikom nacionalne pomirbe.

Nisam vidio čovjeka koji bi hrvatski narod onoliko volio koliko ga je Tuđman volio. Volio ga je koliko taj narod zasluži da ga se voli i preko toga! Toliko da mi se učinilo kako se iz njegova ustajavanja na politici nacionalnog pomirenja, dok je živio, može izvući poruka koja će, upućena hrvatskom narodu kao posljednji pozdrav, glasiti isto onako kao što je na posljednjoj večeri glasila poruka Učitelja učenicima: Kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga.

Predmet je za političku raspravu u kojoj smo se mjeri nakon njegova odlaska držali načela nacionalnog pomirenja i koliko smo slušali riječi poruke koja

je iz te politike proizlazila, da moramo ljubiti jedni druge, jer nas, ne ljubimo li se međusobno, nitko drugi nema voljeti.

Svjedoci smo, međutim, da tijekom proteklih godina otkako nije među nama, ništa tako sustavno nije napadano i dovedeno u pitanje kao nacionalno pomirenje. I kao politička pragma i kao izvorište poruke da ljubimo i pomažemo jedni druge! Na trenutke se stiče dojam da sve što se čini - a pogotovo što je urađeno ovih zadnjih nekoliko mjeseci - čini se samo zato da se nacionalna pomirba razbije i narod rascijepi, ne na dva, nego na stotinu dijelova.

Čini se to na mnoštvo rafiniranih i grubih načina, a najviše tako da se pokušava zatrti spomen na Tuđmanovo ime kao preduvjet zatiranja njegova djela. Detuđmanizatorima se od početka do danas činilo da oživljavanje njegova imena oživljava i njegovo djelo, pa se bez potiskivanja u zaborav toga imena njegovo djelo u zaborav ne može

protjerati. I kad je to s tim imenom i tim djelom tako kako sam kazao, postoji potreba da se još jednom oslonim na tekst evanđelja, na ono mjesto kad se Petar na posljednjoj večeri zaklinje Učitelju da će i svoj život dati za njega, a Učitelj mu odgovara: *Zaista, zaista, kažem ti, sigurno pijetao neće zapjevati dok me tri puta ne zaniječeš.*

Nemoguće je kategorizirati i nabrojati sve one koji su tijekom proteklih godina Tuđmana zaniekali, zatajili, zaobišli i prešutjeli. Otkako nas je napustio do današnjih dana, kad su pijevci iz kukuriku legla toliko glasno kukurijeknuli da su i začepljene uši mogle čuti kako svojom zorom najavljuju naš sumrak! Bez pretenzija da sve negatore svrstam u grupe i nabrojim, nabrojiti ću ih tek nekolicinu i nasuprot njima, negatorima, samo jednog jedinoga koji Tuđmanovo ime nikad nije zatajio. Ni prije nego su kukuriku pijevci zapjevali ni nakon toga, ovih dana! ►

- Nijekali su ga oni koji su imali dobre namjere kao i on, ali ih nisu znali ostvariti kao što ih je on ostvario, a taština im nije dopuštala da se uključe u političku formaciju kojoj je on bio na čelu.
- Zanijekali su ga oni koji su s njim išli dio puta prema ostvarenju hrvatske države, ali su ga napustili, jer tu državu, opterećeni prošlošću građenu na diobama, nisu pristajali graditi na nacionalnom pomirenju.
- Prešućivali su ga oni koji su mislili, kad su nakon njegove smrti došli na vlast, da će njegovo djelo prisvojiti, a ime sa stranica povijesti, da bi tamo upisali svoje, izbrisati tako lako kao što se mokrom spužvom sa školske ploče briše pismo napisano kredom.
- Nijekali su ga, u cijelosti ili u dijelovima, oni kojima je odricanje od njega trebalo poslužiti da bi se, neopterećeni identifikacijom s njim, lakše uključili u političku garnituru koja ga je oduvijek

- nijekala.
 - Nijekali su ga i blatili oni koji su tim nijekanjem i blaćenjem krili vlastitu ništavnost i umočenost u blato do grla.
 - Nijekali su ga i oni kojima je ograničena pamet priječila da shvate što u konačnici sva ta nijekanja znače.
 - I, najzad, zaobilazili su ga oni koji su došli na njegovo mjesto uz oslonac na njegov lik i djelo, ali su njegov moralni potencijal zloupotrijebili i počinili nezakonita djela s nesagledivo lošim posljedicama.
- Pa, kod tolikih što ga niječu i zaobilaze, tko je taj, jedan jedini, koji ga nikada nije zanijekao i zaobišao? To je onaj čije je pomirenje tražio, to je onaj na čijem je pomirenju stvorio državu i to je onaj komu je slao poruke neka voli sebe sama, jer ne bude li se sam volio, ni drugi ga neće voljeti. Taj narod, kad god bi mu se pružila prilika da se oglasi o Tuđmanu i njegovu djelu, u kom god

to obliku bilo, i prije smrti i nakon nje, davao mu je osamdeset postotnu podršku.

I, kad je tako, u čemu je onda problem toga nijekanja, kad ono, koliko god ga bilo, ne teži više od dvadeset postotaka narodne podrške? U tomu što politički predstavnici onih dvadeset posto protivnika i hrvatske države i njena duhovnog izmirenja, zahvaljujući tom nijekanju, prešućivanju i zaobilazanju Tuđmanova djela i imena, već po drugi put preuzimaju vlast da bi nam suton otkurirali kao zoru. U tomu je problem nijekanja!

I zato na devedesetu godišnjicu njegova rođenja usuđujem se reći:

Ne niječite ga, jer se on, bez štete za onoga tko ga niječe i za sve nas, ne da ni u dijelu zanijekati, a nekmoli u cijelosti. ■

BLEIBURG NIJE MITOLOŠKO MJESTO

Piše Dunja Gaupp

Bleiburg je mjesto najvećeg stradanja hrvatskog naroda i potpuno je normalno što je Hrvatski Sabor od 1995. g. pokrovitelj obilježavanja komemoracija na Bleiburgu, iako to povjesničaru Danielu Ivinu nikako ne odgovara. Otvorenim pismom na Hrvatski Sabor zatražio je ukidanje pokroviteljstva, a u emisiji "Nedjeljom u dva", pojasnio je svoj zahtjev. On tvrdi da se na Bleiburgu ništa nije dogodilo čega bi se Hrvati trebali sjećati, nitko tamo nije poginuo, nitko nije ubijen!

Bleiburg je, kaže on, postao mitološko mjesto koje je stvorila hrvatska emigracija zato što taj dan nije mogla obilježavati na prostoru Jugoslavije, pa bi bilo primjereno da se to učini na jed-

nom od mjesta stradanja u Sloveniji.

Nevjerojatno je s kojom upornošću srbi-partizani-jugoslaveni-židovi nastoje uništiti trag svakog hrvatstva u Hrvatskoj. Promijenili su ime Sabora, datum Dana državnosti, vratili jugoslavenska imena ulica, ne daju maknuti ime Tita i njegove spomenike, obranu Hrvatske nazvali su 'zajedničkim zločinačkim pot-hvatom', izručili naše generale haaškom sudu, hrvatske branitelje srpskim sudovima, a ostatku branitelja sude u Hrvatskoj, zemlji za koju su se ti isti borili. Mijenjaju nam i hrvatski jezik, čak je i naglasak pojedinih riječi potpuno srbiziran. Sada je na redu Bleiburg koji je po mišljenju Ivina - mitologija.

Riječ 'mit' dolazi od grčkog 'mythos' = bajka, pripovijetka o događajima iz života natprirodnih i božanskih bića u kojoj se ta božanska bića spuštaju na zemlju, žive i rade kao ljudi, s kojima se

često druže i zajedno s njima čine mnoge čudnovate i junačke podvige.

'Mitolog' je pripovjedač priča i bajki, a 'mitologija' je naziv za mnogobožacke religije, nauk o bogovima i herojima, osobito staroga vijeka (grčka, rimska, germanska, slavenska).

Drugim riječima, za njega je Bleiburg izmišljena pripovijetka, a Hrvati pripovjedači nepostojećih događaja. Sramotno i jedno!

Gospodin Daniel je vjerojatno imao valjane razloge promijeniti svoje prezime iz Goldstein u Ivin i to mu pravo nitko ne osporava. Iako je to možda bio 'strateški' potez, jer da čak tri Goldsteina rade protiv Hrvata i Hrvatske ipak je malo čudno i pobuđuje pozornost!

Međutim, nikakvog prava nema mijenjati bilo što iz hrvatske povijesti, pa ni mjesto obilježavanja velike hrvatske tragedije - Bleiburg. ■

PREDSJEDNIKA HDSSB-A, VLADIMIR ŠIŠLJAGIĆ, O DOKIDANJU POKROVITELJSTVA BLEIBURGU 12. SVIBNJA 2012.

Prestankom mandata Stjepana Mešića, po tko zna koji puta naivno smo vjerovali da se hrvatskom narodu više tako što ne može dogoditi i ponoviti. Ali nažalost, ponovilo se i dogodilo.

Danas, 22 godine nakon uspostave moderne hrvatske države, njome, uz časne izuzetke, vladaju potomci onih čiji su preci bili aktivni sljedbenici, ili direktni izvršioци jugoslavenskih komunističkih zločina koji su prije 67 godina izvršili stravična zla nad nevinim hrvatskim civilima, ženama, djecom i hrvatskim ratnim vojnim zarobljenicima.

Suočeni sa nečistom savjesti i zločinačkom prošlosti svojih predaka, u strahu definitivnog skidanja polustoljetnog

"vela tajni" sa zločina skrivenih u mračnim jamama, grobištima i grobovima duž križnoga puta od Bleiburga, preko Slovenije, Hrvatske, BiH, Srbije do Makedonije, ti isti pojedinci koji danijskom ponovnih nesretnih političkih okolnosti obnašaju vlast u Hrvatskoj, uzeli su si nepripadajuće pravo odbiti pokroviteljstvo nad ovom općenacionalnom komemoracijom najveće tragedije hrvatskog naroda u četrnaeststoljetnoj hrvatskoj povijesti.

Potporu za ovakvu izdajničku politiku aktualni vlastodržci crpe i iz ponašanja današnjeg predsjednika Hrvatske Ive Josipovića, koji, ne samo da i 67 g. nakon završetka drugog Svjetskog rata bolesno želi voditi "bitke protiv ustaške zmije" u državi čiji je, na žalost, predsjednik, već se i ne rijetko neukusno hvali kako je "dijete Titovog partizana", i to onog istog Tita kojeg istaknuti povjesničari svjetskog glasa svrstavaju u doka-

zanu skupinu 10 najvećih zločinaca XX. stoljeća. To je, na žalost, danas hrvatska stvarnost. Ono čega bi se mnogi svjesni, savjesni i duboko nacionalno osviješteni sinovi hrvatskog naroda stidjeli, treći po redu predsjednik Republike Hrvatske i njemu ideološki bliski partijski drugovi se ponose.

Zaboravljaju da oni koji zatvaraju oči nad učinjenim zločinima svojih predaka, podpiruju i izazivaju nove podjele i ponovo bacaju klicu ponovnih razdora za koje smo mislili da su postignutim stupnjem zavidnog nacionalnog jedinstva 1990. g. zauvijek ostali iza nas.

Ukidanje pokroviteljstva Hrvatskoga sabora nad povijesno najvećom klaoni-com više desetaka, a možda i više od stotinu tisuća Hrvata izraz je ne samo nepriznavanja grijeha i zločina svojih "otaca i djedova", već i podmukli ponovni "pucanj u potiljak", ovaj puta u potiljak potomaka žrtava. ■

HRVATSKA TELEVIZIJA JUGOSLAVENSKE TAJNE SLUŽBE

Piše Ana Lučić, Toronto

Na prvom programu Hrvatske televizije upravo je okončalo prikazivanje nizanke od deset nastavaka o povijesti jugoslavenske tajne i terorističke službe Udbe. Ona se u početku nazivala Ozn, a nakon političkog pada prvog udbaša Aleksandra Rankovića 1966., SDS (služba državne sigurnosti - srpski: "bezbednosti"). Vojno joj je krilo imalo naziv Kos (kontraobavještajna služba).

Iznenađilo je da se javna televizijska kuća odlučila ovako opširno raskrinkati zločinačku Udbu, pa i imajući u vidu da je upravo prije toga išao, u čak trinaest nastavaka, ogavni, ljigavi, apologetski serijal zloglasnog Lordana Zafranovića o Titu ('Posljednji svjedoci testamenta'), serijal kojega se ne bi nimalo posramila niti pokojna Jugoslavija.

Još jedan dokaz, uostalom, da ne živimo u Hrvatskoj, nego u jugi. Treba podsjetiti i da u programskom vijeću HTV sjedi profesionalni hrvatožder Ivo Goldstein, koji je profesoru Milanu Kujundžiću onemogućio izbor za predsjednika toga vijeća zbog njegova posjeta Poglavinovu grobu.

No, može biti da je upravo prikazivanje skandaloznog Zafranovićeve Tita ponukalo televizijine moćnike na uzmak radi kompenzacije, i da tomu možemo zahvaliti ovaj, u bitnom korektni i detaljni prikaz zlikovačke rabote Titove službe Udbe.

Autori su serijala poznati domoljubni novinari, scenarist Andrej Rora i redatelj te producent Miljenko Manjkas. Obilje dokumentarnih materijala kombinirano je s glumljenim ilustracijama. Kao sugovornici javljaju se brojni povjesničari, hrvatski borci, prijatelji i neprijatelji: pripadnici Hrvatskog revolucionarnog bratstva, pa Jurčević, Čizmić, Banac, Bilandžić, Manolić, Vukušić, Vukojević, Šteđul i drugi.

Historijat se Ozne-Udbe prati od šumsko-špiljskih dana partizanijske. U pojedinim se emisijama prikazuju masovna, genocidna poslijeratna smaknuća bez suda, Hrvata, Nijemaca ali i Srba; zatim Bleiburg, likvidacija hrvatskih križara, ali i hvatanje Draže Mihailovića, planovi za

atentat na Poglavnika, uhitba i ubojstvo Andrije Hebranga, progon nadbiskupa Stepinca, Goli Otok, ubojstvo Maksa Luburića i ostalih sedamdesetak Hrvata u emigraciji, uz neuspjele atentate, otmiče, suđenja u jugovini...

Uz prikaz Luburićevog kraja, ali i u slijedećim nastavcima, na neshvatljiv način dana je prigoda njegovom ubojici, Iliji Staniću, za niz posve nebuloznih i problematičnih tvrdnji, te običnih izmišljotina. Zanimljivo, dojmljivo i vjerno uprizoreni su atentati na Franju Goretu, Marijana Šimundića, obitelj Ševo, Luku Kraljevića i druge. Osobita je pozornost posvećena Bugojanskoj gerili ili akciji 'Phoenix' u organizaciji Hrvatskog revolucionarnog bratstva, dakle poznatom upadu skupine od 19 naših momaka u središnju Hrvatsku radi podizanja nacionalne pobune. Ubilačku se rabotu Titove i postitovske Udbe prati sve do zadnjih umorstava: Nižić, Kostić, Kolić, Zagajski, pa na kraju otac i sin Đureković.

Ubojstvo Brune Bušića prikazano je, za razliku od većine ostalih, prilično šturom i nedorečeno. To je u svezi s jednom od manjkavosti ovoga serijala. Naime, budući da je među njegovim autorima i zloglasni Bože Vukušić, koji uvijek u svojem radu, na dobar udbaški način, znade kombinirati istine i poluistine s lažima i prešutbama, očito se ovdje pojavio problem Vinka Sindičića. Kroz dijelove ove emisije dosta se neodređeno spominju neka njegova ubojstva, a zastupa se i poznata, koliko i problematična Vukušićeva teza da Sindičić nije ubio obitelj Ševo. S druge strane, Vukušić je prijašnjih godina bio uložio golemu energiju da Sindičića prikaže upravo ubojicom Brune Bušića. Čak ga je za tu svrhu i doveo na zagrebački sud, a je međutim Sindičića oslobodio u nedostatku dokaza. I tako su Sindičiću oproštena sva ubojstva koja je doista počinio, a za stvarnim ubojicama Brune Bušića prestalo se tragati. Što je očito i bio cilj. Zato i u seriji o Udbi to pitanje ostaje otvoreno, a Sindičić se više ne može spominjati kao Brunina ubojicu jer se pokazalo da ipak to nije.

Vukušićevom se sudjelovanju u emisiji smije pripisati i čudna odluka da se imena spominjanih udbaških ubojica ne navode, te da im se likovi prikazuju zamagljeno ili zamračeno. Udba razotkriva Udbu i pritom ju štiti.

Nakon nacionalnog prevrata 1990., što je i u emisiji donekle dodiruto, Udba se uključila u novu vlast, što iz naknadnog uvida, što iz možebitnog hrvatskog patriotizma koji su od prije u potaji njegovali neki njezini pripadnici, a što iz oportunističkih motiva, da izbjegne progon. Došlo je do osebjunog sporazuma, pomirbe, između Tuđmana i hrvatske Udbe na obostranu korist. A drugi dijelovi jugo-Udbe i Kosa uključili su se u diverzantsko-teroristički, propagandistički rad i rat protiv obnovljene hrvatske

države.

Koliko s pravom u Udbi vidimo zločinački instrument titovluka, toliko je istina, i Bogu hvala da jest, kako po Udbi likvidirani Hrvati nisu bili slučajno odbačeni: svi redom bili su oni naši prokušani ratnici, dosljedni i neustrašivi borci protiv jugoslavenske tamnice naroda. Dobrim dijelom ubijeni su upravo bojovni vojnici naše najradikalnije obrambene skupine, Hrvatskog revolucionarnog bratstva.

Ubijali su oni nas, ubijali smo i mi njih, na žalost daleko manje. Jer, nije Jugoslavija posmicala samo stotinjak Hrvata žrtava atentata. Sam se Ranković hvastao da je njegova Udba došla glave 680 tisuća njihovih neprijatelja (dodajmo: velikom većinom Hrvata), a tri i pol milijuna ljudi prošlo je njihove kazamate. Bili smo s Jugoslavijom u ratu, i poslije onog rata i prije ovog rata. Oni su znali koga ubijaju.

Ali oni su počeli, oni su ponizili i potlačili hrvatski narod, i mi smo imali sva Božja i ljudska, prirodna i narodna prava ustati na nesmiljeni otpor, kao što i danas imamo pravo i dužnost usprotiviti se protuhrvatskom regimentu iznutra i izvana, koji nas je snašao.

Ne čudi ni najmanje reakcija lijevo-liberalne protuhrvatske intelektualne republike, koja je sladostrasno odgledala Zafranovićeve Tita, na ovaj, najvećim dijelom uspjeli i hvalevrijedni serijal o Udbi. Oni se zgražaju, oni aludiraju na tobožnje netočnosti, pače, kao Ivo Goldstein, 'izmišljotine', oni, (kao isti), tu vide čak nekakvu 'histeriju'.

Podsjeća to na slavne dane njihove juge i Udbe, kada su protivnici njihove strahovlade nazivani 'histeričnim antikomunistima'. Ništa se nije promijenilo: juga onda, juga sada. Ali tome mora konačno doći kraj! Zato, uz čestitke povodom dana sv. Antuna Padovanskog, Hrvatskog Antunova koje je i dan Hrvatskih oružanih snaga, i na koje se prisjećamo naših velikana Ante Starčevića, Ante Pavelića i Antuna Radića, uskliknimo: Za Dom spremni!

Na stranici http://www.hkz-kkv.ch/yu_tajne_sluzbe_02.php linkovi su svih 10 nastavaka serije ■

ŽALJENJE, ALI NE I ISPRIKA AGRESORSKE ISPRAZNICE

Piše Mladen Pavković
Hrvatsko slovo

Dubrovnik je posjetio Dobroslav Ćuk, načelnik Općine Trebinje (BiH), s čijeg su područja srpski agresori razarali ovaj grad. Mediji su izvijestili da je na nekom tamošnjem skupu čovjek izjavio da "iskreno žali zbog svega što nam se dogodilo i svake nedužne žrtve, i svake štete, pa i one najmanje koja je nanese na našim susjedima i Gradu Dubrovniku". Kad su ga novinari pitali, znači li to da se na taj način želi i ispričati Hrvatima "za svaku nevinu žrtvu", itd., Ćuk je dao posebnu izjavu u kojoj je pojasnio da ovo njegovo obraćanje ne znači i ispriku, već isključivo ono što je rekao - "žaljenje".

Dakle, predstavnik bivših agresora došao je u Dubrovnik da nam kaže kako nas "žali", a pojedini hrvatski političari, i oni s najvišeg vrha, odmah su pljeskom dočekali to i takvo "žaljenje", koje je došlo nakon 20 godina!

Pa, jesmo li mi Hrvati doista "lud narod" da tako brzo opraštamo, zaboravljamo, a još k tome dopuštamo da nas nekakvi načelnici ponižavaju i to u gradu koji su Crnogorci, odnosno Srbi željeli uništiti, po uzoru na Turke i ostale balkanske zvijeri?

Svojom neiskrenom ili bolje rečeno sramnom izjavom, Ćuk je ponovno, po tko zna koji put, agresora i žrtvu utrpao u "isti koš", odnosno nije priznao ni u srcu Dubrovnik da su Srbija i Crna Gora bile agresori na Republiku Hrvatsku, već se od toga ogradio da kojim slučajem nakon povratka u Trebinje ne bi imao i sa svojim problema.

Činjenica je da su Crnogorci u vrijeme Domovinskog rata uništavali ne samo Dubrovnik, već i čitav kraj oko njega, da su ubijali, pljačkali, palili, rušili, silovali ... To su činili zajedno s Jugoslavenskom narodnom armijom, čiji su vojnici nosili kape s partizanskom zvijezdom petokrakom. Osim toga, Crnogorci su otvarali i logore užasa i smrti, a jedan je bio i Morinje, u bokokotorskom zaljevu na cesti od Risna prema Perastu, pedesetak kilometara od hrvatske granice.

U tom logoru među ostalim bio je zatočen i jedan moj prijatelj, hrvatski dragovoljac iz Koprivnice. Eto ga, i danas je živ, možete ga vidjeti kako se po gradu vozi u invalidskim kolicima, što je sve posljedica njegova boravka u Morinju. A kad su ga Crnogorci, kao hrvatskog branitelja, teško ranjenog otpremili u njihov logor, prvo su ga još s nekolicinom Hrvata kao vreću bacili u kontejner za smeće, gdje je proveo dva dana u užasnim mukama. No, kad je pomislio da je (koliko-toliko) patnjama došao

Andro Vlahušić i Dobroslav Ćuk

kraj, tada su ga, kaže, preuzeli crnogorski liječnici i operirali - na živo. Da, dali su mu i "anesteziju". Svaki puta kad bi od jada, muke i bolova zajaukao, dobio je pendrekom po glavi!

On je bio tek jedan od mnogih koje su na taj način Crnogorci "liječili". Međutim, taj tada mladi čovjek na sreću je preživio i u svakom trenutku može i želi svjedočiti o svemu što se događalo njemu, ali i ostalim Hrvatima koje su Crnogorci uhitili i "pržili" u logoru. U Hrvatsku se vratio zahvaljujući razmjeni zarobljenika. "Bolje da su me ubili, nego što su me takvoga ostavili da do kraja života patim!" - često je znao govoriti.

A sada je on, ali i mnogi drugi dočekao nekakvog načelnika iz Trebinja koji nam je došao prodavati maglu, odnosno reći da "iskreno žali zbog svega što nam se dogodilo". Pa, što se to dogodilo njemu i njegovima, a što nama? Nama se dogodilo to da smo se branili i od crnogorske agresije, a njemu? Neki su hrvatski političari to "žaljenje" shvatili kao "korak naprijed", dok su drugi, na to reagirali kao na još jedno vrijeđanje Hrvata, odnosno omalovažavanje naše borbe za samostalnost.

A to i nije ništa drugo nego jedan običan cirkus, smijurija, nešto što nam se u odnosu na sve one koji su nas 1991. napali neprestano događa. Zar mora proći još 20 godina kad će u Dubrovnik ili Vukovar doći neki srpski ili crnogorski političar i reći da nam se ispričava kao agresor, da su nam Srbija i Crna Gora spremne nadoknaditi ratnu štetu?

Eto, Indijanci su dobili spor protiv Amerikanaca, u okviru parnice o korištenju njihove zemlje i dobara. Istina, čekali su malo duže, gotovo stotinu godina, ali su dočekali. Bit će im isplaćeno više od milijardu dolara. S obzirom na

to da je i Amerika nama uzor po mnogim stvarima, ne daj Bože da se bivši agresori ugledaju i po tom pitanju u Amerikance, pa da neki tamošnji političar za sto ili dvjesto godina dođe i prizna da su oni započeli rat i da će nam platiti izgubljeno.

Ni jedan hrvatski političar ne smije prihvatiti nikakvo "žaljenje" od Srba i Crnogoraca kad je riječ o agresiji na Republiku Hrvatsku. Već kad se govori i ako se govori o oprostima to mogu učiniti isključivo stradalnici hrvatskog Domovinskog rata, dakle ljudi koji su u obrambenom ratu izgubili nekog od svojih najbližih, te oni koji su pod vodstvom prvog hrvatskog predsjednika, vojskovođe i pobjednika Franje Tuđmana porazili treću ili četvrtu vojsku u Europi.

Samo oni i nitko drugi (osim Boga) eventualno mogu oprostiti, a ne ljudi koji su možebitno u vrijeme agresije bili prvi kad je trebalo u podrumima ili u "münchen divizijama". Rat je ostao iza nas, a sad su na redu povjesničari ali i "blagajnici" (samo ne oni poput Sanadera) koji će stvari postaviti na pravo mjesto. Umjesto "žaljenja" neka nam izbroje novce, pa da s njihovim, a ne našim obnovimo Dubrovnik, ali i mnoge druge gradove i mjesta koje je četnička banda uništila, a od čijeg se barbarstva još dugo, dugo ne ćemo oporaviti.

Uostalom, preživjeli logoraši iz bilo kojeg od petstotinjak logora koji su u vrijeme rata bili pod kontrolom agresora i danas osjećaju posljedice psihofizičkih izživljavanja. A što je s onima koji su preminuli od tortura i zlostavljanja. Što je s onima koje su Srbi i Crnogorci zvijerski ubili?

I za njih je, nakon 20 godina, načelnik Trebinja došao u Dubrovnik izraziti "žaljenje"! (sic!) ■

NIKAD KRAJA LAŽIMA I DRSKOSTI "NEBESKOG" NARODA

Piše Dunja Gaupp

Poznato mi je, naravno, kako je Srbima „sve na svetu srpsko“ – od „pasulja“ do „vekovnih“ ognjišta na tuđim teritorijama. Ipak se svaki puta iznenadim koliko gluposti, ali i drskosti ima u tome „nebeskom“ narodu.

Početkom godine hrvatski su mediji zapisali izjavu Borisa Tadića, da je „Ruđer Bošković bio Srbin katolik“. Oko nacionalnosti i etničkoj pripadnosti Ruđera Boškovića čak ni u Jugoslaviji nije bilo spora. Prigodom obilježavanja 200. obljetnice Boškovićeve smrti 1987., Beograd je izdao poštansku marku i razglednicu s njegovim likom na kojoj je pisalo da je Bošković „najveći hrvatski znanstvenik svoga vremena“.

Svoju tezu o Boškovićevom srpstvu, Srbi grade na njegovom navodnom srpskom i pravoslavnom podrijetlu, jer da mu je otac Srbin iz Orahova Dola (župa Ravno u Popovu polju u istočnoj Hercegovini), a majka Talijanka. Navodno su se pokatolili kada su doselili u Dubrovnik, ali je srpstvo ostalo usađeno u njihovu obitelj, pa su svi oni pravi pravcati Srbi, kao uostalom i čitavo stanovništvo Dubrovnika i okolice!

Ruđerov otac Nikola iz Orahova Dola nije bio ni pravoslavac ni Srbin. Iz arhivske građe (popisi stanovništva od 1623. do 1776. g.) poznato je da je cijelo selo bilo katoličko. Pravoslavci se u selu pojavljuju tek 1885. g. dakle gotovo sto godina nakon Ruđerove smrti. Uz 185 katolika tu je i 12 pravoslavaca, t.j. popravljenih katolika iz obitelji Šešelji od kojih potječe i zloglasni Vojislav.

Boškovićeva majka jeste talijanskog podrijetla, ali kao i većini doseljenika sa zapada, i njoj je obitelj Hrvatska postala domovinom, a oni Hrvatima. Nje-

zin djed i Ruđerov pradjed Petar Bettera doselio je kao trgovac iz Bergama u Dubrovnik: Njegov sin i otac Ruđerove majke Pave (Pavle) Barao Bettera rođeni je Dubrovčanin i pjesnik koji je pisao pjesme na hrvatskom jeziku.

Ruđer Bošković se nikada nije izjavljao Srbinom, niti je pisao srpski. U njegovim žilama nije bilo ni kapi srpske krvi, a njegovo je hrvatstvo dokumentirano! Primjerice, boraveći u Beču Ruđer piše bratu Bartolemeju o hrvatskim postrojbama koje su polazile u rat protiv Prusije: *'Danas su prošli naši Hrvati'*, a nakon pobjede javlja: *'Živio Hadich i naši Hrvati'*. I jezik kojim je pisao, bio je hrvatski ili ilirski - svjedoči to navod iz jednog dubrovačkog dokumenta u kojemu piše da su se trgovački dokumenti u Dubrovniku prepisivali i prevodili *'sa srpskog jezika u naš ilirski'*.

Tomislav Nikolić, novoizabrani predsjednik Srbije, izjavio je kako je *"Vukovar bio srpski grad"* i da se stoga *"Hrvati nemaju što tamo vraćati"*.

Kako, molim? Znači li to da je Hrvatska izvršila agresiju na srpski Vukovar!? Ova je izjava još puno drskija od one o podrijetlu Boškovića i trebalo je oštro reagirati na najvišoj državnoj razini! Je li se to dogodilo? Nije!

Svi srpski napadi nailaze na veliko razumijevanje hrvatskih političara. Jednako dolaze li oni od srpskih pojedinaca (napad na hrvatsko veleposlanstvo u Beogradu i paljenje hrvatske zastave, razbijanje automobila hrvatskih športskih navijača) ili od visokih državnih dužnosnika poput dvojice spomenutih predsjednika. Većinu tih izgređa naši političari čak niti ne komentiraju, a ako baš moraju, onda iznalaze opravdanja kao: nisu svi Srbi isti, radi se o izoliranom ispadu, nepromišljenoj izjavi i sl.

Istini treba pogledati u oči. Nisu to nikakvi izolirani slučajevi, nego konstanta u srpskoj politici. Jedina razlika između Miloševića, Tadića i Nikolića jeste način na koji se prikazuju na van, ali politički ciljevi su im isti – velika Srbija.

Srbi nam jasno i glasno poručuju: *„bitka je završena, ali rat nije“* i Jovo ide nanovo. Od prisvajanja naših književnika, kulturnih i inih dostignuća, gradova, sve do planirane granice Virovitica – Karlovac – Karlobag.

Tko to ne realizira, taj je ili slijep ili se samo takvim pravi. Od takvih susjeda, Hrvatska bi se trebala ograditi „kineskim zidom“, ili u najmanju ruku dobro osigurati svoje granice i biti spremna na sve moguće „izolirane slučajeve“. ■

MANJE POZNATI DETALJI IZ POVIJESTI "NEBESKOG NARODA"

(Miloš S. Milojević, 1872., Odlomci istorije Srba i jugoslavenskih zemalja u Turskoj i Austriji, S. I. Lazić Srbi u davnini, Zagreb, 1894.)

'Srbi oplodili sve zemlje Evrope Azije, Afrike...'

Prakolijevka Srba bila je čak tamo u dalekoj Aziji, u zemlji Indiji. Misli se, da je tu bila i prva Srbija... vrlo davno prije Hrista. U seobi Srba jedan ogranak osnovao je u Mezopotamiji Novu Sarbarsku (Srbiju), drugi između Kaspijskog i Azovskog mora novu Srbiju ili Servaniju, a treći u Sibiru osnuju novu Srbiju. Srbi su se zatekli u Mezopotamiji u doba zidanja vavilonske kule,... čak su je oni i zidali. Srbi su zauzeli i čitavu Europu, a vremenom nekoji od Srba doče-

paše se i prestola rimskog .. Neki vele, da je i sam Aleksandar Veliki bio Srbin. Srbi su zapravo osvojili čitavu Europu pa svi današnji Sloveni zvuče u jednim rođaćkim imenom: Srbi. Kasnije u Velikoj Srbiji (bilo je) jedno gorštačko pleme ...(koji) se ...nazivaše Hrvati. Srpski vođa Strojilo pored Dubrovnika podiže i Spljet, Trogir, Krk, Rab i druge gradove. I tako iz onog ostatka prastarih Sribalja, ponikoše novi narodi: Česi, Moravci, Poljaci, Rusi, Slovaci, Slovenci, Hrvati, Bugarci... Tako na srpskim kostima niknu današnja Germanija, Belgija, Dania, Holandija, veći dio Francuske, Španije, sva Austrija, Prajska i Italija, sva Grčka i ceo Balkanski poluostrv, Vlaska, Moldavija i ostale zemlje.

Ime Srbin postalo je u nezapamćeno doba, na mnogo stoljeća prije Hrista. Ali nekoji Srbi i sami se nazivaju još: Crnogorci, Bosanci, Hercegovci, Dal-

matinci, Bokelji, Hrvačani, Ličani, Banovci, Krajišnici, Slavonci, Srijemci, Bačvani, Banačani, Sribjanci, Šumadinci, Starosrbijanci, Makedonci itd. Ne postoji na zemaljskoj kugli ni jedan drugi narod nego srpski narod koji ima iza sebe prošlost od preko pet hiljada godina, kao najveći narod na planetu, kao naj snažniji narod na zemaljskoj kugli, beskonačno plodan i raširen, koji je oplodio sve zemlje Evrope, Azije i Afrike, jedan narod, kojemu bi zapravo cijeli svijet morao biti podvrgnut, narod u kom se je i sam Hrist rodio. Blažena devica Marija bila je etnička Srpkinja, jer je Marija čisto srpsko ime, pa je znači i sam Isus Krist, po majci bio Srbin.

Nebo je plave srpske boje
A u njem stanuje srpski bog.
Okolo njega anđeli srpski stoje
I služe Srbina boga svog! ■

SJEĆATE SE NAS? MI SMO HRVATSKA DIJASPORA NOVE INSTITUCIJE ZA ODNOSE S HRVATIMA IZVAN DOMOVINE

Vedran Obućina, Vijenac, broj 468

Sve je spremno; Zakon o odnosima RH s Hrvatima izvan RH, Središnji ured i Savjetodavni odbor su tu. Hoćemo li konačno imati dalekosežnu politiku prema Hrvatima izvan Hrvatske?

Hrvatski je sabor potkraj siječnja napokon izglasao promjene zakona kojim bi uskoro s radom započeo Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Riječ je o kozmetičkim promjenama zakona koji je donesen u prosincu prošle godine, a kojim se zaokružio dugotrajan rad na stvaranju novog i kvalitetnijeg zakona čija je svrha stvaranje konzistentne i koherentne politike Republike Hrvatske prema Hrvatima koji žive izvan domovine.

Ipak, i ta promjena izazvala je stranačke rasprave oko naoko izvanstranačke stvari. Vladajuća koalicija imala je potrebu iskazati spremnost za zaštitu interesa i promicanje prava Hrvata izvan domovine, jer se navodno u javnosti postavlja pitanje što će biti s Hrvatima izvan RH sad kada je SDP došao na vlast, kako je naglasio SDP-ov saborski zastupnik Ivo Jelušić. Time se zapravo ponovno igra kratkoročna politička igra, tragikomedija u kojoj Hrvati izvan Hrvatske nisu ni glavni glumci, a ponekad čak ni sporedni.

U raznim vremenima razni su potezi obilježavali tu politiku. Malokad su oni bili usmjereni prema nastojanjima za dugoročnom strategijom koja se u politologiji katkad naziva transsuverenim nacionalizmom. Taj se pojam vezuje za nacije kojih se nacionalni interesi protežu izvan granica država u kojima žive, ali ne teže promjenama tih granica, jer su one u suvremenoj Europi odveć skupe i složene. Umjesto formiranja nacionalne države kroz teritorijalne promjene ili okupljanje cijele nacije unutar granica jedne države, nacionalni centar stvara institucije koje proizvode i održavaju naciju izvan granica svoje države.

Taj tip nacionalizma nije nov. Vidljiv je, primjerice, u austrijskim zakonima o govornicima njemačkog jezika u Južnom Tirolu iz 1979. ili u politikama Republike Irske prema Ircima u Sjevernoj Irskoj. Transsuvereni nacionalizam u postkomunističkoj Europi poseban je, međutim, po svojoj proširenosti, uzrokovanoj velikim promjenama granica i razdvajanja stanovništva. Posebno je izražen u Albaniji, Hrvatskoj, Makedoniji, Mađarskoj, Bugarskoj, Rumunjskoj, Rusiji, Sloveniji, Slovačkoj i Srbiji.

Davanje državljanstva pripadnicima

vlastite nacionalne zajednice koji žive u drugim državama najučinkovitiji je način njihova vezivanja za nacionalnu državu. Vijee Europe stvorilo je 1992. odbor za višestruka državljanstva, koji se poslije preimenovao u Stručno povjerenstvo za državljanstvo. Rezultat njegova rada bila je Europska konvencija o nacionalnosti iz 1997, koja je legitimirala širok raspon pristupa pitanju višestrukog državljanstva.

Hrvatska je bila prva zemlja u Srednjoj i Istočnoj Europi koja je upotrijebila institut državljanstva u povezivanju s Hrvatima izvan domovine. Brigu o Hrvatima izvan domovine Sabor je uvrstio i u Ustav, u kojemu piše da se "dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama jamči osobita skrb i zaštita Republike Hrvatske" (čl. 10, st. 2). Hrvati u BiH, koji su i državljani Republike Hrvatske, dobili su pravo birati i biti birani na parlamentarnim i predsjedničkim izborima u Hrvatskoj. Stvorena je "zasebna izborna jedinica za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Rep. Hrvatskoj".

Istraživač nacionalizma Rogers Brubaker većinu dijaspora u Srednjoj i Južnoj Europi naziva slučajnim dijasporama. One nisu ni postmoderne ni postnacionalne, nego postmultinacionalne. Nastale su u procesima dezintegracije višenacionalnih država, počevši od raspada habsburškoga, romanovskog i osmanskog carstva do nestanka Sovjetskog Saveza, Jugoslavije i Čehoslovačke. Brubaker opravdano razlikuje slučajne od radničkih dijaspora ili gastarbajtera. Radnička dijaspora nastaje kretanjem ljudi preko granica, a slučajna dijaspora "kretanjem granica preko ljudi". Ništa slikovitije ne bi opisalo sudbinu bosanskohercegovačkih Hrvata, uz jednu napomenu: Hrvati u BiH povijesna su kategorija, jer su kao zaseban element hrvatske etničke zajednice postojali od kasnoga srednjeg vijeka, a kao dio hrvatske nacionalne zajednice nikad nisu bili u sastavu slobodnih hrvatskih teritorijalnih jedinica.

Migrantske su dijaspore nastajale postupno, tijekom brojnih migracija, dok su slučajne dijaspore nastale iznenada, prateći dramatične i traumatične držav-

no-političke promjene. Radničke migracije većinom su dobrovoljne, dok su slučajne dijaspore nastale često protiv svoje volje. Radničke su dijaspore teritorijalno raspršene i često nisu duboko povezane s državama u kojima rade, dok su slučajne dijaspore teritorijalno koncentrirane i ukorijenjene. Napokon, pripadnici radničkih dijaspora većinom ne postaju državljanima zemalja u kojima žive ili to postaju tek nakon duljeg vremena, dok su pripadnici slučajnih dijaspora državljani zemalja u kojima žive. Hrvati u BiH nisu, dakako, radnički ili neki drugi migranti, nego punopravni državljani zemlje u kojoj žive i koja je i njihova zemlja, pa se prema njima ostvaruje drukčija politika nego prema radničkoj emigraciji.

Hrvati BiH primaju, kao najmanji konstitutivni narod, političku i financijsku potporu u raznim javnim politikama, većinom u održavanju kulturno-povijesne baštine. Slično se radi i za druge Hrvate koji imaju poziciju autohtonog stanovništva na teritoriju neke druge zemlje. Time se zapravo umanjuje značenje Hrvata kao konstitutivnog naroda, ali to nije posljedica (samo) dugotrajne zadržke u odnosima Zagreba i Sarajeva u pitanjima hrvatskog naroda nego i sama položaja Hrvata u BiH u koji su ga dovela druga dva naroda, pa i samo političko vodstvo Hrvata u BiH.

Politologinja Mirjana Kasapović smatra da su time Hrvati svedeni na nacionalnu manjinu. Ona tumači kako se realno gledajući Hrvati i Srbi svode na "objektivno manjinske nacionalne zajednice u odnosu prema većinskoj naciji. To napose vrijedi za hrvatsku zajednicu, koja se zbog dramatičnog smanjivanja broja svojih pripadnika prije rata, u ratu i nakon rata sve više primiče položaju klasične nacionalne manjine, te će ubuduće teško zadržati jednak ustavni status kakav imaju Bošnjaci i Srbi. Stoga se one sve više okreću svojim vanjskim nacionalnim domovinama, na koje su se u povijesti ionako uvijek oslanjale i bile ovisne o njima. Glavna ih nacija, zauzvrat, doživljava kao neloyalne državljane i živi u stalnom strahu od njihova secesionizma i iredentizma njihovih vanjskih domovina".

Da nema trajne državne politike vidljivo je, neizravno, i u godišnjim Hrvatskim iseljeničkim zbornicima, koje izdaje Hrvatska matica iseljenika. U ovom broju za 2012., koji je predstavljen u Zagrebu sredinom siječnja, sve buja od književnosti, kroatističkih priloga, kulturoloških, etnopovijesnih analiza i umjetničkih radova, što je za svaku pohvalu, ali od političkog razmatranja položaja Hrvata izvan domovine i odnosa države matice prema njima nema ni riječi. Tek je jedna studija dotaknula pitanje hrvatskoga jezika, ali samo kao novog jezika u EU, koji bi uskoro mogao biti predmetom učenja mnogih Europljana. ►

Osim toga, stvoren je Savjet Vlade RH. Članovi su Savjeta predstavnici Hrvata izvan Republike Hrvatske i članovi po položaju. Članovi su Savjeta iz reda pripadnika Hrvata izvan Republike Hrvatske predstavnici udruga, organizacija i institucija Hrvata izvan Republike Hrvatske, osobe uvažene u sredini u kojoj žive, angažirane na očuvanju i jačanju hrvatskog identiteta svojih zajednica i na unapređenju odnosa s hrvatskom domovinom. Taj Savjet broji: devet članova predstavnika Hrvata iz Bosne i Hercegovine od kojih jedan predstavnik Katoličke crkve iz Bosne i Hercegovine, sedamnaest članova predstavnika hrvatske manjine, dvadeset i devet članova predstavnika hrvatskog iseljeništva/dijaspore. Zanimljivo je da među članovima po položaju, koje čine državni službenici i predstavnici institucija koje su važne za odnose s Hrvatima izvan domovine nema Matice hrvatske, iako MH ima u mnogim tim zemljama svoji ogranak. ■

NOSITELJICA NOBELOVE NAGRADE
ZAHTJEVA

TITU TREBA ODUZETI

PRIZNANJE

www.bild.de

Dobitnica Nobelove nagrade za literaturu 2009. Herta Mueller podržava zahtjev članova obitelji žrtava atentata, da se dvojici diktatora Nicolae Ceausescu-a i Josipu Brozu Titu posthumno oduzme najveće njemačko odlikovanje.

U intervjuu za "Fokus" Mueller je izjavila da bi ukidanje odlikovanja bila važna korektura, njemački znak i jasan signal za buduću dodjelu visokih državnih odlikovanja.

Obojici državnika, iz Jugoslavije i Rumunjske, 70-ih godina su dodijeljena

priznanja "posebni stupanj Velikog križa za zasluge Savezne Republike Njemačke". Obitelji žrtava, prema vlastitim izjavama, do danas pate zbog odlikovanja Tita i Ceausescu-a, čiji su plaćeni ubojice prema podacima njemačkih sigurnosnih službi ubili desetke disiden-

ta u Njemačkoj.

Njemačka spisateljica Herta Mueller, koja je odrasla u Rumunjskoj i bila godinama šikanirana od Securitate, sada po prvi puta opisuje kako je spriječen atentat na nju. 1989., dvije godine nakon njenog odlaska iz Rumunjske, u Zapadnom Berlinu je uhićen plaćeni ubojica među čijim su dokumentima pronađeni njeno ime i adresa.

Frankfurterin Karmela Miličević, čiji je otac Nikola ubijen 1980. sa šest hitaca, rekla je za časopis: "Nije li to strasno za Njemačku, u redu nositelja ordena vidjeti ubojicu kao što je Tito?"

Velikim križom odlikovani su, između ostalih, Lech Walesa, Vaclav Havel, i engleska kraljica Elizabeta II. ■

SRPSKI POVJESNIČAR NA HTV-U
PORUČIO DA SU SVI HRVATI PRIMITIVCI

VUK DLAKU MIJENJA, ČUD NIKADA

Zvonimir Despot, Tea Romić
www.vecernji.hr

"Nisam znao da će govoriti o srpskom Vukovaru, to nije spominjao u pripremnim razgovorima", kazao je voditelj Petar Vlahov. Emisija HTV-a "In medias res" u ponedjeljak navečer mnoge u Hrvatskoj je konsternirala. Glavna tema bio je aktualni sudski postupak u Beogradu koji ide za tim da se rehabilitira četnički vođa Draža Mihailović, ali umjesto da stručnjaci i upućeniji o tome pričaju, srbijanski povjesničar Jovan Pejin izravno nam je iz Beograda poručio da su svi Hrvati primitivci.

I ne samo to. Poručio nam je da je više od tisuću katoličkih svećenika među ustašama činilo zločine, da je Vukovar bio srpski, da pogledamo do kud je išla Srbija, a do kud Hrvatska, da prisvajamo tuđe, da smo prisvojili "Tomislavovu krstionicu" koja je talijanska, odnosno venecijanska iz 4. stoljeća, da četnici nisu činili nikakve zločine... A voditelj Petar Vlahov opravdao se, nakon zgražanja drugih sudionika, da je Pejin pozvan kao donedavni direktor Arhiva Srbije.

No da je Vlahov malo više čitao onda bi znao da je Pejin s tog mjesta smijenjen još 2002., nakon godine dana mandata na mjestu direktora Arhiva Srbije, i to zato što je za njegovog mandata iz Arhiva Srbije nestalo mnogo dokumenata. A usto u Srbiji ima puno boljih povjesničara za ovu temu od Pejina koji je poznat po ekstremnim stavovima. Pa je na kraju sve s njime ispala najobičnija lakrdija. Kao što je i lakrdija za tu emisiju u goste zvati Damira Kajina iz IDS-a, koji kao da je dežurni gost za svaku emisiju povijesne tematike, kao da je dežurni antifašist, a zapravo priča priče koje nemaju veze s povijesnim činjenicama, primjerice o ustanku u Srbu 1941. godine. Vlahov pak kaže da već 15 dana prati napise srbijanskih medija o rehabilitaciji Draže Mihajlovića i ljude koji u Srbiji komentiraju tu temu, pa je tako i izabrao svoje sugovornike.

- Srpska radikalna stranka vodi negdje više od 30 posto u odnosu na ostale stranke i zahvaljujući tome može biti dio službene srbijanske politike, pa je logično da mi jedan sugovornik bude upravo iz te stranke. Povjesničar Jovan Pejin govorio je pak u svim srbijanskim medijima, bio je direktor Povijesnog arhiva Srbije i ima pravo na svoja uvjerenja. Međutim, nisam znao da će govoriti o srpskom Vukovaru, to nije spominjao u pripremnim razgovorima - kazao je Vlahov te dodao kako njegova emisija ipak ide uživo, te da isključivanje studija iz Beograda također ne bi izgledalo dobro.

- Mislim da je u našem studiju bilo dovoljno ljudi koji su mu mogli odgovoriti, a mislim da i jesu. Nikad nisam ovako nešto doživio u karijeri, ali to je emisija uživo i nisam mogao napraviti ništa - nastavlja Vlahov koji nam priznaje da nikada nije dobio više poruka i poziva nakon emisije kao ovaj put. - Dio poruka govori o tome da nije trebalo to ni prikazati, dok drugi dio govori da je upravo sve trebalo pokazati da se vidi kako u Srbiji razmišljaju o nama. Činjenica je da su svi konsternirani Pejinovim nastupom - kazao nam je Vlahov te dodao da nije primio nikakve pozive od svojih šefova. ■

SUPER SPORTSKI AUTO-MOBIL „CONCEPT_ONE“

www.automobil-news.de/concept_one.php

Tvrtka Rimac Automobili d.o.o. sa sjedištem u Svetoj Nedjelji proizvodi snažne električne automobile, t.z. E-Aute. Godine 2011. predstavili su jedan od prvih, ako ne i prvi, e-super-sportski automobil koji se proizvodi u maloj seriji od 10-15 komada godišnje i to ručno. Planirana je proizvodnja od ukupno 88 primjeraka.

Concept_One je, sa svojih 4.548 mm duljine, 1.198 mm visine i oko 2 m širine, elegantan električni sportski automobil, ali po težini od 1.950 kg, ne spada u 'lake' primjerke. Pogon vozila predstavljaju 4 električna motora sa snagom od 1.088 konja. Ubrzanje od 0 na 100 km/h postiže u 2,8 sekunde, najveća brzina mu je 305 km/h, a s jednim 'tankanjem' prevaljuje 600 km. Uz sve to i unutrašnjost automobila je luksuz svoje vrste. Sve u svemu, Concept_One je e-automobil bez premca.

Ako imate 740'000 eura onda i vi možete doći u posjed najjačeg električnog auta na svijetu i u njemu se udobno smjestiti. ■

ODGOVOR NA SCHILLEROV POLITIČKI PAMFLET KNJIGOM NA KNJIGU PROTIV LAŽI

(izvor: Hrvatski list i Vijenac)

Njemački novinar i bivši izvjestitelj iz Beograda, Moskve i Washingtona, Ulrich Schiller objavio je 2010. g. knjigu *'Deutschland und seine Kroaten'* u kojoj krivotvori povijesne činjenice o borbi hrvatskoga naroda za slobodu i samostalnost, kao i o ulozi Njemačke kod priznavanja Hrvatske kao neovisne države.

Knjiga je dobila svoj odgovor u knjizi *'Kroatischer Unabhängigkeitskampf: berechtigt und gerecht'* (Hrvatska borba za neovisnost: opravdana i pravična).

Nije se išlo u polemike nego se na svaku Schillerovu tvrdnju odgovorilo činjenicama, rekao je njen urednik Gojko Borić. U odgovoru na Schillerove klevete i laži sudjelovali su hrvatski znanstvenici i publicisti dr. Mario Grčević, prof. dr. Aleksandar Jakir, prof. dr. Ivan Pederin, mag. Branko Salaj, dr. Tomislav Vujeva, dr. Tvrtko P. Sojčić i Gojko Borić koji ističe da je njihovo raščlanjivanje Schillerova pamfleta znanstveno i podkrijepljeno stvarnim dokazima.

Najgore u svemu je, smatra Borić, što Schiller nije pročitao nijednu relevantnu knjigu iz hrvatske povijesti i današnjice, čak ni one na njemačkom jeziku, nego se koristio uglavnom sporednom propagandističkom literaturom velikosrpske i jugoslavenske provencijencije, kao i nekim stranim autorima koji nikako ne mogu prežaliti neslavnu propast komunističke Jugoslavije, u koje spada i on.

Nema stranice u njegovoj knjizi na kojoj nisam pronašao krivotvorine, izostavljanja važnih podataka i navođenja

propagandističkih tvrdnji srpskih i jugoslavenskih autora, pojašnjava Borić zašto su odlučili napraviti odgovor na knjigu, navodeći neke od neistina i poluistina, koje su često gore od laži, jer izazivaju dojam da su istinite. Tako navodi kako njemački novinar tvrdi da su Hrvati bili gubitnici u Prvom svjetskom ratu, kao da su ga oni izazvali atentatom u Sarajevu i vodili kao Beč i Budimpeštu, pa su bili pobijedjeni. Schiller omalovažava i ubojstvo hrvatskih narodnih zastupnika u beogradskoj Skupštini i tvrdi da je kralj Aleksandar Karađorđević morao proglasiti diktaturu da bi 'stabilizirao državu', dok je, prema njemu, Ante Starčević bio ideološki prethodnik 'fašističkih ustaša', a Katolička crkva, posebice Franjevački red, glavni rasadnici krivavog hrvatskoga nacionalizma i šovinizma. Borić ističe kako Schiller smatra da je ustaška Nezavisna Država Hrvatska ideološki i politički bila prethodnica demokratske Republike Hrvatske.

Schilleru smeta i Franjo Tuđman, kao i sadašnja Hrvatska. Tako piše kako se u Njemačkoj uglavnom pisalo i govorilo o Srbima kao 'najvećim krivcima za sve' što se zbivalo u posljednjem jugoslavenskom ratu, ali Hrvati su gotovo isto toliko krivi, a njemačka javnost to nije htjela primiti na znanje. Njegov je zadatak 'rasteretiti srpsku krivnju', kako izričito piše u svome pamfletu, govori Borić, dodajući kako je i u pogledu haškog tribunala Schiller u potpunosti na njihovoj strani, odnosno ne zanimaju ga hrvatski protudokazi i argumenti.

Schiller neizmjereno mrzi Tuđmana, ponajprije radi toga što je utemeljio Republiku Hrvatsku, a preko njega i Hrvata 'mlati' po tadašnjoj konzervativno-liberalnoj vladi Kohl-Genscher, koju optužuje da je najviše kriva za osamostaljenje naše države. On spada u one rijetke njemačke publiciste, koji su u ko-

munističkoj Jugoslaviji vidjeli ostvarenje svojih ljevičarskih snova.

Glavni Schillerov zaključak glasi: 'Najveći Tuđmanov ovozemaljski autoritet nakon 1960. bila je Nacija, u etnički čistom državnom području, bilo da je riječ o Herceg-Bosni ili Krajini, što nije bilo ništa drukčije nego kod Miloševića i njegovih Srba. A taj nacionalistički put nije pripremio nitko drugi nego Ante Pavelić, Poglavljenik i vođa ustaša. Tu nije bilo mjesta suosjećanjima, priznanju vlastite krivnje i pokore, o obeštećenju i jednoj, prečesto korištenoj riječi, svladavanju prošlosti', zaključuje Borić.

Knjiga KROATISCHER UNABHÄNGIGKEITSKAMPF: BERECHTIGT UND GERECHT

namijenjena je poglavito njemačkoj publici, korisna je i za Hrvate koji nisu dovoljno upoznati s borbom za slobodu, demokraciju i državu, što je neraskidivo trojstvo u novijoj hrvatskoj povijesti. (izvori: Hrvatski list, Vijenac)

Knjigu možete kupiti kod HKZ ■

Ulrich Schiller,
**DEUTSCHLAND UND SEINE KROATEN /
VOM USTAŠA-FASCHISMUS ZU
TUĐMANS NATIONALISMUS**
Donat Verlag, Bremen, 2010.

(Njemačka i njezini Hrvati / Od ustaškoga fašizma do Tuđmanova nacionalizma)

Neke od Schillerovih sugestija i tvrdnji:

- Bogdanovićev "kameni cvijet" (Jasenovac) na naslovnici, simbolička je poruka da Njemačku i "njezine" Hrvate povezuju ustaški zločini.
- Sugerira da između Pavelićeva "fašizma" i Tuđmanova "nacionalizma" postoji čvrsta povezanost.
- Hrvatski holokaust nad Židovima počeo je prije (!) Hitlerova programa o *Endlösung*, konačnom rješenju židovskog pitanja.

- Pridajući ustašama najgore terorističke osobine Schiller ih proglašava većim naci-fašistima od Mussolinijevih i Hitlerovih pristaša.
- Hrvatsko-srpske odnose Schiller tumači isključivo prema srpskim izvorima, pa tako za njega postoji samo „Srpska Krajina“.
- Tvrdi da je u novom hrvatskom ustavu Srbima "oduzeta autonomija" u stilu Miloševićeva ukidanja kosovske i vojvođanske autonomije, koju su imali prema Ustavu od 1974.
- Andriju Hebranga proglašava hrvatskim nacionalistom i "bliskim Katoličkoj crkvi", a kaže samo da mu se trag gubi i prešućuje njegovu likvidaciju.
- Većina "Jugoslavena" u uspješnim 60-tim godinama, Jugoslaviju su smatrali šansom, a ne "tamnicom naroda"
- Hrvatsko proljeće je propalo i zbog "nedovoljne podrške naroda" (?).

- Stalno upire prstom u navodni Tuđman - Miloševićev "sporazum" o podjeli BiH.
- tvrdi da je Tuđman mogao postići rastavu od Jugoslavije i Srbije bez rata, da se nije podao svome cilju stvaranja Velike Hrvatske putem podjele Bosne.

HKZ INTERNACIONALNI
LITERARNI I LIKOVNI
NATJEČAJ 2012.

Projekt „Za hrvatsku djecu“, kojeg smo započeli 2004. g., razvio se u internacionalni likovni i literarni natječaj školaraca od 1. do 8. razreda. Već dvije godine surađujemo i s hrvatskim umjetnicima u Njemačkoj, Ankicom i Antom Karačić. Spojili smo likovni natječaj, tako da djeca koja svoje radove pošalju nama u Švicarsku, istovremeno sudjeluju i na natječaju u Njemačkoj.

Više o novom natječaju za 2013. pročitajte na stranici 38.

Odaziv na ovogodišnji natječaj bio je neočekivano velik: primili smo više od 100 likovnih i 60-tak literarnih radova, među kojima je bilo puno poetskih, što nas je ponukalo na njihovo izdvajanje u posebnu kategoriju. U želji da sve te prelijepe radove napravimo dostupnima široj publici, objavili smo ih, naravno anonimno, na našoj internetskoj stranici, i zamolili posjetitelje da budu žiri i daju svoj glas onima koji im se budu najviše svidjeli.

I tu je odaziv bio ogroman, a naš elektronski poštanski pretinac zatrpan. Odgovarajuće dugotrajno bilo je i prebrojavanje glasova, ali to još nije bio

kraj ove uspješne priče. Uslijedila je objava rezultata na internetskoj stranici HKZ (do tada anonimni radovi dobili su svoje ime i prezime), potom ispisivanje priznanja dobitnicima i zahvala učiteljicama/mentoricama, organizacija izložbe u Švicarskoj i na kraju dodjela priznanja i nagrada.

U Švicarskoj smo nagrade uručili na izložbi u Luzernu, a u Hrvatskoj na dva mjesta: u Vinkovcima i Zagrebu. Priloge o tome pogledajte na stranicama koje slijede. ■

**REZULTATI LIKOVNOG NATJEČAJA
“MOJ SVIJET” ISERLOHN-ZUERICH
2012”**

Razred 1. - 4.

1. mjesto:

- Petra Prišč, 3. c, učiteljica Jelena Šimunović, OŠ kralja Tomislava, Našice

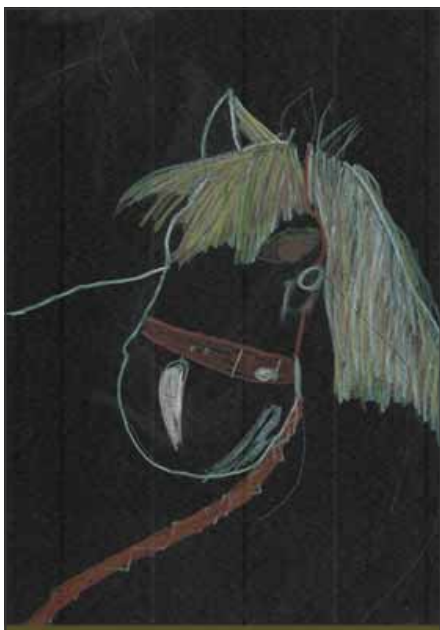
2. mjesto:

- Ivana Keglević, 4. c, učiteljica Helena Volner, OŠ kralja Tomislava, Našice
- Emily Karačić, 4. r., mentorica Ankica Karačić, Iserlohn, Njemačka

3. mjesto:

- Tea Govorčin, 1. r., učiteljica Nada Bjelanović, OŠ Šimuna Kožičića - Benje, Zadar

2. mjesto,
Emily Karačić

1. mjesto,
Petra Prišč

2. mjesto,
Ivana Keglević

3. mjesto,
Tea Govorčin

REZULTATI LIKOVNOG NATJEČAJA “MOJ SVIJET” I SERLOHN- ZUERICH 2012”

Razred 5. - 8.

1. mjesto:

- Katarina Bičvić, 6. r., učiteljica Grozdana Leka, Hrvatska dopunska nastava, Švicarska

2. mjesto:

- Jasmina Kozić, 6. b, učiteljica Ana Kaić, Osnovna škola Marija Bistrica, Hrvatska

3. mjesto:

- Stjepan Lisak, 6. c, učiteljica Ana Kaić, Osnovna škola Marija Bistrica, Hrvatska

1. mjesto,
Katarina Bičvić

2. mjesto, Jasmina Kozić

3. mjesto,
Stjepan Lisak

PRIZNANJA DODIJELJENA U NJEMAČKOJ

Između 600 radova, dva crteža pristigla iz Švicarske, u Njemačkoj su osvojila 1. i 4. mjesto, što je veliki uspjeh.

1. mjesto, Dilara Kusić, 3. r. Marija Bistrica

4. mjesto, Valentina Volić, 1. r. Švicarska

U prvom redu: Ankica i Ante Karačić, organizatori nagradnog natječaj za Njemačku.

REZULTATI LITERARNOG NATJEČAJA NA TEMU "ŠTO ZNAM O VUKOVARU!"

Razred 1. - 4.

1. mjesto dijele:

- **Matea Batarelo**, 4. a, učiteljica Jasna Panza, Osnovna škola Siniše Glavaševića, Vukovar

- **Dajana Bojanić**, 4. c, mentor Đurđica Pošta, Osnovna škola Antun Nemčić Gostovinski, Koprivnica

2. mjesto:

- **Barbara Topolovec**, 4. a, učiteljica Jasna Panza, Osnovna škola Siniše Glavaševića, Vukovar

3. mjesto:

- **Adrian Lisac**, 3. razred, učiteljica Ana Prepolec Padežanin, O.Š. Turanj, Karlovac

Razred 5. - 8.

1. mjesto:

- **Marija Grgurić**, 7. b, voditeljica Ivanka Tomić, OŠ "Pavao Belas", Brdovec

2. mjesto:

- **Nikolina Lesar**, 8. r., mentor Renata Glavica, dipl. uč. razredne nastave i hrvatskog jezika, OŠ "Braća Radić", Koprivnica

3. mjesto dijele:

- **Petra Vulić**, 7. a, mentorica Branka Turza, prof. hrv. jezika, OŠ kralja Tomislava, Našice

- **Ivana Bigor**, 8. b, učiteljica Barbara Sipina, OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica

Poezija

1. mjesto:

- **Ena Lučić**, 8. razred, učiteljica Grozdana Leka, Hrvatska dopunska škola u Švicarskoj

2. mjesto:

- **Ana Katarina Šuštić**, 6. b, učiteljica Lahorka Bobinec, OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica

3. mjesto:

- **Filip Škrlec**, 6. a, učiteljica Zdenka Abramović, OŠ "Matija Gubec", Jarmina

■

1. MJESTO, MATEA BATARELO

Vukovar, moj rodni grad, ali i rodni grad mojih roditelja. Prostire se kraj dvije prekrasne rijeke, Dunava i Vuke. Vukovar je prije bio lijep, miran, pun šarenila, djece i mladih. Bio je vrlo bogat industrijom i kulturnim znamenitostima. Poznat je po tvornici kožne obuće Boro-vo. Vukovar se razvijao i postao je jedan od bogatijih gradova.

Ljudi i djeca su uživali u ljepotama mirnog Vukovara, sve dok se jednog dana nisu čuli prvi pucnjevi. Od lijepog se i mirnog grada pretvorio u ruševine. Ptice su prestale cvrkutati, djeca su se prestala smijati i igrati, a mladi više nisu šetali trgom zagrljeni. Crni prah je sve više prekrivao ulice, blistavo sunce se više nije vidjelo. Vodile su se velike bitke za svaki dio grada. Hrvati se nisu htjeli predati, nisu htjeli izgubiti svoj grad. Postajali su sve slabiji. Pomoć im nije uspjela doći jer je grad bio opkoljen. Prijatelji Vukovara preko televizije su gledali kako hrvatski vojnici ne mogu dalje. Dio po dio Vukovara je pao u ruke ljudi koji su željeli da taj grad bude njihov.

18. studenog 1991. Vukovar je pao. Puno ljudi je mučeno i ubijeno. Neki su odvedeni u logore. Mnogi ljudi bili su protjerani sa svojih ognjišta. Mala djeca plakala su za svojim kućama, ulicama i prijateljima. Vukovarci su bili raseljeni po cijeloj Republici Hrvatskoj, pa i šire. Godinama su živjeli u progonstvu.

Nakon mnogo godina došlo je vrijeme za povratak u svoj grad. U tom istom gradu budilo se isto sunce. Ljudi su svojim vještim rukama ponovno gradili i podizali grad iz pepela. Obnovljene su mnoge zgrade, škole, vrtići, ceste... Gradi se i bazen otvorenog i zatvorenog tipa. Sve je više događanja u gradu. Iako moji prijatelji i ja nismo bili rođeni u to vrijeme, zahvaljujući našim roditeljima, iz prve ruke smo saznali sve o Vukovaru, jer oni su sve to kao djeca proživjeli. Sada mogu reći da je Vukovar

opet lijep grad. Još uvijek su vidljive posljedice rata, ali ja, bez obzira na to, jako volim svoj grad.

2. MJESTO, BARBARA TOPOLOVEC

Učenica sam IV a razreda Osnovne škole Siniše Glavaševića. Moja je škola dobila ime po novinaru Radio Vukovara. Prije nego je postao novinar, Siniša je radio u našoj školi. U vrijeme Domovinskog rata radio je kao ratni izvijestitelj Radio Vukovara.

Budući da ja u to vrijeme još nisam bila rođena, roditelji su mi pričali puno toga o Siniši, njegovim djelima te o svemu što se događalo s Vukovarom, točno prije dvadeset godina. Pričali su mi tragičnu, ali istinitu priču.

Vukovar je bio prekrasan, mali grad. Sve je bilo lijepo. Ljudi su živjeli sretno i zadovoljno. Zajedno su radili, razvijali prijateljstva, međusobno se družili, izlazili i pjevali. Bolje nije moglo biti. No, jednoga dana sve se promijenilo. Dojučerašnji prijatelji, odjednom su postali neprijatelji. Vukovarom se više nije čuo smijeh, nego plač. Počeo je Domovinski rat. U Vukovaru se branila cijela Hrvat-

ska. Vukovarski su se branitelji dugo borili kako bi sačuvali svoj grad, svoju domovinu.

Poginulo je mnogo ljudi. Kuće su rušene bez reda i rasporeda. Postupno se pretvarao u ruševine. 18. studenog Vukovar je pao. Ljudi su prognani iz svojih kuća i voljenoga grada. Oni koji su bili ranjeni i liječili se u bolnici, odvedeni su na Ovčaru. Tamo su mučeni, a zatim ubijeni. Mnogo branitelja je dalo svoj život za voljeni Vukovar. Ljudi koji su prognani, nakon mnogo godina vratili su se u svoj grad.

Vukovar je danas opet lijep. Škole se obnavljaju. Ponovno se čuje smijeh. Ljudi žive sretno. Iako se život vratio u Vukovar, nikada ne smijemo zaboraviti što se dogodilo za vrijeme rata, te svakako jednom godišnje 18. studenog poginulima za Vukovar trebamo odati počast u Koloni sjećanja.

Ponosna sam na svoj grad i ljude koji su nekada branili Vukovar, ali i na ljude koji su nekoga izgubili u ratu, a opet se vratili živjeti ovdje. Volim VUKOVAR. ■

Sretne
dobitnice

Barbara
Topolovec

i

Matea
Batarelo

sa svojim
priznanjima i
nagradama

3. MJESTO, ADRIAN LISAC

Protivnici su rekli da će samo oko Zagreba biti Hrvatska.

Vukovar je bio lijep grad sve dok nije počeo rat. Neprijatelji su zapalili mnogo kuća i zgrada. Neprijatelji su ispaljivali granate po njemu. Jadni ljudi su se skrivali u podrumima zbog velike, velike opasnosti. Ljudi su bili uplašeni i osjećali su se jako loše. Protivnici su prvo pucali granatama, a kada su ušli u Vukovar počeli su pucati puškama i tenkovima i raznoraznim oružjem po ulicama grada. Tada je Vukovar pao. Tada je Vukovar bio ruševina, a ne grad. Nije ostao niti jedan dom.

Protivnici nisu imali dobre namjere prema ljudima koje su pronašli. Ljude su ubijali i istjerali iz njihovih vlastitih domova. To je bila velika žalost i tuga... Tada su ljude mučili, ubijali ih, bacali u jarak. Mnoštvo ljudi je poginulo. Ljudi su se pretvorili u izbjeglice i sa sobom su ponijeli samo malo hrane ili jednu vrećicu. Išli su lagano obučeni i bilo im je hladno jer je bila jesen. Morali su ostaviti domove, a za to su se mučili cijeli život. Jako puno ljudi je plakalo od tuge.

Iako su Hrvati osjećali tugu i bol u srcu, bili su i ponosni na to što su se držali hrabro i borili do smrti da obrane svoju domovinu. Nisu je htjeli nikome dati niti izgubiti. Dok su se borili u Vukovaru, hrvatski vojnici su usporili neprijatelje. Danas su u Vukovaru spomenici na koje se ljudi dolaze moliti, gdje mole i vješaju krunice. Tamo je zapaljeno i puno svijećica. U Vukovaru su i danas rupe na vodotornju koje podsjećaju na ružni rat. Nadam se da će Vukovar postati još i ljepši od ostalih gradova u Hrvatskoj.

Ja sam rođen poslije rata, ali čuo sam o Vukovaru. Slično je bilo i u mom rodnom kraju gdje su ljudi bili otjerani. Da se tako nešto dogodilo baš meni, sigurno bih patio. Vukovar je u srcima Hrvata i uvijek ćemo ga se sjećati. ■

1. MJESTO, DAJANA BOJANIĆ

Najljepši grade na Dunavu, tebi pišem ovo pismo. Jednog jutra dok sam još spavala najednom sam začula sirenu. Bila je to sirena koja je označavala uzbunu i to je značilo da se moram ustati iz toplog kreveta i uzeti samo najbitnije stvari iz kuće i krenuti u sklonište.

Na ormaru moje sobe bio je veliki plišani medo kojeg sam htjela uzeti, ali roditelji su mi rekli da on ne može sa nama u sklonište, jer je prevelik. Suznih očiju sam ga pogledala i pomislila možda ga više neću vidjeti, ako granata padne na moju kuću. Trčala sam vrlo brzo, da što prije dođem do skloništa. Najednom su se začuli avioni, a potom se čula snažna eksplozija. Iz minute u minutu čulo se sve više eksplozija. Shvatila sam, iako mala, da ćeš ti lijepi moj grade biti srušen i uništen. Opasnost je trajala oko dvadesetak minuta i začula se sirena za prestanak uzbune. Nakon toga krenula sam s roditeljima kući. Vidjela sam susjedovnu kuću kako gori. Iz nje je izlazio crni i gusti dim. Gorjela je i trgovina u kojoj smo svaki dan kupovali kruh i ostale namirnice. Dragi moj grade, pa ti si bio sav u plamenu?! Došla sam s roditeljima do naše kuće, koja je na sreću ostala u ovom napadu čitava, ali tko zna dokad?

Dragi moj Vukovaru, znam da si patio i krvario, ali patila sam i ja, iako tada mala, kada sam vidjela da je mnogo kuća mojih dragih prijatelja i susjeda srušeno. Ako ću se ikada odseliti iz Vukovara, znaj, da ću te uvijek nositi u svom srcu, jer ti si za mene najljepši grad na najljepšoj rijeci DUNAV! ■

1. MJESTO, MARIJA GRGURIĆ

Trpinjska cesta. Hodam u koloni, u ruci nosim svoje stvari. Hodam... Svoje stvari?! U ruci nosim vrećicu, i ne znam što je u njoj. Mogu li u vrećicu stati moje stvari? U vrećicu u kojoj niti ne znam što je točno, mojih je 12 godina, moj život u Vukovaru. Hodam... odlazim, ne mislim, ne osjećam, samo hodam, ho-

dam sa stotinama svojih sugrađana. Ponekad, kroz maglu, čujem psovke, poneki plač, jecaj. Ja i dalje hodam... Ne osjećam ništa, ne razmišljam i tako prolaze godine. Ne razmišljam, prebrzo je... ostala je iza mene bolnica, Ovčara, moja škola, rijeka suza, rijeka Vuka... Ispred mene hladna sportska dvorana, deke, Caritas, Crveni križ... O obitelji ne pričam. "Hrvatska je uz nas, osjeća s nama".

Hrvatska?! Ne, meni treba mama, njezin zagrljaj. Meni treba tata, njegov poljubac za laku noć. Oprostite, kako Hrvatska osjeća, kad ja ne osjećam ništa?! Nakon 20-tak godina kad neki klinici iz, recimo Brdovca dođu u moj grad, kad vide Trpinjsku cestu, hoće li na trenutak, barem na trenutak pomisliti na mene? Kada uđu u bolnicu, hoće li pomisliti na moju majku? Hoće li pomisliti da je jedna od onih lutaka bila moja mama? Najbolja mama na svijetu! S najviših lijepih priča samo za mene. Hoće li na groblju vidjeti samo 938 griževa ili će na trenutak pomisliti da je jedan od tih 938 križeva moj tata? Najzabavniji tata na svijetu! I da su ostalih 937 križeva nečiji očevi, majke, bake, stričevi... Hoće li mali Brdovčani stati u Spomen domu ispod rečenice: "Sve srpske zemlje i srpski narod moraju biti u jednoj državi. A vi ako to ne budete omogućili diplomatski, mi ćemo ratom omogućiti to. I bit će krvi do koljena..."

Hoće li znati da se u toj rečenici jedino ostvario ovaj dio: "I biti će krvi do koljena"? Nakon 20 godina, razmislite... Je li meni teže vratiti se i svakodnevno gledati i podsjećati se na proživjelo ili ostati u nekom gradu u Lijepoj Našoj gdje suosjećaju sa mnom? Suosjećaju? Što ja zapravo osjećam??? ■

Pojašnjenje: Neki su radovi pisani metodom imaginacije i načinom retrospekcije. Dakle, dijete je zamislilo da je Vukovarka, sada odrasla žena i „u mislima“ se vratila u dane svog djetinjstva.

Spriječena Dajana Bojanić poslala je svoju mamu, a Marija Grgurić je stigla u pratnji svoje učiteljice

2. MJESTO, NIKOLINA LESAR

Djetinjstvo u Vukovaru
Živim sa mužem i dvoje djece u zgradi u glavnom gradu naše domovine, Zagrebu. Stigli su nam gosti i uz ugodno čavrljanje popili smo zadnje vino. Krećem u podrum i spuštam se niz stube naše zgrade. Stižem pred vrata podruma. Uvijek sam se plašila podruma. To me prljavo, mračno, vlažno i hladno mjesto podsjećalo na dane djetinjstva, koji nisu bili lijepi. Otključavam vrata, palim svjetlo i ulazim...

1991. godina je studeni, hladno je. U sobi sam i čitam knjigu, a mama me doziva. Kaže mi da su nas telefonom upravo obavijestili da bi vojnici mogli krenuti u ovaj dio grada. Bojim se da bi mogli napasti i bombardirati našu ulicu. Mama mi u strahu kaže da uzmem puno deka, jastuk, svijeće, šibice, radio, te da joj pomognem uzeti košaru sa hranom i bocu s vodom.

Selimo se u podrum. To prašno, smrdljivo, vlažno, hladno i mračno mjesto plaši me. No, ako želim preživjeti moram to učiniti. Moram spavati, jesti i provoditi svoje dane tamo. U sat vremena očistile smo podrum i odložile svoje stvari. Pridružili su nam se i susjedi. Nakon nekog vremena pridružila nam se polovica stanovnika naše zgrade. Bili smo stisnuti, no to nam je bilo jedino rješenje za preživljavanje. U podrumu smo proveli tjedan dana, donoseći hranu i vodu iz svojih stanova. Na radiju smo čuli da su vojnici upravo krenuli u našu ulicu. Nakon deset minuta, u podrum su dopirali zvukovi bombardiranja i ispaljivanja metaka. Jak udar osjetio se iz susjedne zgrade, a vrisak i plač s ulice. Odjednom se i naša zgrada jako stresla. Pogodili su je. Ljudi su se uzbunili, a majka me stisnula. Bili smo tiho da nas vojnici ne bi čuli i ubili. U tom podrumu proveli smo tri mjeseca, preživljajući kako smo znali. Ali... preživjeli smo... da.

Suza mi krene niz obraz, čujem mužev glas. Uzimam bocu vina, na trenutak još stanem, promotrim podrum, a zatim ugasm svjetlo i krenem van. Zaključavam vrata, iza njih ostavljam uspomene i sva sjećanja koja mi naviru i vraćam se u stan. ■

3. MJESTO, PETRA VULIĆ

Sjećanje na Vukovar
Ponekad poželim da sam se rodio u neko drugo vrijeme. Vrijeme mira i ljubavi, a ne ono vrijeme kada u strahu misliš hoće li granata pasti na tvoju kuću ili ne.

Tog hladnog jesenjeg dana mir i tišina. Tiho hodam gradom i gledam razbijene izloge, srušene kuće - nigdje žive duše. Grad je pust. Odjednom mi granata projuri iznad glave. Jeza mi je prošla tijelom.

I sada, dvadeset godina poslije sjećam se svoga grada. Želio sam tada pobjeći i otići, ali: "tko će onda čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka". Rat je najgore što se čovjeku može dogoditi. Poznavao sam mnoge ljude koji su dali srce za Vukovar, mnoge hrabre ljude koji su se borili i dali svoj život za ono što je njihovo. Grad Vukovar borio se svim snagama i kada su se svi najmanje nadali uzdigao se iz mraka. Ponekad zaplačem uz pjesme o mome Vukovaru. Vukovar je sigurno najiskreniji grad jer se svaka njegova bol osjeća duboko u srcu. Tamo nije bilo pravde. Neprijatelji su zauzeli moj grad, sivi i tmurni oblaci nadvili su se nada nj.

Danas, na obljetnicu grada Vukovara, skupio sam hrabrosti doći, otići na Ovčaru, bolnicu, posjetiti grobove mojih prijatelja jer svi su oni Vukovar, moj grad - Grad heroj. ■

Petra sa svojom učiteljicom, Našice

3. MJESTO, IVANA BIGOR

Što znam o Vukovaru?

Za puno toga mogu reći da znam sve o tome, ali za Vukovar sigurno ne mogu. Ne mogu reći da znam kako su se ljudi osjećali kada su se morali skrivati, kako je to kad ti nekoga ubiju, kako je umrijeti za svoju domovinu. Ne mogu reći da znam zašto su ljudi ubijali sve pred sobom i zašto postoji rat. Ne mogu reći da znam zašto je postojala tolika mržnja prema Hrvatima, ne mogu reći da znam kako je bilo ljudima koji su morali bacati bombe da bi obranili svoju domovinu, Hrvatsku. Ne mogu reći za mnoge stvari u vezi Vukovara da ih znam.

Jedino što znam je ono o čemu nam govore, ono što gledam i pokušavam shvatiti. I znam da pokušavam suosjećati s Vukovarom, hrvatskim braniteljima, s djecom. Nije isto propatiti tu bol i

osjetiti je na svojoj koži ili samo znati da je to postojalo. Nije isto!

Današnja djeca možda nikad neće shvatiti što znači biti žrtva rata. To je nešto što te prati do smrti. Ja se divim ljudima koji su bili branitelji! Divim im se! Pokazali su što znači staviti ruku u vatru za svoju domovinu, obitelj, prijatelje, sve Hrvate i budućnost. Mislim da nitko ne zaslužuje veće poštovanje od njih. Da njih nije bilo, danas bi život bio gotovo besmislen.

Hrvati su željeli samostalnost. Zar je zbog toga trebalo ubijati sve pred sobom, postupati s ljudima kao sa stvarima, raznijeti crkvu? Postoji li bilo kakav razlog za to? Najsvetije mjesto katolika je porušeno. Uništavali su sve i nisu se pitali ni zbog čega hoće li se Bogu zamjeriti. Do svega ovoga nije trebalo doći. Poželim se vratiti u prošlost i svojim rukama zaustaviti ovu katastrofu...

Danas mnogo ljudi ne razumije značenje riječi rat. To je ono kad ti dotaknu dušu, ubiju najmilije, najdraže i najbliže. To je ono kad ti unište dom, kad te gledaju u oči i ismijavaju tvoju postojanost. To je ono kad misle da su vrh svijeta pa su svi niži od njih, to je ono kad si Hrvat pa nemaš pravo na život. To je sve ono što se dogodilo od 1991. do 1995., to je ono u Vukovaru! To je ono kad zatvoriš oči, ponovno progledaš i vidiš da nema ničega. Pitaš se što ti ostaje i shvatiš da nemaš ništa. Samo jedno je ostalo: vjera. Samo vjera koja ti daje nadu, mir, sigurnost, snagu, ljubav i želju za životom. Iako ti je oduzeto sve, znaj da postoji razlog zašto si još uvijek tu, znaj da nisi sam jer imaš Boga, a on nikad ne odlazi. Pogledaj u ogledalo, reci: nadam se da će sutra biti bolje i ohrabri se.

Zato su branitelji branili Hrvatsku, da postojiš ti! Da na ovom svijetu bude jedan stanovnik više i da pokušaš promijeniti cijeli svijet. Da ne umre ime Hrvata i Hrvatice, da ne postoji mržnja već samo ljubav, da svojoj djeci, unucima, prauuncima stvore ljepši život. Život bez tuge, boli i patnje. Oni su željeli osigurati nama sretan i siguran život. Zato su toliko toga propatili poginuli, poubijani, zatvoreni u logore, djeca, pacijenti u bolnici i svi drugi koji su se 18.11.1991. našli u Vukovaru. Zato je Vukovar grad heroj i grad heroja i nemojmo to nikada zaboraviti.

Ako želite da drugi daju ruku u vatru za vas učinite to i vi za njih. I ne bojte se, jer postoji Bog koji uvijek ostaje i uvijek i zauvijek voli. Neka vam hrvatski branitelji budu uzor i ako se nađete u situaciji da morate ići u rat, činite to časno, ponosno i s vjerom jer samo tako ćete postati pravi čovjek. Hrvatski branitelji nosili su krunicu oko vrata jer se nisu stidjeli pokazati tko su oni - katolici. Pa nemojte se ni vi stidjeti, nosite je ponosno oko vrata i ne zaboravite Vukovar! ■

NAGRAĐENI POETSKI RADOVI

1. MJESTO, **ENA LUČIĆ**

Vukovar

Strah u dječjim očima
nesanice noćima
prašina na cesti
krv na vesti
pucanje po šumama
smrad smrti po nama
smijeh neprijatelja
grad posjetitelja.
Toranj nekako stoji
međutim se narod boji
nek se Vukovar oporavi
nek još stoje krovovi
nek nam narod ne zaboravi:
I ako padenmo, mi ćemo ustati

2. MJESTO, **ANA KATARINA ŠUŠTIĆ**

O, Vukovaru, grade slavni,
tko ljepotu tvoju ruši,
tko ti dušu crni,
tko ti srce rani.

Teške su ruke,
vatru živu prosule,
srce tvoje iščupale,
dušu pokopale.

Al' rodit će se ljubav nova,
Dunav modri tvoje tajne neće reći.
I bit ćeš opet što si nekad bio,
mladost će ti vratiti sreću.

Pomoći će svi Hrvati
Vukovaru ranjenog srca
da opet na istom mjestu
vukovarske golubice srce kuca.

URUČENJE
PRIZNANJA I
NAGRADA U
ZAGREBU

Na slikama mala Tea
Govorčin iz Zadra,
Stjepan Lisak i
Jasmina Kozić iz
Marije Bistrice

Zajednička fotografija
nagrađenih učenika i
njihovih učitelja

3. MJESTO, **FILIP ŠKRLEC**

Sada mislim samo na jednu stvar,
A to je grad heroj Vukovar.
Mnogi su ljudi ginuli tamo
Da bismo imali domovinu kakvu sad
znamo.

Kako da se ne ponosim njime
Kad simbol branitelja i žrtava
Njegovo je ime.

Hrabrost branitelja za primjer je svima
I s još više ljubavi zapalit ću svijeću
njima.

Oni su nama dali dar,
A to su domovina i Vukovar.

Uvijek ću se ponositi njime
I nikad neću zaboraviti mu ime.

HIŽA PUNA DIŠEĆE STARINE HRVATSKA KUĆA MATERINA PRIČA

Piše Dunja Gaupp

Poznanstvo i prijateljstvo naše priznate ento dizajnerice Mine Petre i HKZ datira iz godine 2000. (modna revija na Hrvatskom balu u Dolderu). Poznata nam je njezina želja na jednome mjestu okupiti vrijedne rukotvorine naših baka i druge etno predmete iz njihovog doba. Krajem prošle godine Zagreb je dobio Hrvatsku kuću u kojoj je zaživjela *Materina priča*. Desetljećima sakupljeni etnografski predmeti konačno su dobili dostojan okvir u kojem njihova ljepota dolazi do punog izražaja.

I u tome prekrasnom ambijentu, smjeli smo organizirati predaju priznanja i nagrada pobjednicima našega likovno-literarnog natječaja „Za hrvatsku djecu“. Odaziv je bio veliki, djeca su stigla sa svojim roditeljima i učiteljima, neki čak iz dalekoga Zadra, kao malena Tea Govorčin.

Od srca hvala Mini Petri i njezinom suprugu Mirku što su nas ugostili kao i svima koji su se odazvali našem pozivu. Nadamo se da će i vama, dragi prijatelji, taj kratkotrajni susret ostati u lijepoj uspomeni i da ćete *Materinu priču* preporučiti svojim prijateljima i poznanicima, pa i sami ponovno doći. Mi svakako hoćemo! ■

HRVATSKA KUĆA - MATERINA PRIČA

Na 250 kvadrata u centru Zagreba, Preradovićeva 31, posjetitelji besplatno mogu „putovati kroz vrijeme“. Kamenu žrvanj za mljevenje žitarica, lončarsko kolo, tkalački stan, zagrebačka djevojačka soba iz 19. st., ormari i komode puni vezenih stoljanjaka i posteljine... Vrijedna je to etnološka zbirka hrvatskih starih zanata i rukotvorina, a svaki predmet ima i svoju priču koju će vam gazdarica rado ispričati.

Ali, *Hrvatska kuća* nije mrtvi muzejski prostor, u njoj je živahno kao što je bilo u materino doba. **Mina Petra** kao idejna začetnica i predsjednica udruge *Petrine pletilje* puna je ideja kako čim bolje promicati tradicijsku kulturu i baštinu. U Hrvatskoj kući održavat će se i etnoradionice: tradicijski način ručnog tkanja lanenog platna, vezenja, pletenja od vune, te izradu čipke. Tečaj tkanja vodit će profesionalne tkalje i bit će besplatan. Ali, ne želim vam otkriti baš sve Minine planove, Švicarci bi rekli: „Lassen sie sich ueberraschen“ – dopustite da vas iznenadi. (dg)

gore: skroman darak - švicarske praline / dole: urednik DO u razgovoru s 'gazdom'

U knjigu dojmova naši su gosti iz Marije Bistrice upisali:

*Ova hiža vam je puna dišeće starine, a srca su vam puna domaće topline. Stari-
nu ostavite ovdje, a toplinu odnesite u daleki svet. Bile nam je liepe denes s va-
mi. Daj Bog još pune put. Dijalci i vučiteljice z Bistrice.*

Biserka Ciglenečki, Vesna Brlek, Ana Kaić, Lahorka Bobinec, Barbara Sipina

LIKOVNI NATJEČAJ

"MOJ SVIJET" I

LITERARNI NATJEČAJ

"ŠTO ZNAM O VUKOVARU"

PRIGODNA IZLOŽBA

28.-29.04.2012 U LUZERNU

U Domu Hrvatskog kulturnog i športskog društva Zrinski u Luzernu upriličena je izložba dječjih radova, a nagrađenoj djeci iz Švicarske uručena su priznanja i nagrade.

Gospođa Dunja Gaupp, dopredsjednica HKZ, poželjela je dobrodošlicu gostima, a posebno se zahvalila roditeljima i nagrađenoj djeci što su se odazvali pozivu i došli u Luzern. U nekoliko je rečenica opisala kako se projekt HKZ - "Za hrvatsku djecu" - razvijao i izrastao u internacionalni natječaj u kojem je ove godine učestvovalo više od 160 učenica i učenika.

Zahvalila se i gospođi Ankici Karačić, Hrvatici iz Iloka koja je u vrijeme srpske agresije na Hrvatsku bila prisiljena zajedno s obitelji napustiti Ilok i nastaniti se u Njemačkoj gdje je izgradila lijepu umjetničku karijeru. Likovni natječaj u Njemačkoj, njena je ideja, koja svakom godinom dobiva sve više na važnosti.

Likovni radovi koji su stigli na adresu HKZ, učestvovali su i u nagradnom natječaju u Njemačkoj, a nakon izložbe u Luzernu, putuju u Hrvatsku gdje će biti upriličene daljnje izložbe. Mala Valentina Volić, učenica Hrvatske dopunske škole u Švicarskoj (1. razred, učiteljica Grozdana Leka) svojim je crtežom osvojila 4. mjesto u Njemačkoj.

Prvo mjesto u Švicarskoj, u likovnoj skupini od 5.-8. razreda, osvojila je Katarina Bičević, 6. razred (učiteljica Grozdana Leka).

Prvo mjesto u literarnoj skupini dobila je Ena Lučić, 8. razred (učiteljica G. Leka, HDŠ u Švicarskoj). Ena nam je pročitala svoje stihove, pa je tako uz zaslužen priznanje i nagradu, dobila i srdačni pljesak.

Iz mnoštva dirljivih literarnih radova, članica Upravnog odbora HKZ, gđa. Milica Krakan izabrala je i pročitala one koji su na nju ostavili posebno veliki utisak. Prisutni su velikom pozornošću i duboko zamišljeni slušali i pljeskali.

Na prvom od tri velika panoa nalazile su se slike nagrađene u Švicarskoj. Na dva velika i dva manja panoa bile su slike nagrađene u Njemačkoj.

Škola iz Marije Bistrice poslala nam je, osim mnoštva prelijepih likovnih i literarnih uradaka, plakat "Mi, djeca, sagradit ćemo grad...", nastao u okviru školskog projekta "I u mojoj školi živi

Vukovar". O tome projektu više u prilogu na stranici 27.

Stiglo nam je i nekoliko likovnih radova koje nismo mogli uzeti u obzir, jer nisu ispunili uvjete natječaja. Radi se o lijepoj slici maloga Jure Perkovića iz Našica, sina poznatog Našičkog slikara Srećka Perkovića. O ocu i sinu više u posebnom prilogu.

Mali Vukovarci iz dječjeg vrtića "Vukovar novi" poslali su nam 3 prelijepa crteža, ali bez podataka o djeci koja su ih izradila, pa ih tako nismo mogli uvrstiti u natječaj. I njihovi radovi uz komentar na stranici 29.

Tokom dva dana koja smo proveli u Domu Zrinski za nas su se dirljivo brinuli domari Zdenko, Dijana i Anto. Od srca im hvala!

I na kraju, veliko hvala predsjedniku Hrvatskog kulturnog i športskog društva Zrinski, gospodinu Vici Barabanu, koji nam je ponudio suradnju u organizaciji izložbe. Nama je bilo lijepo, a nadamo se i onima koji su posjetili izložbu i s nama se družili.

Još jednom od srca hvala školama, učiteljicama, roditeljima i malim umjetnicima na interesu i suradnji. Nadamo se da će i na idućem natječaju biti tako brojni kao ove godine!

Upravni odbor HKZ ■

Dunja Gaupp predaje priznanje Katarini Bičević

Milica Krakan čita nagrađene radove

Gore: Domari Zdenko, Dijana i Anto Desno: Valentina Volić, 4. mj. u Njemačkoj

RAZGOVOR S ENOM

Vodila Milica Krakan

Draga Ena, gledajući te tako samozatajnu i tihu, spontano ti rekoh; napraviti ću za naše sljedeće Društvene obavijesti jedan mali razgovor s tobom. Za vrijeme izložbe u Luzernu, u Klubu Zrinski, ukomponirala sam tvoju pjesmu u program, želeći ju sama pročitati. Ali, videći te, pomislih: pa tko će je bolje interpretirati od same autorice? Prepustila sam je tebi, jer je to tvojih ruku djelo.

Strah u dječjim očima

Nesanice noćima

(cijela pjesma na stranici 23)

Kad sam prvi puta pročitala tvoju pjesmu, skoro nisam mogla povjerovati da s tolikim osjećajima i dubinom misli o Vukovaru, kroz poeziju razmišlja jedna djevojčica. Naravno da nisam mogla odoljeti svojoj znatiželji i ne upitati te: Kako je nastala ova pjesma? Molim te, otkrij to i našim čitateljima, jer smatram da je to jako bitno.

- Kao prvo sam napisala literarni rad za natjecanje, međutim sam odjednom dobila ideju za pjesmu. Zamolila sam

učiteljicu da pošalje i nju. Napisala sam ju u zadnji tren. Upravo je završila redovita škola na njemačkom jeziku, a ja sam čekala autobus. Imala sam papira kod sebe pa ju napisah. Kod kuće sam ju ukucala u PC i poslala mailom učiteljici.

Što te motiviralo da ti kao djevojčica rođena u Švicarskoj tako emotivno pišeš o Vukovaru?

- Mene je Vukovar uvijek fascinirao, zato jer su stanovnici grada bili tako jaki i izdržljivi. U nekom smislu mislim, da su velika inspiracija.

Iz razgovora s tobom sam doznala da posjećuješ Hrv. dopunsku školu. Vjerujem da su tvoja prva saznanja o Vukovaru kao i o Domovinskom ratu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini ipak proistekla iz priče tvojih roditelja a onda nadopunjena u HDS.

- Baš tako. Uvijek kad sam nešto htjela saznati mogla sam pitati mamu i tatu. A također sam gledala dosta dokumentarnih filmova i reportaža o Vukovaru i Domovinskom ratu. Mislim da se ta događanja ne bi smjela zaboraviti.

Ti si jedna jako marljiva i talentirana djevojčica koja svoje slobodno vrijeme znaš dobro i korisno upotrijebiti. Očito ti ova pjesma nije prva? Možeš li nam odati tajnu, kad si počela pisati. Vjerujem da tvoja sklonost ne leži samo u poeziji, nego da ti i inače pisanje nije strano?

- Ne mogu se točno sjetiti kad je počelo, oduvjek sam rado pisala. Prvi značajniji uspjeh napravila sam u trećem razredu. Naš zadatak je bio napisati priču o Uskrsu. Moj učitelj je ocijenjivao i podjelio priče, samo moju još nije. Onda je rekao razredu da bi rado pročitao najbolju priču. Bila je to moja priča o seljaku i njegovim kokoškama.

Zašto svoju poeziju pišeš na hrvatskom jeziku kad smo svjedoci da na žalost mnogi tvoji vršnjaci ne znaju svoj materinji jezik pa se ne mogu na njemu niti izraziti? Tebi to, koliko vidim, ne predstavlja nikakve probleme, naprotiv?

- Tati i mami je uvijek bilo važno, da u kući pričamo samo hrvatski. Rekli su, da ne bi trebali zaboraviti svoje porijeklo i da će nam to jednom koristiti. Kako izgleda, imali su pravo... Mama mi je i studirala hrvatski jezik i književnost, tako da mislim, da mi je bila velika motivacija, da budem kao i mama.

Je li po tvom mišljenju presudna uloga roditelja ili kućnog odgoja, odnosno ljubavi prema domovini, vezano za poznavanje hrvatskog jezika?

- Da. Mislim, da se ljubav prema domovini posebno iskazuje u jeziku. Kako se možeš sporazumjeti ako ne znaš svoj jezik? Kako ćeš pričati s bakom i djedom? Ako stvarno voliš svoju domovinu, svoje korjene i svoju obitelj, onda se i trudiš savladati materinski jezik. ►

Ena čita svoju pjesmicu

Zanimljivo je da si ti djevojčica porijeklom iz Bosne i Hercegovine, što je za mene bio još dodatni motiv za divljenje tebi, odnosno tvojim roditeljima, koji te odgajaju u duhu ljubavi prema svojoj matičnoj domovini. Što zapravo tebi ta povezanost sa domovinom znači kad ti odrastaš ovdje, imaš krug prijatelja, kolega/ica zasigurno među Švicarcima?

- Zapravo nisam sigurna. Ja volim Hrvatsku kao i Švicarsku i Bosnu i Hercegovinu. To su mi sve domovine. Sve države su mi u srcu: Zato, jer je moja rodna kuća u Švicarskoj, moji korjeni reprezentiraju Hrvatsku, a moja obitelj je simbol za Bosnu. I svuda imam prijatelje. Zar to nije divno?

Na primopredaji tvoje zaslužene nagrade u Luzernu, upoznala sam i tvoga

tatu kojemu se na licu isčitavao ponos na tebe. Kako doznadoh, mama je na žalost bila spriječena biti fizički uz te, ali je zasigurno iz bolnice svoje misli upućivala tebi. Molim te, reci još nešto malo o sebi.

- Pa, imam mlađu sestru, Mariju. Moji roditelji su nažalost razdvojeni, tako da živim s mamom Svjetlanom, ali mi je tata Božo u blizini. Za godinu dana završavam osnovnu školu, imam u planu ići dalje u gimnaziju. Najdraži predmeti su mi jezici... Trenutno tražim inspiraciju za malu priču, kako bi ju mogla poslati za program literarne kuće Aargaua za talentiranu djecu. Osim što puno čitam i pišem, u svemu ostalom sam sasvim obična djevojčica.

Ako imaš neku poruku ili želju, upu-

titi svojim vršnjacima ovdje u Švicarskoj ili Hrvatskoj, evo prigode.

- Djeco čitajte! Puuuuuuuno čitajte!

Draga Ena, puno mi toga leži na srcu što ti želim. Prije svega ti želim da uvijek budeš zdrava. Želim da u životu ostaneš dobra, marljiva, uzorna i ponosna Hrvatica. Da svoje talente, koje ti je Bog dao, iskoristiš na dobrobit sebe, svojih roditelja, svoga naroda kojem pripadaš i na kraju i zemlje u kojoj sad živiš. Hvala ti lijepo, Ena što si uza sve svoje školske i druge obaveze našla vremena i za ovaj naš razgovor.

- Hvala i vama. Ova nagrada mi puno znači. Ohrabрила me je da nastavim sa pisanjem na hrvatskom jeziku. ■

Hrvatske učiteljice i učitelji SVI SMO MI VUKOVARCI

Zahvaljujući našem prošlogodišnjem natječaju koji je za temu imao Vukovar, uspostavili smo dirljive kontakte s hrvatskim učiteljicama. S velikim zadovoljstvom primjećujemo kako mnoge škole i nastavnici veliku važnost pridaju Domovinskom ratu, pa čak organiziraju i terensku nastavu. Iz OŠ Marija Bistrica primili smo, uz pregršt učeničkih radova, DVD "I u mojoj školi živi Vukovar", te plakat *Mi djeca, sagradit ćemo grad*, kojeg smo pokazali na izložbi u Luzernu i drugim mjestima gdje su priznanja bila dodjeljivana. Evo što nam je pisala jedna od angažiranih učiteljica:

Poštovana gđo Gaupp, ovih tužnih dana mjeseca studenoga, provodeći ovogodišnji projekt „I u mojoj školi živi Vukovar – 20 godina“ mislim i na Vas i na Vašu ljubav i odanost Domovini. Želim Vam poslati pozdrave iz Marije Bistrice koja je ovih dana bila „mali Vukovar“. Svi smo disali za Vukovar. Projekt koji sam osmislila i provodim ove godine također je na razini cijele škole. Pozivam Vas na našu web stranicu. (www.os-marija-bistrica.skole.hr)

Prošlih dana smo (po uzoru na poruku 1000 ždralova za Hirošimu) izradili i poslali 1000 bijelih bistričko-vukovarskih golubica u Vukovar OŠ Mitnica. Oni će ih podijeliti učenicima svih osnovnih škola u Vukovaru. Želja nam je ovu ideju proširiti diljem Hrvatske i u inozemstvu. To će nam biti jedan od ciljeva za slijedeću školsku godinu.

Projekt se provodi cijelu školsku godinu, a vrhunac projekta je bilo obilježavanje Dana sjećanja na 20. godišnjicu žrtve Vukovara. Nakon što smo prošle godine slušali nadahnute riječi p. Zlatka Špehara, bivšeg vukovarskog gvardijana, ove godine dragi gost nam je bio hrvatski ratnik i heroj, vukovarski branitelj Željko Mihaljević. Djeca, kojoj želimo prenositi kršćanske i ljudske vrijednosti, upijala su svaku njegovu riječ.

Između svih drugih aktivnosti u koje su bili uključeni, u sklopu projekta učenici su pisali i literarne radove na temu „Što znam o Vukovaru?“. Nadam se da će biti i nešto kvalitetnijih radova koje bismo poslali na Vaš natječaj.

U svibnju ćemo, ako Bog da, posjetiti OŠ Mitnica (u sklopu terenske nastave u Vukovaru) i donijeti im „vukovarski triptih“ kojega učenici izrađuju ovih dana.

Šaljem Vam slikom Mariju Bistricu u Švicarsku uz veliki pozdrav svim Hrvatima!

S poštovanjem, Barbara Sipina

Nadam se da će se pozivu na suradnju odazvati mnogi naši čitatelji! (dg) ■

OŠ MARIJA BISTRICA HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA U ŠVICARSKOJ DODIJELILA PRIZNANJA NAGRAĐENIM UČENICIMA (Objavljeno u regionalnim glasilima)

U etno kući Materina priča u Zagrebu, gospođa Dunja Gaupp, dopredsjednica HKZ, je u ime HKZ u Švicarskoj dodijelila priznanja nagrađenim učenicima u literarnom natječaju „Što znam o Vukovaru?“ i likovnom natječaju „Moj svijet“. Među nagrađenima su bili i učenici naše škole:

- Na likovnom natječaju „Moj svijet“ ISERLOHN-ZÜRICH za djecu hrvatskih iseljenika iz čitavoga svijeta za uzrast od 1. do 4. razreda, učenica naše škole Dilara Kušić osvojila je 1. mjesto, a mentorica joj je bila učiteljica Biserka Ciglencečki.

- Na likovnom natječaju „Moj svijet“ HKZ u Švicarskoj za uzrast od 5. do 8. razreda 2. mjesto je osvojila Jasmina Kožić (6. b), a 3. mjesto Stjepan Lisak (6. c). Mentorica im je bila učiteljica Ana Kaić.

- Na literarnom natječaju „Što znam o Vukovaru?“ u kategoriji od 5. do 8. razreda 3. mjesto je osvojila Ivana Bigor

(8. b), a mentorica joj je bila učiteljica Barbara Sipina.

- Na literarnom natječaju „Što znam o Vukovaru?“ u kategoriji poezije od 5. do 8. razreda 2. mjesto osvojila je Ana Katarina Šuštić (6. b), a mentorica joj je bila učiteljica Lahorka Bobinec. ■

OŠ KRALJA TOMISLAVA NAŠICE USPJEH UČENIKA NA INTERNACIONALNOM LIKO- VNO-LITERARNOM NATJEČAJU

Piše Đurđica Zailac (objavljeno u regionalnim glasilima Našice)

Na likovno-literarnom natječaju Hrvatske kulturne zajednice u Švicarskoj, učenici OŠ kralja Tomislava Našice osvojili su tri nagrade.

Na likovnom natječaju „Moj svijet“ u kategoriji učenika 1. do 4. razreda:

1. mjesto osvojila je učenica 3.c razreda, Petra Prišč - mentorica joj je učiteljica Jelena Šimunović.

2. mjesto osvojila je učenica 4.c razreda, Ivana Keglević a mentorica joj je učiteljica Helena Volner.

Na literarnom natječaju s temom „Što znam o Vukovaru“ u kategoriji učenika 5. do 8. razreda 3. mjesto zauzela je učenica Petra Vulić, a njezina mentorica je učiteljica Branka Turza.

Učenik 6. b razreda, Jura Perković, tretiran je kao profesionalac i njegov rad je stavljen u kategoriju radova izvan kategorije i posvećen mu je poseban prilog na internetskim stranicama Hrvatske kulturne zajednice. Mentor mu je

lijevo: Ivana Keglević i mentorica Helena Volner i desno: Petra Prišč s mentoricama Jelenom Šimunović; (Petra Vulić na stranici 22)

likovni umjetnik Tihomir Maroević. Prirodni talent koji posjeduje već se godinama nadograđuje u slikarskim radionicama. Njegov rad prepoznala je stručna kritika dodjeljujući mu niz nagrada za njegova slikarska ostvarenja.

Svi ovi uspješni učenici na međuna-

rodnoj razini u Švicarskoj, bili su za Dan grada Našice kod gradonačelnika mr Krešimira Žagara, na dodjeli priznanja i nagrada za postignut uspjeh. ■

SLIKARSKI PODMLADAK IZ NAŠICA JURA PERKOVIĆ

Za naš Internacionalni likovni natječaj, iz Našice nam je stigao veliki paket pun lijepih dječjih radova. Među ostalima i uramljena uljana slika maloga Jure Perkovića, popraćena katalogom likovne izložbe Srečka i Jure Perkovića "Otac i sin" upriličene u Zavičajnom muzeju Našice u lipnju i srpnju 2011. g.

Iznenadenje je bilo veliko. Obradovalo nas je što se mali Jura, slikarski podmladak iz Našice, prijavio na naš natječaj, ali nas je istovremeno dovelo u nedoumicu. Smijemo li i njegovu sliku uvrstiti u natječaj? On je ipak već mali 'profesionalac'. Od 2007. godine nastupa na izložbama i 'pobire' nagradu za nagradom! Sličnu pozadinu drugi učenici natječaja nemaju, pa ne bi bilo korektno da se 'bore' s takvim konkurentom!

Odluka je pala, Jura će nastupiti izvan konkurencije. Njegovu smo sliku izložili u Luzernu zajedno s radovima nagrađenim u Njemačkoj i Švicarskoj, posvetili smo mu i posebni prilog na našoj internetskoj stranici, a u ovom broju DO posvećujemo mu poledinu korica i ovaj mali prilog.

Zahvalnicu i skroman dar za sjećanje trebali su mu biti uručeni u Zagrebu,

no kako nismo primili najavu dolaska, njegov je paket stavljen na poštu. I opet smo doživjeli jedno lijepo iznenađenje. Naime, Jura je ipak došao, zajedno sa svojim tatom Srečkom i mentorom Tihomrom Maroevićem!

Zahvaljujemo na dolasku i želimo puno uspjeha u budućnosti! ■

Srećko Perković, D. Gaupp, Jura Perković i mentor Tihomir Maroević

POŠTA IZ VUKOVARA SLIKARSKI DRAGULJI

Veliki pozdrav svima vama!

Vidjeli smo vaš natječaj na temu: "Što znam o Vukovaru", te smo se silno obradovali što i 20 godina poslije..., netko još uvijek razmišlja o nama. Mi smo djeca iz Vukovarskog vrtića pa vas želimo našim crtežima potaknuti na razmišljanje o Vukovaru. Ako o našem gradu i nama Vukovarcima znate malo, gledajući naše crteže sa simbolima grada:

- "Bijeli križ na Dunavu"
- "Vukovarski vodotoranj s grbom i zastavom"
- "Križ na ovčari"

naučit ćete jako mnogo o stradanju, praštanju i ljubavi koja živi u našim srcima za sve ljude dobrih namjera.

S poštovanjem "Mali Vukovarci" iz dječjeg vrtića "Vukovar novi"

Ema S. H., Petra I., Luna U.

Dragi naši mali Vukovarci

Vaše pismo i prekrasni crteži triju simbola Vukovara, dirnuli su nas u srce. Žalosni smo što vas nismo mogli uvrstiti u natječaj. Pismeno smo vas zamolili za detalje o prezimenu, godini starosti itd., ali izgleda niste primili naše pismo. Sva tri rada po našem mišljenju zaslužuju prvo mjesto! Ove Društvene obavijesti šaljemo i vama i nadamo se da će kontakt tako biti uspostavljen, a onda stiže i nagrada "izvan konkurencije".

Srdačno vas pozdravljamo,
Upravni odbor HKZ Švicarske

Dilara Kušić osvojila je 1. mjesto u likovnom natječaju "Moj svijet" u Njemačkoj. Uz priznanje iz Njemačke, HKZ je Dilari darovala 1 kg švicarskih pralina.

Uz priznanja, HKZ dariva pobjednike svoga natječaja bojicama, pernicama i sličnim darovima, ovisno o starosti djeteta (vidi sliku desno).

SLAVONIJA LIBER VINKOVCI PREDSTAVLJENA HKZ

18. - 20. svibnja 2012.

Povodom 40 godina HKZ naši su nas prijatelji iz Matice hrvatske Vinkovci i Hrvatske matice iseljenika Vukovar ugodno iznenadili pozivom da predstavimo našu udrugu i glasilo DO. Putovanje je bilo planirano u jesen 2011. g., a naši su članovi bili pozvani da nam se pridruže. Željeli smo im pokazati što je učinjeno s njihovim novcima iz dviju naših humanitarnih akcija "Orgulje za Vukovar" i "Pazi, ne gazi" (dječje igralište na razminiranom terenu).

Nažalost, do putovanja nije došlo. Broj prijavljenih putnika više se puta smanjivao, što zbog bolesti, što zbog neodgovornog ponašanja pojedinaca. Na kraju smo ga morali otkazati, jer bi cijena putovanja za prilično umanjen broj putnika, bila previsoka. Ispričali smo se domaćinima i javili da smo žalosni što ne ćemo moći uživati u njihovom gostoprimstvu. No, oni nisu odustali od prvobitne namjere i tako je došlo do novoga termina u svibnju ove godine.

Što su nam domaćini priredili, kako nam je bilo, zabilježila je članica Upravnog odbora, gđa. Milica Krakan. U nastavku pročitajte njezin putopis.

PREKRASNA ZEMLJO, SLAVONIJO!

Piše Milica Krakan

Drugi dan našeg boravka je bio za nas poseban, jer smo imali prigodu našu HKZ predstaviti široj publici. Gsp. Silvio Jergović, ispred HMI podružnica Vukovar, je otvorio predstavljanje govoreći sažeto o HKZ.

Gsp. Ivan Matarić, predsjednik HKZ je pozdravio sve nazočne i ukratko predstavio internetsku stranicu na kojoj se može puno toga saznati o našoj udruzi, ali i o mnogočemu drugom.

Gđa. Dunja Gaupp je na svoj svestran i sveobuhvatan način, upravo kao riznica podataka i detalja, pokušala nazočnima dočarati potrebu osnutka HKZ u Švicarskoj prije 41 godinu, te o radu HKZ od početka do danas.

Gosp. Osvin Gaupp, glavni urednik Društvenih obavijesti svoje je izlaganje bazirao na uređivačkoj temi pročitavši nekoliko zanimljivih tekstova.

Tom prigodom su uručene nagrade djeci koja su sudjelovala u likovnom i literarnom natjecanju Iserlohn-Zürich.

Vidjevši ih u velikom broju, shvativši da nisu nazočna samo ona djeca koja su došla primiti zasluženu nagradu. Došli su ih podržati njihovi školski kolege, kolegice i prijatelji. Neki od njih su i sami sudjelovali bilo u likovnom ili literarnom

Predsjednik Matarić predstavlja HKZ internetsku stranicu

Osvin Gaupp i Silvio Jergović predstavljaju DO

Posjetitelji

izričaju na temu o Vukovaru. Primajući nagrade, na licima djece i roditelja se

iščitavao ponos i radost. ►

Gđa. Dunja Gaupp čestita dobitnicama nagrade Barbari Topolovec i Matei Batarelo, koja nam je i pročitala svoj nagrađeni tekst "Što znam o Vukovaru". (Nagrađene radove pročitajte na stranici 20 ovoga broja.)

TRI NEZABORAVNA DANA

Ali, početi ću ipak od prvoga dana našeg dolaska. Ne znam je li proljetno buđenje u nepreglednoj slavonskoj ravnici bilo jače od moje želje posjetiti našu lijepu Slavoniju, Vinkovce i grad heroj – Vukovar.

Prekrasan sunčani svibanjski dan podariti je mogao samo dragi Bog, želeći valjda da susret sa Slavonijom ostane trajan i neizbrisiv pečat sjećanja na njezinu ljepotu. Oči se umorile gledajući iz automobila sad na jednu pa na drugu stranu, bojeći se da ne bi nešto propustile. Poželjeh napustiti autocestu i dotaknuti djelićak njezine duše. Vidjeti šorove, da mi oko izbliza dodirne taj niz kao biser naredanih kuća, da osjetim bilo srca njezina i uživam u nepreglednoj ležernosti. I zaista, u trenutku kad se

najmanje nadah kao Bogom naručena zaobilaznica odvede nas kroz nekoliko slavonskih sela. Ushićena od sreće, ne govorim ništa, samo promatram i divim se ljepoti susreta izbliza onoga što vidim, te skoro na trenutak pomislih da sanjam. Gledam nepregledne livade što prosute su kao najljepši sag šarenilom proljetnog cvijeća, livade koje krasi prekrasni crveni makovi i duboko upijam miris trave, miris suncem obasjane hrvatske-slavonske grude. Raskošna Slavonija djeluje mi kao dobar domaćin, koji svoje goste širokogrudno dočekuje i svoje blagodati nudi. Naša pak odrednica putovanja bijahu Vinkovci i Vukovar, koju nam je priredio gosp. Silvio Jergović (HMI).

Dolazimo u Vinkovce. Ne znam zašto sam ih zamišljala sasvim drugačije od ovoga što vidim? U hotelu u kojem ćemo odsjesti održaje se i sajam knjiga

Slavonijaliber. Na ulazu se već osjeća miris knjiga i papira.

Gosp. Silvio već čeka na nas. Upoznajemo se sa Julienne i Zvonkom Bušić. Tu su i doc.dr.sc. Dražen Švagelj, predsjednik Matice Hrvatske Vinkovci, Hrvoje i Karmela Janković i još neka poznata imena, te nadasve ljubazno osoblje hotela koje nam je poželjilo dobrodošlicu i ugodan boravak. Rekoše mi naši dragi Vinkovčani, kad si u Vinkovcima, onda si u centru svijeta, ponosni na svoj grad, na sve što se u njemu, ispod njega i iznad njega nalazi.

Ne osjećah do ovog trenutka potrebu ni gladi ni žeđi, zamjenivši to hranom očiju što su upijale svaki detalj. No u dvorani pak preizazovna zamka koja u čas razbudi nagon za jelom gledajući

HKZ-ovci s obitelji Bušić u šetnji Vinkovcima

i u Arheološkom muzeju

ukusne slavonske specijalitete kojima, vjerujem, ama baš nitko ne bi mogao odoljeti. Blagujemo uz opušteni razgovor s dragim jednostavnim ljudima, među kojima su i supružnici Bušić.

Popodnevno vrijeme koristimo za razgledavanje grada. Svi su, osim mene, bili već više puta u Vinkovcima. Nemam riječi, samo promatram i fotografiram grad i znamenitosti koje su vidljive kuda god se okrenem.

Na večer u sklopu Slavonijaliber, gđa. Julianne Bušić predstavlja svoju novu knjigu *Živa glava*. Ispunjena dvorana je dokaz zainteresiranosti za temu t.j. patnje žena koje su u Domovinskom ratu na najmonstruozniji i najneljudskiji način prošle torture, horor i silovanja, ne znajući da li uopće biraju manje ili veće zlo da bi sačuvale tek možda živu glavu. Gđa. J. Bušić je u svom romanu *Živa glava* ušla u srž problematike silovanih žena. (Više o romanu na stranici 45).

Spontano nam je upriličen susret s jednim velikim čovjekom, hrvatskim braniteljem 100% ratnim vojnim invalidom, časnikom HV koji je u rujnu 1991. god. teško ranjen prilikom minobacačkog napada tzv. JNA na Bogdanovce.

Marjan Almaš je rođen 31. siječnja 1965 god. u Vukovaru. Poznat je u Vinkovcima i okolici kao čovjek pun ener-

gije, životnog optimizma i vjere u Boga. Marjan se više od dvadeset godina bavi pisanjem pjesama, a prva zbirka mu je objavljena 1993. U pripremi mu je i nova zbirka, koja bi trebala izaći u toku ove godine. Vinkovčani s ponosnom pričaju o duhovnoj i ljudskoj veličini tog hrvatskog branitelja.

Otići u Vinkovce, a ne posjetiti Arheološki muzej, bio bi promašaj. Do sada otkriveno i sačuvano arheološko blago, te skoro svakidašnji susret s novim spoznajama o kulturi i postojanosti grada, pričaju iz dana u dan svoju još nedovršenu priču povijesti isprepletenu sadašnjosti.

Nalazeći se među Vinkovčanima brzo shvatiš da si okružen ljudima istančanog osjećaja i ljubavi za bližnjega. Da si s ljudima, koji svoju angažiranost i solidarnost provode u djela. U to smo se uvjerili u Crvenom križu gdje nam je g. Brankom Tomić na vrlo zanimljiv način, potkrepljujući svaku priču slikom ili snimkom, prikazao rad Crvenog križa. Posebno me se dojmio rad s djecom i mladima.

Pobojah se da će nam dan uteći i ne ćemo uspjeti posjetiti već planirani put u grad „...na braniku moje Hrvatske“. Naš Vukovar. Kako ući mirno u Vukovar kad mi se pred očima izmjenjuju slike razrušenog grada, umornih i iscrpljenih Vu-

kovaraca, divljanje četnika i pasivno promatranje uljudbene Europe?

Sva sreća u autu sam sa g. Silvijom koji me na zanimljiv način „bezbolno“ uvodi u Vukovar, pričajući cijelim putem o događanjima u vrijeme njegova napada. Imam osjećaj da svaki pedalj te hrvatske grude ima svoju ratnu priču.

Posjetismo, reklo bi se, maratonski, najprije Povijesni muzej, zabilježivši najveći dio našim fotokamerama. Obavezno želimo još prije mraka položiti vijenac ispod križa na Dunavu i tako odati poštovanje svima koji dadoše svoje živote za Domovinu.

Navečer nam je gosp. Silvio priredio iznenađenje. Na vratima njihovog doma u Vinkovcima nestrpljivo i prijateljski nas dočekuje supruga Martina i njihovi prijatelji, bračni par Janković. Vidjevši bogato pripremljen stol, domaćini odmah odgovoriše: tako je to ovdje kod nas. Hvala vam Martina i Silvio!

Slijedeći je dan i idemo drugim putem prema Vukovaru. Bogu hvala, g. Silvio i ovaj puta priča o događanjima iz rata i ne znajući da čini veliku uslugu odvlačeći mi pažnju od mojih misli u kojima sam zarobljena. Prolazimo kraj Veleprometa, sajmišta, pokazuje nam u daljini kukuruzni put i evo nas na Memorijalnom groblju. ►

O. Gaupp, M. Macukić; Marjan Almaš, Martina i Silvio Jergović, M. Krakan

Ove križeve sam vidjela samo na televiziji i na slikama. Sada stojim tu na svetom mjestu, bez riječi. Pokušavam moliti, srce kuca sve jače i osjećam neku tjeskobu. Suze se slijevaju niz obraz. To je sve što mogu ovog trenutka učiniti za vas, dragi moji, prošaptah u sebi. Bijeli križevi me zovu da im se približim i ja silazim među njih. Imam potrebu barem jedan dotaknuti i fotografirati se. Tu je i grobnica Blage Zadra, velikog čovjeka obrane Vukovara u koju je sahranjen i njegov sin Robert i veliko polje grobova znanih i manje znanih junaka, što položiše svoje živote na Oltar Domovine.

Ovčara. Pred očima mi slika ranjenika i osoblja vukovarske bolnice ovdje bestijalno pogubljenih i to samo zato što su bili Hrvati. Pokušajem dokučiti kako su se osjećali tog trenutaka onako nemoćni, nemajući šansu ni pravo braniti se. U glavi mi riječi Siniše Glavaševića. „...Zato, ako je u vama ima (ljubavi), ne štedite je. Podijelite, dajte djelić svoje ljubavi prvome do sebe i bit će manje neprijatelja. Za početak dovoljno je to.“ Pomišljam, je li i u tom trenutku osjećao ono što je napisao u svojoj *Priči o neprijateljima*. Otvaraju se stotine pitanja o tajni ljudske zloće i zlobe, koja nije birala sredstva u ostvarenju svojih ciljeva. Osjećaji tuge se pretvaraju u ponos, jer stojim na svetom mjestu gdje je moja Domovina polagala najveći i najteži ispit. U kratkoj molitvi nadodah još - Hvala vam!

Obilazimo kratko crkvu i samostan u Vukovaru. Gsp. Ivan Matarić svira na orguljama, koje je prije nekoliko godina donirala HKZ Švicarske, a onda se vraćamo natrag u Vinkovce na sv. Misu. Crkva puna. Nakon mise, ispred crkve susrećemo se sa hrvatskim braniteljem Marjanom Almaš. Jednostavan, vedar i nasmijan u invalidskim kolicima. Takav je uvijek, kažu svi koji ga poznaju. Na ručku smo zajedno. Neki naši članovi se žure već na put, a mi drugi ostajemo. Htjela sam da taj boravak u Vinkovcima, u prekrasnoj Slavoniji jednostavno traje. Nakon ručka, spontano i ležerno zapjevamo. Marjan ima prekrasan glas. Promatram čovjeka kojemu unatoč 100% invalidnosti iz očiju zrači neka posebna energija i pitam se, odakud mu tolika snaga? Pokušajem shvatiti i dokučiti kako se on snalazi u svakidašnjem životu i to godinama? Rekoše nam naši Vinkovčani da je Marjan za svih njih pojam optimizma, da je on snaga koja daje motivaciju za ići naprijed i ne posustati. On je simbol hrabrosti i odlučnosti, onom istom s kojom je tako mlad krenuo u obranu Domovine i bio spreman za nju dati život. Marjane, drago mi je i hvala ti što sam imala čast upoznati te. Obećah, doći ću ako Bog da uskoro ponovno u Vinkovce i Vukovar. Silvio, hvala ti na pozivu, super organizaciji, požrtvovnosti i vremenu pro-

Dokumentacijski centar

bezopasno minsko polje

U prostorijama Crvenog križa pažljivo se prati izlaganje Branka Tomića

vedenu ovih nekoliko dana s nama. Hvala vam svima, dragi Vinkovčani! ■

SAJAM KNJIGA U VINKOVCI SLAVONIJALIBER

Piše Silvio Jergović

U hotelu *Slavonija* u Vinkovcima od 18. do 20. svibnja 2012. g. održan je 1. sajam knjiga *Slavonijaliber 2012*. Na svečanom otvorenju sajma predsjednik Ogranka Matice hrvatske u Vinkovcima doc. dr. sc. Dražen Švagelj istaknuo je kako su vinkovački ogranak Matice zajedno sa središnjicom MH značajno podržali ovaj projekt, te se uključili kao izlagači i kao sudionici programa.

"Izuzetno mi je drago što u Vinkovcima zaživljava Slavonijaliber, a MH i OMH u Vinkovcima daju mu punu potporu. Do sada nas je kroz povijest održala kultura, a vjerujem da će nas kultura održati i u budućnosti" rekao je u pozdravnom govoru dr. Švagelj. U ime organizatora na otvorenju sajma knjiga obratila se direktorica hotela *Slavonija* Kristina Dukanović Crljenković koja je kazala "ovaj projekt rezultat je naše želje da budemo društveno odgovorni i u hotelu *Slavonija* kao jednoj od središnjih gradskih lokacija, organiziramo sve ono što će nam podići kvalitetu življenja. Da hotel više ne bude mjesto gdje isključivo dolaze gosti koji će prenočiti, nešto pojesti i otići svojim putem, nego da hotel otvorimo nama Vinkovčanima i susjedima iz okolnih mjesta, a da povod dolaska svih nas budu i kultura i umjetnost i ljepota života, dakle jedan life stile hotel".

Kroz tri dana posjetitelji sajma mogli su razgledati ponudu desetak izdavača iz Hrvatske, te kupovati knjige uz značajne popuste. Sajam knjiga organizirao je hotel *Slavonija* s ciljem obogaćivanja kulturne ponude i podizanja kvalitete ži-

vljenja u Vinkovcima, te od Vinkovaca učiniti središte šire regije Slavonije, Baranje i Srijema.

Na ovogodišnjem sajmu u organizaciji Hrvatske matice iseljenika – Podružnice Vukovar i Ogranka Matice hrvatske u Vinkovcima predstavljena je *Hrvatska kulturna zajednica iz Švicarske*, njen rad i izdavačka djelatnost kroz časopis *Društvene obavijesti*. HKZ u Vinkovcima predstavljala je delegacija predsjedništva na čelu s predsjednikom Ivanom Matarićem u sastavu Dunja i Osvin Gaupp, Milica Krakan, Marija Macukić i Milan Tušek.

Prvog dana sajma predstavljena je knjiga roman poznate spisateljice Julienne Eden Bušić u kojemu je autorica na literaran način opisala strahote stradanja Hrvatica, koje su nakon okupacije Vukovara prolazila razna mučenja i obesčašćenja. Ova knjiga je vrlo značajna, jer je nastala kao rezultat vlastitih istraživanja autorice i brojnih razgovora sa ženama, koje su preživjele te ratne strahote, ali je značajna i po tome što je to prvi roman te vrste u Hrvatskoj. Julienne i Zvonko Bušić su poznata hrvatska obitelj, koja se svoj cijeli život bori za Hrvatsku i istinu o Hrvatskoj.

U okviru programa sajma u subotu 19. svibnja, voditelj vukovarske podružnice HMI Silvio Jergović zajedno s Dunjom i Osvinom Gaupp predstavili su HKZ i njezin časopis *Društvene obavijesti*. Silvio Jergović je u svojem uvodnom osvrtu istaknuo da HKZ vrlo marljivo i požrtvorno njeguje hrvatski identitet u Švicarskoj i bori se za istinu o Hrvatskoj. Posebno je istaknuo požrtvornost obitelji Gaupp, koja nesebično daje svoj maksimum u radu HKZ i borbi za istinu o Hrvatskoj. Istaknuo je, kako, prilikom jednog posjeta članova HKZ Vinkovci-

ma potaknuo suradnju između Gradskog društva Hrvatskog crvenog križa iz Vinkovaca i HKZ. Rezultat te suradnje bilo je uključivanje HKZ u projekt kojemu je cilj izgraditi dječja igrališta u mjestima, koja su okružena minama kako djeca ne bi odlazila u minska polja i tako stradala, na način da su donirali novac za izgradnju dječjeg igrališta u Vinkovcima. U uvodnom djelu o radu HKZ Dunja Gaupp je istaknula kako se zajednica susreće s brojnim problemima i podmetanjima onih ljudi koji ne vole Hrvatsku i hrvatski narod. Na kraju svoje gozlaganja podjelila je nagrade učenicama Barbari Topolovec i Matei Batarello koje su osvojile prvo i drugo mjesto na literarnom natječaju kojeg svake godine organizira HKZ. Urednik DO Osvin Gaupp detaljno je prikazao tematiku koju časopis obrađuje. Osvrnio se i na aktualnost tema koje su DO do sada obradile.

Na kraju, predsjednik gradskog društva Crvenog križa Vinkovci doc. dr. sc. Dražen Švagelj uručio je zahvalnicu HKZ na suradnji povodom obljetnice GDCK Vinkovci.

Nakon predstavljanja HKZ na sajmu knjiga predstavnik crvenog križa Branko Tomić poveo je delegaciju HKZ u posjet GDCK Vinkovci i dječjem igralištu kojega su donirali Vinkovcima. U prostorijama crvenog križa Branko Tomić kratko je gostima iz Švicarske prikazao brojne aktivnosti društva, poglavito mladeži CK, koja se istaknula svojim brojnim humanitarnim projektima. Zatim su zajedno posjetili dječje igralište, u parku nasuprot željezničkog kolodvora, tako da donatori vide da je njihova donacija bila odlična, jer se djeca često igraju na njemu. ►

HKZ-ovci posjetili darivano igralište, samo nam se predsjednik slabo vidi

Dr. Dražen Švagelj uručio zahvalnicu

U razgledavanje znamenitosti Vinkovaca delegaciju HKZ povelu su doc. dr. sc. Dražen Švagelj i Silvio Jergović. Prilikom posjeta Gradskom muzeju u Vinkovcima imali su prilike vidjeti najstariji indoeuropski kalendar (po mišljenju stručnjaka i u svijetu) tzv. Vinkovački Orion. To je jedna glinena posuda pronađena u središtu Vinkovaca na kojoj je prikazano zvijezde Oriona u sva četiri godišnja doba. Na taj način se 2400 godina prije Kr. mjerilo vrijeme. Ta posuda je jedinstvena u cijelom svijetu. U pješačkoj zoni vidjeli su spomen ploču Vinkovčaninu Josipu Runjaninu, koji je uglazbio hrvatsku himnu. Delegacija HKZ imala je priliku saznati o bogatoj povijesti grada na Bosutu, koji je dao brojne velikane iz hrvatske povijesti, ali i snažno do današnjih dana daje Hrvatskoj vrlo značajan pečat. Zbog toga Vinkovčani s ponosom ističu da su Vinkovci "centar svijeta" u što se može uvjeriti svaki posjetitelj ovog grada.

Delegaciju HKZ voditelj vukovarskog ureda HMI poveo je u razgledavanje Vukovara, gdje su obišli sva značajna mjesta od Ovčare, Memorijalnog groblja Domovinskog rata, crkve sv. Filipa i Jakova, kojoj je HKZ prije nekoliko godina donirala orgulje, te vukovarsku vojarnu koja je danas pretvorena u Središnji dokumentacijski centar Domovinskog rata. U Vojarni su vidjeli prva oklopna vozila, kronologiju opsade Vukovara, repliku srpskih koncentracijskih logora Stajčeva i Srijemske Mitrovice, avione, tenkove i ostala oklopno mehanizirana sredstva, koja su hrvatski branitelji koristili tijekom Domovinskog rata. Najzanimljivije je bilo ulazak u repliku pravog minskog polja koje je izrađeno u pokazne svrhe, ali bez eksploziva i upaljača. To je jedinstvena prilika boravka u pravom minskom polju bez bojazni stradavanja. Prilikom obilaska Vukovara delegacija HKZ položila je vijenac za sve poginule hrvatske branitelje kod središnjeg križa na ušću Vuke u Dunav. Vrlo dirljiv susret člника HKZ bio je sa stopostotnim invalidom Domo-

vinaskog rata Marijanom Almaš, koji, unatoč teškom ranjavanju i velikoj invalidnosti, zrači velikim životnim optimizmom, velikom voljom za životom i velikom vjerom u Boga.

Na kraju svojega posjeta Vinkovcima člници HKZ su obećali doći u Vinkovce češće i u većem sastavu u okviru

buduće suradnje i projekata. ■

Predsjednik Matarić svira na orguljama koje je donirala HKZ

PROSLAVILI SMO S NAŠOM DUNJOM NJEZIN 65.!!!

10. lipnja 2012. slavili smo s našom Dunjom njezin 65. rođendan. Kao i uvijek dobro raspoložena, vedra i nasmijana, naša slavljenica dočekuje uzvanike na ulazu u sali restoranta Baldegg. Unatoč Dunjinoj zamolbi da ne trošimo na kupnju darova, svatko ipak nosi ponešto u ruci. Njezina je, naime želja bila, da umjesto dara svatko na svoj način, bez obzira da li kroz pjesmu, poeziju, pisanu ili spontanu riječ, reče nešto o njoj.

Među gostima je i HGD Tamburica iz Austrije, prepoznatljivi po šestinskoj narodnoj nošnji, mnogi članovi HKZ, ali i prijatelji Švicarci, Nijemci, Austrijanci, Meksikanci.

Spušteno je platno za projekciju. Dunjina kreativnost me nimalo ne iznenađuje, ali ovaj put nisam mogla dokučiti što nam je to ona pripremila? Kad gle! Slikom i riječju nas prošeta kroz neke za nju važne detalje i događaje u životu, pokazavši nam obitelj iz koje je potekla, njezine roditelje, braću, sestru, slike ranog djetinjstva, preko poletnih mladenačkih godina lijepe i otmjene zagrebačke dame i studentice do uplovljenja u bračne vode s njezinim Osvinom i majke njihove kćeri. Vidjesmo također kroz slike njezinu radišnost i uspone u karijeri, Dunju kao samostalnu i uspješnu gospođu, sve do današnjih dana iako u mirovini, potpuno predanu i angažiranu ženu intelektualku, suprugu, dočmaćicu i dobru baku njezinom unuku.

Osvin je već potpuno u slavljeničkom štimungu njegove drage Dunje. Djeluje šarmantno i opušteno. Preuzima riječ, te dirljivim i nadasve emotivnim riječima zbori o svojoj Dunji, njihovom zajedničkom životnom putu izražavajući samo riječi hvale i pohvale o njoj i izmamljujući suze ne samo Dunji, nego i nama nazočnima. Pričajući o svojoj Dunji nije mogao zaobići njezinu originalnost i anegdote vezane uz njihov zajednički život.

Slavljenica daje riječ svojim uzvanicima, koji jedan za drugim uz prigodan rođendanski dar izražavaju svoje česti-

tke i želje. Svatko na svoj način, spontano i originalno. Nakon pojedinačnih čestitki uslijedio je rođendanski repertoar Tamburice s posebno za Dunju napisanim tekstom. Svi zajedno pravimo predah uz dobro i ukusno jelo i piće, da bi nas nakon večere Tamburica izmamila na ples i pjesmu.

Nakon rezanja velike rođendanske torte i maestro Ivan se uključuje u zabavni program, odsviravši nekoliko prigodnih pjesama.

Vrijeme druženja uz opušteno slavljeničku atmosferu je tako brzo prošlo da smo bili iznenađeni gledajući kazaljke naših satova koje su se bližile narednom danu. Vjerujem da su svi otišli s ovog rođendanskog slavlja puni dojмова i želja, da zajedno s Dunjom proslavimo još puno njezinih rođendana. ■

Draga Dunja, prigodom tvog rođendana pregršt dobrih želja, a napose puno zdravlja, da nam još dugo, dugo poživis, na dobrobit ponajprije sebe same, tvoje obitelji i radi naše Zajednice za koju se toliko zalažeš i s velikom ljubavlju i požrtvovnošću radiš, ulažući najveći dio svoga slobodnog vremena. Hvala ti za to!

Marija Macukić

POPU - POP, BOBU - BOB, A
LAŽLJIVCU - LAŽLJIVAC

MOBING NAD HKZ-OM TIHOMIRA NUIĆA

Piše Dunja Gaupp

Reči „popu pop, a bobu bob“ znači nazvati stvari i pojave pravim imenom. U tome smislu odlučila sam Tihomira Nuića, bolje poznatog kao „hrvatski Haemling u Švicarskoj“, nazvati pravim imenom – lažljivac! Što o meni misli, uistinu mi je svejedno. Kada saznam za njegove psihopatske ispade protiv mene, moga supruga, Hrvatske kulturne zajednice i njenih djelatnika samo otklimam glavom i kažem „Lud čovjek, Bože, pomozu mu“.

Ipak, s vremena na vrijeme treba upozoriti javnost na njegove patološke *mobing* akcije i laži. Ne zbog nas, nego poradi udruge i njenog renomea. Taj čovjek od nastanka hrvatske države, kontinuirano klevetice vodstvo Hrvatske kulturne zajednice (koje nije uvijek isto) i one članove koji su se suprostavili njegovom *mobingu*. Čim sazna za naše planove, pokušava ih u startu srušiti, pišući protiv nas ljudima s kojima surađujemo. O ostvarenim projektima, koje nije uspio zaustaviti, piše izmišljotine kako bi ljude odvratio od suradnje s nama.

Projekt „Za hrvatsku djecu“ kojeg smo započeli u suradnji s Hrvatskom dopunskom školom (HDS) 2004. g., pokušao je srušiti odmah na početku. Svojim je lažima nastojao ravnateljicu HDS odvratiti od suradnje s HKZ. Ona mu je odgovorila da će o prekidu suradnje razmisliti onda kada joj on donese dokaze da je istina to što piše. Kako mu

je to bilo nemoguće, ušutio je dok nije došla nova ravnateljica. Kod nje također nije uspio. Tako je dugo potkopavao suradnju HKZ i HDS, dok na koncu kod treće ravnateljice nije naišao na plodno tlo. Otkazali su suradnju s nama, navodno zbog pomanjkanja vremena! Mi smo to sa žaljenjem uzeli na znanje i nastavili s našim projektom proširivši ga na svu hrvatsku djecu.

Raspisali smo natječaj na našoj internetskoj stranici, i vidi čuda, počeli su se javljati Hrvati iz drugih zemalja. Natječaj je postao internacionalni! To je sigurno bio veliki udarac za gospodina Haemlinga, pa sada, izgovarajući se navodnom brigom za HDS, pokušava srušiti i suradnju s obitelji Karačić.

Pisao je gospođi Ankici Karačić isto što i svima drugima koje je pokušao odvratiti od suradnje s nama, ima on za to predložak (vidi dolje). Čak je zaprijetio da će o njihovoj suradnji s nama izvjestiti „državne organe“! Dobro poznata udbaška praksa. Valjda je mislio da ćemo se prestrašiti njegove prijetnje. Bogme ime i s kime prijetiti, sada su opet njegovi na vlasti. Da ne će opet biti lova na Hrvate u emigraciji?

Pisao im je o mojoj navodnoj identifikaciji s četnicima (ništa novoga). Koristio je citat iz moga članka objavljenog 2000., kojeg je, naravno, izvadio iz konteksta. Koga zanima o čemu je riječ, neka pročita članak „Biti identičan sa samim sobom“ u DO broj 88, ili na internetskoj stranici www.hkz-kkv.ch/bit_iidentican_sa_samim_sobom.php.

Pisao je također i da se radi: „... o bojni Vonte Ivankovića, zloglasnog komuniste“. Moram priznati da ništa nisam znala o toj 'bojni', niti me je zanimalo. Ali, kada sam čula da je otišao

korak dalje, pa priča da mi je to rod, uključila sam „googl“ tražilicu ne bi li saznala štogod o nepoznatoj rodbini. Jer, Bože moj, rod je rod, kakav god da je. Dakle, o Vonti sam ponešto i naučila, ali nigdje ni traga našim rodbinskim vezama. Gdje ih Nuić samo pronađe? Možda u udbaškoj arhivi ili su mu to podvalili drugovi.

Neka mi bude oproštena ova mala šala, ali ne mogu odoljeti izazovu, moram mu se narugati. Ne znam tko je ljudi, on koji izmišlja svakojake laži ili oni koji ih prepričavaju. Jednog njegovog prijatelja i prenositelja laži nedavno sam, u prisustvu 10-tak ljudi, upitala zašto širi klevete toga luđaka. Čovjek se pobunio, pa reče da Nuić nije lud. Ako nije lud, onda je beskrupulozan lažljivac i spletakaroš, i kao takav će ostati zabilježen u povijesti Hrvata Švicarske.

Nuić je ovaj puta imao peh: Nije znao da svoje laži šalje ljudima koji me dobro poznaju još iz vremena jugo-agresije na Hrvatsku, kada su sami morali bježati iz lloka. Nije znao da sam za gđu. Karačić organizirala više izložaba u Švicarskoj, da su bili gosti u našoj kući, da nikada nismo izgubili kontakt... Upao je u jamu koju je meni iskopao. Tako obično i završavaju lažljivci i zloće poput njega.

Završit ću upozorenjem koje su roditelji nekada davali svojoj djeci: „Tko laže, taj i krade. Tko krade, taj je lopov. Tko je lopov, završi u zatvoru. Zato čim dalje od lažljivaca, jer s kim si, takav si!“

To stavljam na razmišljanje onima koji u Nuiću još uvijek vide osobu od povjerenja. ■

ŠTO JE PISAO TIHOMIR NUIĆ

„...Kao jednog od osnivača Hrvatske dopunske škole u Švicarskoj zanima me tko se krije iza naziva HKZ-Zürich. Biste li mi, molim Vas, mogli pojasniti o kakvoj se organizaciji ili osobama tu radi na čiju ste suradnju pristali? Naime, nama osnivačima HDS-a je još uvijek stalo da škola izbjegava nehrvatske ili projugoslavenske organizacije. Unaprijed hvala na odgovoru i srdačan pozdrav Tihomir Nuić“

„...hvala Vam na obavijesti koju sam želio čuti. ...Moj se upit odnosio na HDS koju smo s toliko ljubavi i truda osnovali još 1990. ... U prilogu Vam šaljem tekst gospođe s kojom organizirate izložbu u Zürichu i predlažem Vam za moto predposljednju rečenicu iz njezinog teksta: "Najteža kletva moje stare majke upućena Srbima na početku rata u Hrvat-

skoj - dabogda se sami sa sobom pozabavili - bila bi možda preteška, kad znamo kakvim je plodom urodila“.

Obranom četnika ujedinjujte Hrvate. O ovome ćemo obavijestiti roditelje djece koja pohađaju HDS. ... Hrvatska matica iseljenika nije prvi put pokrovitelj ovim - kako Vi to lijepo formulirate – hrvatinama. Pošto se radi o državnoj ustanovi, o ovome ćemo obavijestiti nadležna državna tijela.“

„...molim Vas, pustite Hrvatsku dopunsku školu u Švicarskoj u miru, dok surađujete s ljudima koje u Švicarskoj više manje svi Hrvati izbjegavaju. Radi se o bojni Vonte Ivankovića, zloglasnog komuniste. Vi sebi ovim potezom zatvarate vrata kod Hrvata u Švicarskoj, a i umjetničko stvaralaštvo Vaše supruge će na taj način biti odbačeno. Tek toliko da znate. Roditelje i škole ćemo biti prisiljeni obavijestiti da ne sudjeluju u tome, ako se ne odreknete dotične pomoći.“ ■

OPREZ

Tko pod drugim jamu kopa,
sam u nju pada!

NEKA SE I TO ZNA

ČINJENICE O OSNIVANJU HRVATSKE DOPUNSKÉ ŠKOLE

Inicijator osnivanja Hrvatske dopunske škole u Švicarskoj bila je **Hrvatska kulturna zajednica**, a ne pojedinci poput gospodina Nuića koji se hvali time da je jedan od osnivača HDŠ.

Još u vrijeme postojanja Jugoslovenske dopunske škole u Švicarskoj, HKZ je vodila borbu protiv srbiziranja našega jezika, a time i utjecaja na našu djecu.

Na Saboru 9. ožujka 1980. odlučeno je da se Glavni odbor (tadašnji naziv za Upravni odbor) i dalje brine za rješavanje problema t.zv. „mešovitih odelenja“, te da postavi zahtjev za osnivanje razreda za hrvatski jezik.

16. ožujka 1980. predstavnici HKZ razgovarali su sa diplomatskim službenicima SFRJ, naravno bez pozitivnog rezultata. Polagala se nada da će prof. Ivica Pađen, novoimenovani povjerenik

za školstvo pri ambasadi SFRJ, imati više razumijevanja za naš problem, no i ta se nada izjalovila. Dakle, za hrvatski jezik i hrvatsku dopunsku školu, oduvijek se brinula Hrvatska kulturna zajednica! Ta briga nije prestala niti s nastankom hrvatske države.

Na 18. Saboru HKZ održanom 25. ožujka 1990. u Hotelu Zwyssighof u Wettingenu glavna je tema bilo osnivanje hrvatskih škola, pa je direktno sa toga skupa upućena molba na Hrvatski Sabor da se zauzmu za otvaranje hrvatskih dopunskih škola. Dalje je, na prijedlog Josipa Dobše, na tome istom Saboru dogovoreno sazivanje Inicijativnog odbora za osnivanje Hrvatske dopunske škole, a njemu je povjerena zadaća sprovođenja u djelo svega što je dogovoreno.

Već u lipnju iste godine (1990.) g. Dobša je sazvao *Inicijativni odbor* u kojem su bili uglavnom članovi HKZ poput njega samoga (Zvonimir Čičić, Vladimir Boban, Jure Primorac, Marijan Jakopović, Stanislav Ferić, Stanislava Račić.), a bio je pozvan i fra Karlo Lovrić. Na je-

dnom od slijedećih sastanaka Inicijativnog odbora, koji je nazvan Glavnim školskim odborom HDŠ, u rujnu 1990. u Zuerichu je izabrana uprava:

Josip Dobša, predsjednik

Vladimir Boban, dopredsjednik

Andrija Babić, tajnik

Jure Primorac, blagajnik

Grana Ferić, ravnateljica

članovi: fra Karlo Lovrić, fra Šimun Šito Ćorić, Zvonimir Čičić, Stanislav Ferić, Marijan Jakopović i Tihomir Nuić.

A kako je danas? Još nismo čuli da se bilo tko, osim Hrvatske kulturne zajednice i njenih članova, zauzeo za jasno odvajanje hrvatskog jezika, pa da konačno u Švicarskoj prestane praksa prevođenja na „srpsko-hrvatsko-bosanski“ jezik.

Kada bi briga Nuića za Hrvatsku i hrvatski jezik bila iskrena, imao bi puno pametnijeg posla od izmišljanja novih *mobing* akcija protiv HKZ. A mogao bi napraviti i nešto konstruktivno, a ne uvijek destruktivno. ■

ANKICA I ANTE KARAČIĆ

HVALE VRIJEDAN LIKOVNI PROJEKT

Piše Dunja Gaupp

Ante i Ankica Karačić živjeli su sa svojih troje djece u lloku sve do početka srpske agresije na Hrvatsku. Bježeći od srpsko-četničkog agresora, 1991. stižu u Njemačku. Gđa. Ankica je slobodna likovna umjetnica, a radi i kao pedagog s njemačkom djecom na projektu „Kultur und Schule“ (Kultura i škola).

Željela je slični projekt pokrenuti i s hrvatskom djecom, i potomke Hrvata iz cijelog svijeta uključiti u jedan zajednički projekt. Nakon što su uzaludno kucali na mnoga 'hrvatska vrata', zaključili su da ne postoji interes za projekt i odlučili ga pokrenuti samostalno. Objavili su ga,

kao i mi, na internetu i ljudi su se počeli javljati.

Znajući za sličan projekt Hrvatske kulturne zajednice, koji osim likovnog ima i literarni natječaj, nazvali su me i predložili suradnju. Naravno da smo je prihvatili, jer kako Ante kaže: „*kad se Hrvati okupe pod istom kapom, onda čine čuda*“.

Za razliku od Hrvata, Nijemci su prepoznali vrijednost njihovog projekta i pružili im podršku. Izložba nagrađenih radova održala se u gradskoj galeriji u Iserlohn. Jedan problem ipak postoji. Izložba se ne može svake godine održavati u istom gradu i prostoru, pa su Nijemci predložili da u naslovu ostane „Iserlohn“, a u dodatku ime grada u kojem će biti slijedeća izložba. I opet je Anto pokucao na razna „hrvatska vrata“, i opet nije bilo interesa. Tada je na-

zvao mene i upitao bi li HKZ mogla napraviti izložbu u Švicarskoj. Upravni odbor je pristao i tako je prošlogodišnji natječaj bio raspisan pod imenom „Iserlohn-Zuerich“.

O uspjehnosti naših projekata govori broj djece koja su poslala radove. Na njihov se natječaj javilo više od 600 djece (na naš više od 160 djece) iz 16 zemalja svijeta, čak iz daleke Tasmanije, Čilea i Argentine! Nije li to predivno!?

A tek kada se vide ozarena lica dobitnika nagrad, njihovi sretni roditelji i ponosne učiteljice, onda sav uloženi trud dobrovoljnog i besplatnog rada ne pada namalo teško. Sretni i ponosni tada smo i mi, obitelj Karačić i Hrvatska kulturna zajednica.

Tko nam se želi pridružiti, srdačno je dobrodošao pod hrvatsku 'kapu'. ■

INTERNACIONALNI NATJEČAJI

ISERLOHN-BERLIN-ZAGREB 2013. Likovni: „Zaštita okoliša i prorode“

Radovi koji stignu na HKZ u Švicarsku, učestvovati će i na natječaj u Njemačkoj.

Slikarska tehnika: Kombinirana (mix media), kolaž, boja, tuš, flomasteri.

Format: DIN A 4 (molimo ne šalјite veće formate)

Učesnici: djeca od 1. do 8. razreda

Ne zaboravite: na poleđini svakoga rada treba napisati ime i prezime, adresu, grad i zemlju iz koje dolazi, razred, te naziv hrvatske udruge, škole, katoličke misije u kojoj djeluje, navesti i učitelja pod čijim je vodstvom rad napravljen.

Rok za slanje: kraj veljače 2013.

Proglašenje pobjednika:

- u Švicarskoj sredinom ožujka 2013.

- u Njemačkoj krajem ožujka 2013.

Izložba u Hrvatskoj: u osnovnoj školi Dr. Ivan Merz Zagreb, 15.10.2013.

NATJEČAJ HKZ-ZUERICH

Literarni: „Što znam o Hrvatima širom svijeta“

Duljina teksta nije ograničena. Radovi trebaju stići do nas sredinom ožujka 2013. Poslati se mogu e-mailom na adresu: hkzkkv@hkz-kkv.ch Ili poštom na adresu: Hrvatska kulturna zajednica, Postfach (5837), CH-8050 Zuerich

Moguća pitanja na koja se traži odgovor: Zašto su ljudi napustili Hrvatsku, kakve su probleme imali, pate li za sta-

rim zavičajem, kako žive njihova djeca, osjećaju li se Hrvatima, posjećuju li Hrvatsku, nedostaju li im bake i djedovi, šira obitelj koja je ostala u Hrvatskoj i BiH, zašto se ne vrate...?

Jedni o drugima znamo premalo. Pokušajmo to promijeniti. Nadamo se da ćemo pobuditi interes učiteljica i roditelja. Možda bude moguće barem jedan sat školske nastave posvetiti Hrvatima širom svijeta.

Jako smo znatiželjni kako će ova tema biti prihvaćena. Za sve nas biti će to zanimljivo i značajno iskustvo. ■

Vicko Baraban i Milica Krakan

HRVATI ŠVICARSKE PROSLAVILI DAN DRŽAVNOSTI RH

30. lipnja 2012. Hrvati Švicarske proslavili su Dan državnosti republike Hrvatske. Predsjednik HKSD Zrinski, Vicko Baraban, bio je idejni nositelj proslave, pa je uz svesrdnu pomoć Misijskog vijeća organizirao lijepu priredbu u dvorani Hrvatske kat. misije Luzern.

Okupljene Hrvate pozdravio je prvo fra Stanko Banožić, a potom je g. Baraban uputio nekoliko riječi koje će, nadamo se, probuditi uspavane Hrvate. Njegov pozdravni govor donosimo u cjelosti.

Spomenuti svakako treba gospođu Milicu Krakan koja je pročitala svoju pjesmu Domovini i naravno, tamburašku skupinu Kolovrat koja je svojim bogatim repertoarom zabavila goste, pa je bilo i plesa i veselja.

POZDRAVNI GOVOR GOSPODINA VICE BARABANA

Dame i gospodo, dobro došli na proslavu Dana hrvatske državnosti!

Pozdravljam ovdje nazočnog fra Stanka Banožić, voditelja HKM Luzern, sestru Berhmanu, predstavnike Misijskog vijeća HKM Luzern, tamburaše Kolovrat, Motoklub Sokolove, predstavnicu i voditeljicu folkloriša Kolovrat gđu. Ljiljanu Primorac i naše goste iz Züricha, predstavnike Hrvatske kulturne zajednice, bračni par Dunju i Osvina Gaupp, te gospođe Milicu Krakan i Mariju Macukić.

Dan državnosti je najveći dan svake suverene i slobodne države. Mi u Švicarskoj svjedoci smo kako Švicarci slave svoj Dan državnosti. Vidimo okićene kuće, balkone, stanove. Stvorena je tradicija da se obitelji sastaju, dolazi rodbina u posjet. Na dan državnosti im je upravo bitno zajedništvo.

Nedavno sam bio u Burgdorfu kod Berna na Danu državnosti Filipinaca koji žive u Švicarskoj, a slavili su svoj 114-ti Dan državnosti. Skupili su se iz cijele Švicarske, počevši svoje slavlje sv. Misom. Poslije sv. Mise je upriličena povorka sa zastavama pojedinih udru-

ga, a nazočnima su se obratili konzul i veleposlanik Filipina. Popodnevni program su kreirali mladi kojih je bilo primjetno mnogo. Po njihovom velikom odazivu, primjeito sam, da im nije bilo nimalo teško doći na proslavu, bez obzira na udaljenost, jer su se skupili iz svih krajeva Švicarske. Njihova ljubav prema Domovini me fascinirala.

A što reći za naš Dan državnost ovdje u Luzernu, kada od nas nekoliko tisuća registriranih Hrvata dođe na ovu proslavu jedva 50-ak? A gdje su ostali? Zašto ih nema? Razlog: - brigo moja prijeđi na drugoga ili - što ću ja tamo, ići će onaj drugi - ili - neodgovornost, nesavjesnost - ili - neupućenost u to što znači sam pojam Dana državnosti. Zar su tako brzo zaboravili rat, žrtve, razaranja i svu tragediju koja se dogodila?

Dolaskom na skupove i obilježavanja Dana hrvatske državnosti, odaje se dužno poštovanje svim žrtvama, ne samo ovog zadnjeg rata, nego i svim žrtvama koje su kroz povijest hrvatskog naroda pale u težnji stvaranja i očuvanja Hrvatske države.

Zvao sam prijatelja povratnika iz Švicarske u Domovini, koji mi reče da u čitavoj njegovoj ulici vijori barjak samo na njegovoj kući!

Dan Hrvatske državnosti bi se trebao slaviti u svakoj obitelji, u školama, institucijama. Međutim, to se ne događa. Zašto? Za primijetiti je naprotiv, da se to zadnjih deset godina sustavno zapostavlja.

Naši mediji, kako tiskovni tako i elektronski, mogli bi pridonijeti stvaranju ozračja slavlja Dana državnosti. Umjesto toga, čitavo njihovo djelovanje ide u smjeru stvaranja negativne klime u odnosu prema državi, stvarajući kod malog čovjeka apatiju prema vlastitoj zemlji i naciji.

Jedino što se može čuti ili vidjeti povodom Dana državnosti je obraćanje predsjednika države "javnosti".

Zato je na svakom od nas ovdje nazočnih zadaća, da u sredinama u kojima živimo, radimo i djelujemo, ukazujemo na potrebu kakav treba imati stav prema Domovini i naciji.

Nadati se, da će ipak Hrvati shvatiti da je Dan hrvatske državnosti važniji nego latinoameričke ili turske sapunice.

Hvala svima koji ste se večeras odazvali i svojom nazočnošću uveličali ovu proslavu. Hvala i sponzorima koji su se velikodušno odazvali i sponzorirali ovo što vidite na stolovima, a to su Marko i Zora Andrijanić, Mišo Tomić, Branko Dežalić i Mate Andrić.

Svima nazočnima od srca čestitam Dan hrvatske državnosti!!!

Vice -Vicko Baraban
Luzern, 30. lipnja 2012.

TKO MIJENJA TRADICIJU?

NE PONOVILO SE

Za sebe sa sigurnošću tvrdim da sam rođena Hrvatica i da su me roditelji dali krstiti. A to znači da je moj nacionalni identitet nasljedstvo mojih roditelja i predaka. Ja se najprije i osjećam Hrvaticom, a tek onda katolkinjom i vjernicom.

A ako je moj nacionalni identitet u mojim genima, tko bi ga to htio mijenjati? Tko to brka pojmove vjere i nacije? I, u čije ime? Moramo li nakon mučnih i tegobnih godina jugostrahovlade i udbaških doušnika ovdje u Švicarskoj ponovno strahovati, ali ovaj puta i od klera? Ovogodišnje 46. tradicionalno hodočašće Gospi u Einsiedeln ostat će za pamćenje. Nacionalni (koje nacije?) koordinator u Švicarskoj se malo poigrao sa nacionalnim osjećajima nas Hrvata/ica kojima nije svejedno je li i na ovom 46. hodočašću odpjevana hrvatska himna ili nije. Gosp. fratar je umjesto hrvatske himne zaposlio djecu da odpevaju dvije pjesmice.

Mogu li dvije pjesmice zamijeniti himnu jedne države koja određuje identitet svakog ponaosob, te ljubav i poštovanje prema Domovini? Fratre, ako niste bili sudionik događanja svih ovih 45 godina tradicionalnog hodočašća Gospi u Einsiedeln, onda si nemojte uzimati za pravo mijenjati domoljubnu tradiciju pjevanja hrvatske himne. S time ste prevršili i sve norme dobrog ukusa i ljubavi prema Domovini.

A što mislite ako bi za posjet jednog državnika mimo protokola i svih normi uljudbenog ponašanja prema dotičnom državljanu i njegovoj zemlji, umjesto himne netko pustio nekakve pjesmice da državnika malo zabavi?

Ili, na nekom sportskom natjecanju za vrijeme podizanja zastave dotičnog pobjednika, jednostavno zamijenili himnu države sa omiljenom pjesmom organizatora po izboru? U oba slučaja bi to bio veliki skandal. A kod nas Hrvata ništa nije skandalozno.

Mic po mic, tako jadnog čovjeka uvjeravaju da je sve nenormalno - normalno, pa eto i to da ovaj 46. puta nema potrebe na kraju misnog slavlja odpevati Lijepu našu. Da nije žalosno, bilo bi smiješno. Za mene je ovo pak skandalozno i zabrinjavajuće!

Dragi Nacionalni koordinatori. Ne znam što je u pozadini Vaše namjere, u svakom slučaju, završni čin Vam nije za pohvalu. Naprotiv, on je za razmišljanje i aludira na neka prošla vremena. Vi tako svjesno ili nesvjesno stvarate kod katolika Hrvata zbog kojih ste namješteni, apatiju prema Domovini ili ih počinjete navikavati na neka zlogluha buduća vremena?

Zar Vama nacionalni ponos Hrvata katolika u Švicarskoj nije bitan? Koliko znam, Vi niste dušobrižnik niti jedne druge nacije osim hrvatske, a dobili ste mandat-dekret, radnu vizu i dozvolu za rad među Hrvatima u Švicarskoj, a tek onda i katolicima. Jer da je drugačije, mogli biste onda svoju službu obavljati i među Švicarcima, Talijanima, Kinezima i drugim katolicima.

Kroz daljnu i bližu hrvatsku povijest, fratri su bili nositelji nacionalnog identiteta i očuvanja hrvatske baštine i kulture. Vremena se, na žalost i u tom pogledu mijenjaju.

Koliko su Hrvati zabrinuti za ovaj Vaš vjerujem ipak nepromišljen čin, govori činjenica da sam nepuni sat vremena nakon hodočašća doznala za ovaj skandal.

Za pohvaliti je doprinos djece za otpjevane dvije pjesme. Ne bi škodilo da ste ih naučili još koju pa im dali prigodu da nastupe u Dorfzentrumu. Ovakom ste ne samo pogazili tradiciju pjevanja Lijepe naše u Einsiedelnu koju smo kontinuirano i s ponosom 45 godina pjevali pod budnim udbaškim okom, nego ste povrijedili osjećaje svih nazočnih i nenazočnih Hrvatica i Hrvata u Švicarskoj.

Tražila sam uzalud u novom broju Movisa Vašu ispriku. Nevidljiva je. Ne znam da li ćete u budućnosti možda biti zadovoljniji ako u crkvi budete imali sve manje Hrvata, ali i manje katolika. Živi bili pa vidjel!

A ovako nešto - Ne ponovilo se! Moja ženska kritična malenkost - Malena P. ■

DAN KULTURA U VISPU

Piše Marija Čulap Imhof

Kulturni program kojeg su pripremile različite grupe stranaca koje žive u Wallisu u subotu 23. lipnja 2012. na trgu Kaufplatz u Vispu bio je odlično posjećen, jer je dan bio jako lijep i sunčan. Upravo vjerodostojan komentar o tom danu dao je novinar u naslovu svoga članka u lokalnim novinama - Walliser Bote: „Puno naroda, puno sunca; gosti u ulozu domaćina“.

Hrvatski štand sa kolačima je i ove godine pripremila gospođa Ana Majić. Kao i svake godine, bio najposjećeniji. Gospođa Majić se, kao i uvijek, potrudila izabrati specijalne hrvatske kolače i lijepo ih dekorirati. Na štandu je bio izložen turistički promidžbeni materijal o Hrvatskoj, kojeg su mnogi posjetitelji ponijeli kući.

Hrvati iz Wallisa, točnije naša djeca i omladina iz folklorne udruge „Posavski dragulji - Wallis“, sudjelovali su u kulturnom programu. Nastupili su oko 13 sati i, iako je bila jaka vrućina, pokazali jako dobro uvježbane plesove. Istoga dana

navečer nastupali su u kantonu Basel, te su Visp morali napustiti ranije nego bi to inače napravili.

Ostali su se zabavljali uz ugodne muzičke tonove do kasnih večernjih sati, različite nacije su mogle predstaviti svoju zemlju kulturnim programom i

prepoznatljivim gurmanskim specijalitetima. I ove godine stekao se utisak da su mnogi posjetitelji bili zainteresirani za internacionalni kulturni program i gurmanske specijalitete raznih naroda. ■

PREDRASUDE O WALSERIMA WALSERI: KRŠITELJI ZAKONA, PIJANCI, PROSTACI...?

U određenim razmacima "Walliser Bote" objavljuje članke učenika gimnazije "Spiritus Sanctus Brig", koje oni sami izaberu i pripreme. Ovaj prilog napravile su učenice 2. b razreda, a za temu su izabrale gornji naslov.

Autorice teksta i fotografija su:

Sarah Imhof (izabrala temu i vodila projekt), Marli DaSilva, Mrie-Noelle Klein, Joana Jost, Florane Pralog.

Danas treba biti oprezan i o svemu se umjereno izjašnjavati. Rijetke su države, rijetki su narodi koji su zadržali svoju jedinstvenu originalnost i izvornost. Jedna takva država je Wallis, jedan takav narod su Walseri. Čak je i Napoleon uočio da je Wallis osobita država, zato je jednom naglasio kako bi je trebalo proglasiti nezavisnom republikom. Čar Wallisa i istodobno njegov jad, svakom su dobro poznati. Sva mišljenja su istodobno istinita i pogrešna. Postoje mnoge nepromišljene, lako izrečene predrasude o nama. Hvala Bogu, ne uzimamo mi to tako k srcu.

Tipičan primjer su scene iz ironičnog filma „Nogometaši“, serije o četvorici netalesiranih nogometaša koji su obećali pomoći nogometnom klubu Salgesch da se izvuče iz mizerije. Oni predstavljaju Walsere sa svim postojećim predrasudama.

Walser svojim surovim temperamenom i tvrdoglavošću posjeduje 'porciju više' samopouzdanja, tvrde neki. Drugačije se ne bi mogao probiti i sačuvati svoju originalnost. On se nije pokorio propisima i time je pripao puku nazvanom Walseri sa svom svojom tvrdoglavošću. Tvrdi se: on je grub, prostak, Wallis je kanton u razvoju. Samo zato što Walserke ne nose štikle, a Walseri ne nose elegantna odijela po brdima, kako ne bi zapeli preko panjeva i kame-nja. Ne, Walserke obuku ponekad i praktičnu sportsku obuću ili prema namjeni obuću za planinarenje i ne spada ju prema tome u grupu staromodnih i zaostalih.

Novinar Walliser Bote Luzius Theler, zabilježio je jednom prigodom da je bitna osobina Walsera „fighting spirit“, - borbeni duh. Točno, prirodna borbenost Walsera je često njihova zla kob: primjer iz prošlosti je krivotvoritelj novca Samuel Farinet. Ne smije ga se gledati samo kao prevaranta, on je također na izvjestan način i Robin Hood, jer je pomagao siromašnima. U današnje vrijeme je to nedavno uhićeni uzgajivač konoplja Bernard Rappaz, nazvan „Alpen Gandhi“ koji se pobunio protiv države i svojom ustrajnom i pretjeranom tvrdo-

glavošću otišao predaleko. Koliko su puta već Walseri okarakterizirani kao divljačka horda, kršitelji zakona. Trenutno je tipični primjer Christian Constantin, predsjednik nogometnog kluba Sitten, koji svojom borbom protiv FIFA-e, ponovno oslikava tradiciju nezakonitih. Je li kršitelj zakona onaj tko osjeća da se s njim nepravedno postupa i zbog toga se osjeća bezvrijednim? Ako je tako, onda su svi drugi bijedna gomila manipulirana od tiskarskih miševa. Slika tvrdoglavog Walsera je velikim dijelom proizvod medija. Koji će novinski članak čitatelj prije zgrabiti: Nešto skraćeni izvještaj u „Tagesanzeiger“-u o lupežu Constantinu iz Wallisa ili opis o moćnim brdima višim od četiri tisuće metara u Wallisu?

Nijedan narod u Švicarskoj nije tako specifičan kao Walseri, tako se bar čini. Mi smo često žigosani kao: staromodni (zaostali), kršitelji zakona, slobodnjaci, pijanci. Pojedine predrasude zasigurno su djelomično nastale na istini. Ali, smijemo li zaista biti obilježeni kao staromodan i zaostao narod? Sada kada novi film „Nogometaši“ osvaja cijelu Švicarsku i svaki dan dobiva sve više obožavatelja? Taj film je, prije svega napravljen na predrasudama o Walserima. Kao što se moglo vidjeti u televizij-skoj emisiji „Giacobbo/Müller“, Pirmin iz filma „Nogometaši“ je donio jednu bocu dobrog vina iz Wallisa. Müller se obradovao. Ali, može li biti da mi nismo drugačiji nego ostali Švicarci? Možda se mi osjećamo drugačije i ne želimo biti isti kao 08'15 Švicarac. Mi poznajemo predrasude o nama i volimo se njima igrati. Mi se želimo samo izdvojiti iz mase. Ipak „Grüezini“ nas imaju rado, neka nas označavaju kako hoće. U jednom smo svi mi Walseri složni: Wallis sa svojim stanovništvom, svojim posebnim dijalektom i ukusnim specijalitetima jeste i treba ostati jedinstven.

WALSERI SE PREHRANJUJU SIROM I ČOKOLADOM

Puno se čuje o nama Walserima. Ali što stvarno misle o nama ljudi iz Basela, St. Galena i drugi? Intervjuirali smo tri osobe iz tri kantona Švicarske.

Što vam padne na pamet kad čujete riječ Wallis?

- Sara Schmied, BL: Sa riječju Wallis prvo što mi pane na pamet je: brda, snijeg, skijanje, vožnja biciklom po brdima, melodični jezik, gorštaci, specijaliteti od topljenog sira: raklet i fondi.

- Yvonne Herceg, SG: Prvo što mi padne na pamet je: seljaci, brda i pijanci. Ali i hašišarski narod kao gospodin Rappaz.

- Iva Gavranic, AG: skijanje, puno sunca, ljubazni ljudi, Brig.

Jesu li vam poznate predrasude o Wallisu?

- Sara Schmied, BL: Svi Walseri su vrlo dobri u skijanju i vožnji biciklom po brdima, zdravi su i ne znaju voziti auto u gradu.

- Yvonne Herceg, SG: Ja mislim da Walseri puno piju i slave. I u puno stvari su staromodni.

- Iva Gavranic, AG: Prije nego što sam se doselila u Spreitenbach u blizini Züricha, stanovala sam u Wallisu. Uvijek i ponovno moram slušati predrasude o Walserima. U Wallisu žive iza mjeseca i hrana se sastoji od sira i čokolade.

Što mislite o tim predrasudama?

- Sara Schmied, BL: Moguće je da štima 70%, ako uopće.

- Yvonne Herceg, SG: Ja poznajem premalo Walsera. Ali što se može čuti, svodi se na pijančenje. Bili bi ti koji najbolje podnose alkohol. Ali ja ne vjerujem da piju više nego mi u St. Galenu. Njima je jednostavno svejedno što drugi ljudi o njima govore.

- Iva Gavranic/AG: Nije uopće istina. Većina uopće ne poznaje Walsere. Zapravo za mene su (coolste) super ljudi. Ali u jednoj točki su svi složni: dijalekt iz Wallisa je najbolji.

Koja je razlika između Walseri i ljudi iz drugih područja?

- Sara Schmied, BL: Ako promatram moju regiju, moj zavičajni kanton Graubünden, tada ne vidim razliku između ljudi iz Wallisa i onih iz Graubündena, osim možda jezika (naglašujući da se i naš romanski jedva razumije). Ja mislim da imamo puno zajedničkog. U odnosu na moju regiju stanovanja BL, mislim postoje razlike: ljudi iz ravnice, ljudi iz grada, ljudi koje uživaju u pokladnjem slavlju.

- Iva Gavranic, AG: Oni si ne dopuštaju puno stresa kao ljudi iz Züricha. Općenito ljudi u Wallisu su jako ljubazni. ■

ZABAVA USPRKOS TEMPERATURAMA I
DO 40 STUPNJEVA CELZIJUSA

LUBENICE IZ BAKINOG VRTA

RhoneZeitung

Pred Marijom Čulap Imhof, njenim suprugom i dvoje djece, te njihovim prijateljima stoji 13 sati putovanja autom do roditelja i rodbine u Hrvatskoj.

„Krajem srpnja boraviti ćemo tjeđan dana na moru, a drugi tjeđan ćemo provesti kod mojih roditelja“ rekla nam je. Jedan do dva puta godišnje posjećuje svoju obitelj, a ljetne praznike provodila je do sada u različitim destinacijama svijeta. Usprkos velike vrućine (u Hrvatskoj temperature u ljeti dostignu pone-

kad i 40 stupnjeva), ona se raduje tom boravku: „Naša djeca vole lubenice iz bakinog vrta“. K tome tu je još ugodno večernje druženje uz domaću glazbu i pravi ambijent za dobar odmor.“ Želimo sretan put! ■

Opaska Uredništva:

I kada nije u Hrvatskoj, naša Marija sve hrvatsko naprosto "nanjuši", kao ovdje, u New Yorku, Hrvatski centar!

ZBLIŽITI STRANCE I DOMAĆINE

JEZIK JE ZLATNI KLJUČ INTEGRACIJE

Novinarka RZ / Deborah Kalbermatter

Povodom „3. tjeđna protiv rasizma u Wallisu“ kojim se želi senzibilizirati mlade ljude na tu temu, Rohne Zeitung je potražio migrante i razgovarao s njima.

IZVJEŠTAJ BOGAT ISKUSTVOM

Godine 1990. iz Zagreba je u Švicarsku došla Marija Čulap Imhof. Tada mlada djevojka, u domovini je prvo završila školu za medicinske sestre, potom je studirala geografiju i povijest i postala nastavnica.

„Kad sam došla u Švicarsku nisam znala ni jednu njemačku riječ. Osim toga bilo mi je sve strano: država, ljudi i njihov mentalitet.“

Ali Marija Čulap Imhof je odlučila uklopiti se, integrirati u Švicarskoj. Učila je njemački, raspitivala se i informirala o

dužnostima i pravima, i prihvatila svaku pomoć koja joj je bila ponuđena. „Ako želiš živjeti u tuđoj zemlji, moraš se prilagoditi.“ Od tada je prošlo puno vremena. Podrijetlom Hrvatica živi već 22 g. u Švicarskoj, udana je za Wallisera i ima dvoje djece.

„Ja mogu ispričati samo ono što sam sama doživjela“, rekla je danas 51-godnjišnjakina. Čula je da i u Wallisu postoje ekstremne skupine, ali srećom sama nije nikada postala žrtva rasizma. „Jasno je da sam i ja na početku boravka u Švicarskoj doživjela i čula uvrede. Ali, nisam se dala smesti“, kazala je Marija Čulap Imhof. „Pokušala sam u svemu vidjeti samo ono pozitivno. Na posljetku, neovisno odakle dolazi ili u što vjeruje, svaki se čovjek mora sam boriti za svoje zvanje i blagostanje, nikome ništa ne će biti poklonjeno.“

Za nju rasizam počinje onda kada je čovjek radi boje kože, religije ili podrijetla vrijeđan, sputavan, zapostavljan ili napadnut. „Mislim da rasizam u Wallisu nije problem. Sigurno je uvijek bilo i biti će pojedinačnih slučajeva. Puno je veći problem porast konzumacije droge i alkohola i porast broja ljudi spremnih na nasilje, prije svega mladeži“, rekla je Marija Čulap Imhof.

JEZIK JE NAJBITNIJI

„Možete si zamisliti zašto puno domaćeg stanovništva reagira negativno prema strancima. Ljudi čuju iz medija ili kroz kazivanje drugih „vijesti“ koje su nažalost najčešće negativno obojene. Pojedinci naprave pogreške, ponašaju se nekorektno i djeluju kriminalno. I već budu svi stranci gurnuti u istu ladicu.

Ljudi se boje nepoznatog. I taj strah ima puno faseta. Jedni se boje da im stranci ne uzmu radna mjesta, drugi se plaše novih kulturnih integracija, ne razumju religiju stranaca“, kazala je Marija Čulap Imhof.

„Ali najveću barijeru predstavlja jezik. Čest je slučaj da mnogi koji dođu u Švicarsku ne poznaju jezik. Dijalekt Wallisa je dodatno težak. Kroz to nastaju nesporazumi između mještana i stranaca. Osobe se međusobno osjećaju ne shvaćeno, jer je komunikacija moguća samo poznavanjem jezika. Ne poznaješ li jezik, ograničen si u svakodnevnom životu“, kazala je Marija Čulap Imhof.

STRAH RASPIRUJE RASIZAM

„Po mome mišljenju postoje dvije vrste stranaca. Jedni dođu u Švicarsku da tu žive, rade i da se nastane. Ti su često dobro i brzo integrirani, prije svega mlade generacije. Druga vrsta su oni ljudi koji u Švicarskoj traže azil. Stanovnici Švicarske i drugih zemalja osjećaju nesigurnost prema azilantima. Osobe koje traže azil često dolaze iz politički nesigurnih krajeva, jedni su ratne izbjeglice, drugi su kriminalni, to raspiruje strah, a time i rasizam“, rekla je Marija Čulap Imhof. Stoga je važno stvoriti međusobno povjerenje i razumjevanje stranaca i mještana i time reducirati strah i rasizam. Zato je važno djelovanje Integracijskog ureda Oberwallis i njihovi različiti projekti kao što je to „Treći tjeđan protiv rasizma u Wallisu“ koji strancima pomaže, a mještane senzibilizira“. ■

KONSTANTA

Dragi moji, ne sekirajte se, sve je prolazno, važna je konstanta!

Prvo smo bili u Austrougarskoj, znači **AU**, onda smo bili u Jugoslaviji - **YU**, a sad idemo u europu - **EU**.

U cijeloj priči jedina konstanta je **"U"!!!**
Uz pozdrav, Zvonimir P.

JANKO BUČAR:

- Kad se objavi sva istina o komunistima potpuno će pocrniti, ali se nijedan neće zacrviniti.

- I u komunizmu je bio pluralizam: neki su i tada mogli nekažnjeno i karati i lagati i klevetati, ubijati i krivotvoriti.

- Kad kujete sebe u zvijezda, ne udarajte druge čekićem po glavi i srpom po vratu.

- Za sva zlodjela koja su počinili komunisti kažnjeni su samo crvena zvijezda, srp i čekić.

- Današnji najveći demokrati su oni koji nisu pregazili partijsku liniju.

- Borci 2. svj. rata više zaudaraju po kostima nego po bilo čemu drugom.

- Inteligentan čovjek može biti i vjernik i nevjernik, a budala može biti samo isključivo ateist!

SVE ZA NOVAC

Piše I. Kovačević

Čitam nedavno na portalu katolici.org slijedeće:

"Svašta danas možemo naći u medijima. Tako se u posljednje vrijeme ljudi sve više natječu da se na razne načine domognu bilo kakve svote novca. No, do izražaja dolazi naša stara socijalistička navada - čvrsta želja da se zaradi što više sa što manje truda. U tome se gotovo natječemo i taj način bogaćenja ili zarađivanja je društveno i politički potican i popularan. Nema na TV-u niti jedne emisije koja propagira rad i pošten život, ali ovakvih strahota kojima naši ljudi rado pristupaju ima na pretek.

Gledam emisiju "Trenutak istine" na Novoj TV i uočavam strašne društvene standarde, koje smo kao društvo akceptirali. Ljudi su za novac spremni svoj život i svoju intimu vući po blatu pred svim gledateljima, a najstrašnije i pred svojom djecom. Da, to su naši ljudi, Hrvati, vjerojatno mnogi od njih i deklarirani vjernici. ...Jedini motiv je novac. ... Ispada da su stari Rimljani bili šegrti prema ovim modernim (?) "maherima" zabave (i nemorala). ... Uistinu smo se spustili na tako niske grane moralnog stabla isključivo i samo zbog zarade - sve za novac! Ovakve emisije strašno razgolićuju naše ljude, "učvršćuju" nejakost naše vjere, naše ionako jadno pouzdanje u Gospodina srozavaju na puku frazu: "Daaa, ja vjerujem u Boga" - a pravi bog im je novac! Ako je, a znamo da jeste istina, da Sotona oduzima stid prije griješenja, a vraća ga pred ili za vrijeme ispovijedi - onda, svi oni gramzivci u TV "ispovjedaonici" - u čijim su pandama? Ostaje otvoreno tko je veći krivac što se širi taj nemoral: su-

dionici u tim "trenucima sramotne istine" ili idejni začetnici takvih emisija ili naša TV? Da nema gledanosti, ne bi svega ni bilo, zar ne?"

Toga se teksta sjetih pred koji dan kada na naslovnici jednog navodno hrvatskog i navodno katoličkog portala u Švicarskoj (vlasnik je koordinator jednog HDZ-ovog ogranka i suradnik hrvatskih katoličkih misija) ugledah reklamu za koncert Lepe Brene (i Halida Bešlića) u Zuerichu i za premijeru film-mjuzikla o fenomenu Međugorja.

DVIJE TAKO RAZLIČITE ŽENE NA ISTOME MJESTU

"Jedna žena koja se u četničkoj odori slikala na agresorskim tenkovima - Lepa Brene" i "Jedna žena - priča o ljubavi Kraljice mira" - jedna do druge na hrvatskoj internetskoj stranici!!! Može li se dogoditi išta strašnijeg???

Ne zna se tko je organizator Breninog koncerta (naveden je samo broj mobitela?), ali se zna tko je organizator mjuzikla. I sada se moram upitati, zar ni jednom od te dvojice organizatora ne

smeta prisustvo onoga drugoga? U najboljoj harmoniji "nastupaju" zajedno na "hrvatskoj" stranici. "Mašala, mašala, eto nam opet neprežaljene Juge" sigurno će zadovoljno konstatirati Halid!

Meni nedostaju riječi kojima bih izrazio čuđenje za novčanu gramzljivost vlasnika portala zbog koje je spreman reklamirati četničke pjevače. Nemam razumijevanja niti za one koji se kod njega daju reklamirati, posebice ako su to oni kojima je narod nekada vjerovao (HDZ) ili oni u koje narod (još) vjeruje - Crkva i misionari. Ono što nisam u stanju sročiti niti u više rečenica, dvoje poznatih ljudi opisali su u samo jednoj rečenici.

B. Franklin: Za onog čovjeka, koji je mišljenja da će novcem moći učiniti sve, možemo vjerovati da će učiniti sve za novac.

William Engdahl: Bogovi novca postojati će sve dok ima robova novca, ljudi koji su spremni napraviti sve za novac. ■

REAGIRANJE NA ČLANAK

KOLIKO VRIJEDI RIJEČ NAŠIH DIPLOMATA

Poštovano uredništvo,

Želim se osvrnuti na članak gđe. Gaupp u kojem opisuje putešestviju umjetničkih slika naših umjetnika naive. Pročitao sam ga više puta dok je moja ljutnja svakom minutom rasla. To što si ta gospoda koja žive na državnim jaslama dozvoljavaju, naprosto je skandalozno. Jeftinim izgovorom na bečku konvenciju misle da su skinuli s vrata neugodnu obavezu. I ne razmišljaju o tome da narod nije glup i da će se sigurno zapitati kako to da nisu mislili na tu konvenciju kada su obećali organiziranje izložbe. Meni je to bilo prvo što sam pomislio.

Sve mi je bilo nekako čudno zato što znam da su Bernu izložbe održavane više puta. Kada sam čuo da su ovoga proljeća u konzulatu u Zuerichu izlagali članovi grupe *Kravata* postalo mi je jas-

no u kojem grmu leži zec. Ma kakva bečka konvencija! Umjetnici naive previše su hrvatski obojeni, poput njihovih slika, nacionalisti koje treba sakriti a ne izlagati. Ono što se broji je politička podobnost, a nju su si neki članovi *Kravate* priskrbili time što su vašu i našu HKZ pokušali upotrijebiti.

I još mi je nešto zapelo za oko. U skandalu sa slikama naive, Petar Barišić je odigrao do krajnosti negativnu ulogu. Je li vam poznato da mu je HSK dodijelio priznanje kao čovjeku zaslužnom za povezivanje domovine i izvan-domovinskih Hrvata? Vjerojatno je i to bio jedan od razloga što ste otkazali članstvo u HSK, na čemu vam uostalom mogu samo čestitati. Istina, očekivao sam i nadao se da će ta „krovna“ udruga okupiti Hrvate, ali po svemu sudeći njima to ne pada na pamet.

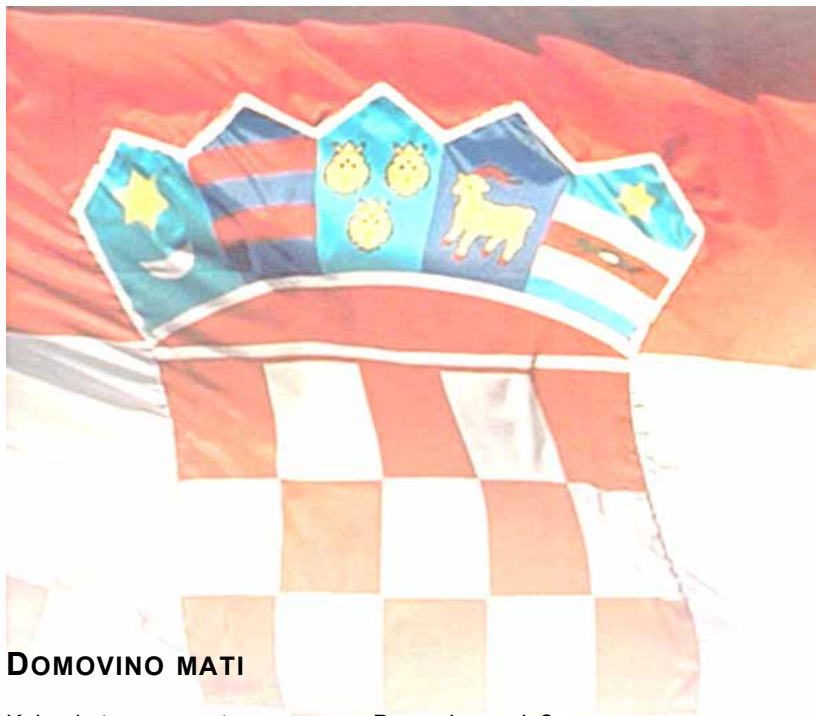
Svima vama zahvaljujem na radu koji ulažete u našu Zajednicu. Samo tako dalje!

Prijateljski pozdravlja, Zdravko K. ■

Primjedba HKZ

U vrijeme kada je HSK dodijelio priznanje Barišiću, HKZ više nije bila član HSK. Da se dogodilo prije, moguće bi i to bio jedan od razloga za istup iz Hrvatskog svjetskog kongresa.

DOMOVINO MATI

Kako da te nego materom zovem, Domovino moja?
U venama mojim tvoja krv teče
Razlivena svakim djelićem moga bića
U tvome srcu moje srce kuca.
Tvoje u mome.

Kako da te nego materom zovem Domovino moja?
Kroz stoljeća natopljena krvlju hrabrih junaka i vitezova,
Popločana kostima mučenika koje za pravdom vape
U žilama tvojim krv pravednih i nedužnih
Mojih djedova i pradjedova
Što boriše se za krst časni i slobodu zlatnu.

Kako da te nego materom zovem, Domovino moja?
U teškim olovnim vremenima u kojima si talac bila
Ti nisi posustala
Ti majčinski si bdjela nad djecom svojom
Potiho svakom novorođenčetu pjevala hrvatske budnice
I onda kad ti se srce razdiralo od boli
Ulijevala nadu sanjajući o slobodi, o miru.

Kako da te nego materom zovem, Domovino moja?
Mi dosanjali smo zajedno iste snove: Snove o slobodi!
O slobodi zalivenoj ponovno potocima krvi muka i jauka
O slobodi u koju su utkani svi uništeni il' tek započeti životi,
U tvoj kamen temeljac ugrađeni su svi mučeni i masakrirani
Svi tvoji nedužni sinovi i kćeri
Tvoja djeca, starci, starice, silovane žene, hrabri branitelji
Uništene crkve, škole, zgrade, tvornice, igrališta, ceste, šume, rijeke
Sve, baš sve...

Kako da te, nego materom zovem, Domovino moja?
Oni su gađali i bestijalno uništavali sve ne bojeći se Boga ni pravde
I dušu i srce su željeli uništiti. Zatrti svaki trag Hrvatu
Samo da nas ne bude
Ali ti, Majko, ti si bdjela i molila
Ti nisi posustala jer si vjerovala
Vjerovala u svoje srce koje si pretakala u srce svakog svog djeteta.
Ti sve žrtve si na oltar Domovine uzdignula da ih slavimo
Da im zahvalni budemo.

Domovino moja, nikad te neću prestati majkom svojom zvati
I kad sam u zagrljaju tvom il' od tebe daleko
Ja znam gdje god bila da tvoje srce za mene kuca i da si mi jedina
Ja znam da tvoje sam dijete.

Milica Krakan

A TEBE NEMA

Kad noć postala dan
A dan utonuo u neki ružan san
Kad prelila čašu je mrkla noć
Pa žurit se i nekud poć

Kad tebe nema
Il' si na putu ili se spremaš
Kad noć obukla debeli kaput
Ne znam jel' ostat il' ići na put

Kad zov se ne čuje od tišine ili oluje
Kad ne zna dal' da se raduje
Ili za nekim tuguje
Kad se za gozbu sprema
A tebe nema.

REKLI SU MI

Rekli su mi da cvijet se čuva
I da se nikad ne gazi
Rekli su mi da ga se svaki dan pogledom prati
Jer zauzvrat dobit ćeš tisuću lati
Rekli su mi da mu uopće puno toga i ne treba
Tek kapljicu dvije vode,
malo sunca i komadić vedrog neba.
Jer cvijet je tu, da ga se pazi.

Da. Rekli su mi puno toga
I da je LJUBAV čak jača od svega zloga
I da cvijeta i onda kad misliš da je kraj
I onda kad nedokučiv ti se čini raj
I kad ti je daleko onaj koga voliš
I kad misliš da je glupo da se za njega boriš
I kad ne razlučuješ san od jave
I kad misliš da u sred zime
samo za tebe se moraju zeleniti trave
I kad cijeli u dlan skupiš svoj dan
Ali, jedno mi nisu rekli:
Da na kraju ostaješ SAM.

DJEČJI SAN

Probudili jaglaci se iz sna
Ljubičice mirisom opijaju
Razdragana djeca proljetne vijence
pletu na sagu od cvijeća
To je najljepša proljetna sreća.

JULIE EDEN BUŠIĆ

ŽIVA GLAVA

Piše Milica Krakan

U romanu kroz priču silovane S. i njezine patnje, autorica želi javnost senzibilizirati za ispričane i neispričane životne priče i drugih žena.

Nakon predstavljanja knjige imali smo prigodu razgovarati sa ženom koja je prva smogla snagu i hrabrost otvoreno izaći u javnost sa svojom pričom, ohrabrivši sve druge silovane žene da prekinu šutnju. U ime silovanih žena u Bosni, pobrinula se dignuti glas ni manje ni više nego Angelina Jolie, postavši tako njihova ambasadorica. Hvale vrijedno. A tko je digao glas u ime hrvatskih silovanih žena? Nitko. Njih se sustavno ignorira i želi na svaki mogući način ušutkati i njihove patnje i boli staviti pod tepih.

Tako danas od Pantovčaka do Banjskih dvora, od državnog odvjetništva do lokalnih dužnosnika, nitko ne pokazuje niti trun osjećaja za problematiku žena silovanih u ratu.

Koliko je puta do sada pogaženo njihovo dostojanstvo? Početak se zna, ali mu se kraj ne nazire.

Prvi puta: sve vrijeme zatočeništva i počinjenog najstrašnijeg zločina silovanja, zastrašivanja te psihičkog i fizičkog nasilja.

Drugi puta: vrativši se u svoje mjesto, silovane žene susreću zločince kako mirno šecu gradom izrugujući se i demonstrirajući još jednom nadmoć nad nevinim žrtvama. Umjesto da su najstrožije kažnjeni za počinjena zlodjela, oni uživaju sve privilegije. Obnovljene su im ili nanovo izgrađene kuće, vraćeni su na radna mjesta, koja im ni po kak-

vom zakonu ne bi smjela pripasti, a da apsurd bude još veći, neki od tih nose uniformu hrvatske policije.

Treći puta: silovane žene doživljavaju godinama poniženja ne samo od društva nego izrugivanja, cinizam i podsmjeh čak i najbliže rodbine. Za njihove duboke rane i traume nitko ne želi čuti. One su neprimjetne, jer njima ne manjka ni noga ni ruka da bi ih netko prepoznao kao žrtve. One ne izlaze na ulicu tražiti svoja prava kao lezbijke u Splitu i Zagrebu. A da i izađu, vjerujem da bi ih sadašnja vlast po kratkom postupku ušutkala.

Četvrti puta: o „senzibiliziranosti“ vlasti za njihove probleme, mogli smo čuti u vrijeme gay parade u Splitu, gdje ih Pusička poziva da se solidariziraju s nakaradama, ponizivši i uvrijedivši tako sve žrtve rata. Izjednačujući silovane žene s njima, pokazala je isto toliko osjećaja i licemjerja za nevine žrtve kao i njihovi silovatelji. Ona nije našla ni minutu vremena odgovoriti na njihov dopis, a kamoli udovoljiti njihovoj molbi da ih primi i sasluša. Dok je splitsku para-

du s njom na čelu došla podržati skoro cijela vlada.

Quo vadis Hrvatska? U normalnoj državi, trebali su svi podnijeti ostavku. Ali, Hrvatska je posebna država. Sila zakona (bezakonja) se testira nad generalima, braniteljima, žrtvama rata i običnim malim ljudima. Za kriminalce, ubojice, ratne profitere i zločince zakoni ne vrijede.

Tako su bivši, a i sadašnji Predsjednik pretvorili nekad ugledni Pantovčak i rezidenciju Predsjednika države u utočište kriminalaca svake vrste. Odavna je bivši predsjednik Mesić dovodeći udbaše i druge sumnjivce kriminalnog miljea na Pantovčak, pogazio sve sveto i krvlju stečeno u domovinskom ratu. A da prednjačimo u apsurdnosti, vidljivo je posvuda, pa i to da nam država ima dva predsjednika, dok nalogodavci iz EU upravljaju koncima iz daljine.

Roman Julienne Bušić „Živa glava“ treba pročitati, senzibilizirati se za patnje silovanih žena i tako ih barem moralno podržati. ■

ZBORNIK RADOVA

"DANI DR. FRANJE

TUĐMANA - HRVATI KROZ STOLJEĆA"

Piše Mate Kovačević, Hrvatsko slovo

Evo teče već 12. godina od početka ustrajne i sustavne detuđmanizacije hrvatskoga društva, nu Hrvati, unatoč tomu, kao stari narod, premda pokadšto pokleknu, ipak pokazuju da nisu tijesto za miješanje te čovjeku, koji je obnovio hrvatsku državnost, s velikim ponosom, iskreno i s udivljenjem odaju zasluženu počast.

Doista, danas kad se sagleda hrvatska povijest, prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman čini se kao da izranja iz njezina krila kao utjelovljenje nacionalnog genija, koji je u svoju viziju stvaranja hrvatske države utkao sve pozitivne silnice višestoljetne borbe za samostojnost. Njegovo političko umijeće nije stalo samo na tim silnicama, nego je kao

strateg, vojskovođa i državnik u borbu za neovisnu hrvatsku državu uspio preokrenuti i suprotne sile te Republiku Hrvatsku, iz nekoliko prošlostoljetnih gubitničkih saveza uveo u kolo pobjednika, priskrbivši hrvatskom narodu mogućnost odabira budućih političkih partnerstava.

Ono što je Ante Starčević osmislio kao program hrvatske nacionalne ideologije stotinu godina poslije Franjo Tuđman je s velikim uspjehom i realizirao. Upravo su suprotne silnice, koje je koristio za stvaranje države, nakon njegova odlaska, pokrenule procese, koje danas prepoznajemo kao sustavno razdržavljenje nacije. Kako bi zaustavio to sve snažnije rashvaćivanje, jedan je drugi časni čovjek, Milan Vuković, pokrenuo godišnje susrete povjesničara, publicista i književnika, koji se već četvrtu godinu okupljaju u Velikom Trgovišću, rodnom mjestu prvoga hrvatskog predsjednika, gdje izlažu svoja najnovija istraživanja o cjelokupnoj hrvatskoj povijesti te i na taj način potiču ustano-

ve i pojedince da afirmiraju nacionalnu povijest i kulturu.

Njihova izlaganja svake godine izlaze u zborniku radova, a ove vam godine predstavljamo 4. zbornik, u kojem je objavljeno 20 radova, razdijeljenih u tri cjeline - hrvatska povijest od 1990. i Domovinski rat, hrvatska povijest 20. st. i hrvatska povijest kroz stoljeća. U dijelu koji se bavi suvremenom poviješću sedam je auktora: Ivo Rendić Miočević, akademik Stanko Popović, Božo Žepić, Ivan Strižić, Mate Kovačević, Stjepan Šulek i Tomislav Marijan Bilosnić. Oni pišu o suvremenim pojavama, kojima smo i sami svjedoci.

Ivo Rendić Miočević se bavi aktualnim učenjem hrvatske povijesti, koje je danas, po njegovu mišljenju, u našim školama takvo da vodi poništavanju nacionalne memorije. Svoju raspravu zaključuje kako učenje povijesti koje se nameće hrvatskom obrazovnom sustavu učenike osuđuje na zaborav, a nacionalnu memoriju poništava. ►

Akademik Stanko Popović u maestralnoj raščlambi piše o položaju Republike Hrvatske koja se našla na raskrižju između Europske unije i balkanske igmanske inicijative. Podsjeća na dvije političke struje - onu koja budućnost Hrvatske kao suverene države vidi u Europskoj uniji te manje skupine, koja poticana iz inozemstva Hrvatsku gura u zapadni Balkan. U svom tekstu akademik Popović je dotaknuo cijeli niz problema koji i danas opterećuju hrvatsku državu - od specijalnoga rata protiv Hrvatske do pitanja Haaškoga suda i njegovih presuda hrvatskim generalima.

Božo Žepić kao da nastavlja temu koju je započeo akademik Popović te raščlanjuje pitanje dvostrukih mjerila međunarodne zajednice prema Hrvatima, te tako čini niz pogrešaka s nesagledivim posljedicama. Prof. Žepić smatra kako je krajnje vrijeme da se zapitamo zašto smo kao narod i država u nemilosti te koliko smo sami tomu doprinijeli, a koliko su u pitanju njihove predrasude i drugi razlozi.

Ivan Strić piše o agresiji na Hrvatsku, njezinoj političkoj podlozi, ali i čimbenicima koji i danas djeluju kako bi ratni neuspjeh nadoknadili svojevrsnom političkom agresijom koja i danas traje.

Autor ovoga osvrtu piše o teorijskoj podlozi političkoga djelovanja dr. Franje Tuđmana, koja je, kao vizija u stvarnost dolazi iz njegova historiografskoga rada.

Stjepan Šulek analizira hrvatske prijatelje i one druge, s posebnim osvrtom na poticaje iz vanjske politike. Posebno su vrijedna Šulekova opažanja medijskoga, humanitarnog i političkog djelovanja.

Tomislav Marijan Bilosnić piše o Franji Tuđmanu i Zadru te predsjedničku shvaćanju zadarskoga područja. Tuđman je Zadar i njegov širi prostor, kako ističe Bilosnić, držao "postojbinom hrvatske državnosti". Bilosnić smatra kako je Tuđman kao povjesničar dobro znao da Hrvati, ako ne riješe oslobođenjem Domovine i pitanje nacionalnoga identiteta, da kao narod sutra ne možemo ravnopravno razgovarati s modernim svijetom.

Hrvatskom povijesti 20. stoljeća bavi se 10 autora: Marko Samardžija, akademik Dubravko Jelčić, Pavao Galić, Mato Artuković, akademik Petar Strčić, Stipan Troglić, Trpimir Macan, Milan Vuković, Zlatko Begonja i fra Andrija Nikić.

Prof. Marko Samardžija piše o povijesnoj prosudbi Franje Tuđmana, o zagovaranju unifikacije hrvatskoga i srpskog jezika kao sastavnici politike unitarnoga jugoslavenstva. Samardžija je pokazao kako je Tuđman još potkraj 50-ih godina bio potpuno svjestan važnosti jezičnoga pitanja, no konstatira kako je šteta što se i u nastavku svoje disertacije nije osvrtao na jezičnu i pravopisnu problematiku. Samardžija za-

ključuje kako je Tuđman kao državnik taj "propust" obilato nadoknadio stvaranjem samostalne hrvatske države, u kojoj se kao i o svemu drugom može slobodno pisati.

Akademik Dubravko Jelčić piše o časopisu "Kritika" kao oazi slobodnoga mišljenja. U tekstu navodi brojne suradnike, ali piše i o napadajima na Maticu hrvatsku. Posebno se osvrće na Tuđmanove priloge u časopisu, koji čini se ni danas nisu ništa manje aktualni, a Jelčić smatra kako povezani u cjelinu svojim temama, pristupom, mislima i prosudbama spadaju u red najsmjelijih i najslobodnijih tekstova, koji su objavljeni u jugokomunističkom carstvu zla.

Pavao Galić piše o talijansko-talijanaškom iredentizmu u Zadru između dvaju ratova i nakon Drugog svjetskog rata, a tekst donosi presjek talijanskih prisezanja za hrvatskom obalom sve do danas.

Mato Artuković piše o dr. Josipu Franku i frankovcima u Tuđmanovu djelu te zaključuje kako Tuđmanova ocjena Josipa Franka ne bi izdržala današnju kritiku. Tuđmanova knjiga je nastala u svoje vrijeme, no unatoč tomu, dao je ne samo velik broj podataka nego i smjernice koje su mogle dovesti do objektivnijega pogleda na Franka, smatra Artuković.

Akademik Petar Strčić piše o raspadima četiriju Jugoslavija podsjećajući pritom na rađanje jugoslavenske ideje i njezinu nesretnu realizaciju.

Stipan Troglić piše o mons. Boži Milanoviću i njegovoj diplomatsko-političkoj borbi za hrvatske granice u Istri 1945.-1956. Autor podsjeća i na hrvatska sela koja su Sloveniji prepustile komunističke vlasti u Hrvatskoj.

Trpimir Macan piše o suđenju i akademskoj rehabilitaciji Đure Stipetića. Podsjeća kako se tužitelji i sudci nisu trudili utvrditi pravi značaj Stipetićeve javnoga djelovanja niti ga raščlaniti u vremenu i prilikama. Svoje su razloge, kako navodi, okrenuli proti njemu zanijekavši mu ljudski, moralni i intelektualni integritet, proglasivši ga fašistom. Stoga mu je, smatra Macan i suđenje bilo namješteno.

Milan Vuković piše o Tuđmanu i međunarodnoj afirmaciji Hrvatske. Autor podsjeća na Tuđmanove riječi kako Hrvatska po svom geopolitičkom položaju i svojoj četnaeststoljetnoj povijesti pripada srednjoeuropskoj i sredozemnoj kulturno-civilizacijskoj sferi, te da je politička povezanost s Balkanom bila samo kratka epizoda u povijesti Hrvatske. Zato je Hrvatskoj mjesto, smatrao je Tuđman, sa srednjoeuropskim zemljama od Baltika do Jadrana.

Zlatko Begonja piše o političkim prilikama u Zadarskoj nadbiskupiji tijekom II. svjetskog rata i u neposrednom poratnom razdoblju. Zaključuje kako su hrvatski svećenici, premda krajnje pros-

kribirani od komunizma i fašizma, uspjeli zadržati stalnu i vjernu poziciju obrane narodnoga identiteta.

Fra Andrija Nikić piše o stradanju katoličkoga pučanstva u Hercegovini, s posebnim naglaskom na ružičku župu. U sklopu teksta donosi i svojevrsni žrtvoslov župe.

U trećem dijelu knjige tri su autorska rada: Đure Vidmarovića, Lovre Botice Tadinova i biskupa gospičko-senjskoga mons. Mile Bogovića.

Đuro Vidmarović piše o Hrvatskoj čitaonici u Lastvi u Boki kotorskoj, kao narodnosnoj kulturno-prosvjetnoj ustanovi. Smatra kako je ukidanjem *Hrvatske čitaonice* te formiranjem *Jugoslavenskog doma* započeo proces nasilne dekatolizacije u Lastvi, što je kasnije vodilo do potiranja hrvatskoga identiteta u Boki kotorskoj.

Lovre Botica Tadinov kroz korčulanski pogled piše o Talijanima i Dalmaciji te podsjeća na cijeli niz istaknutih i manje istaknutih književnika, koji jasno kroz cijelu povijest ističu hrvatski identitet Dalmacije.

Mons. Mile Bogović piše o usklađivanju hrvatskih državnih i crkvenih granica podsjećajući na procese još od rimskoga doba. Zaključuje kako na hrvatskom prostoru nije nastalo jedno metropolitansko središte sve do 1852. kad Zagreb postaje nadbiskupsko središte, a koje bi okupljalo sve Hrvate katolike. Politička pak rastrganost hrvatskoga prostora, odnosno navezanost na središta izvan Hrvatske, pokazuje zašto se među Hrvatima razvijao provincijalni i kolonijalni mentalitet, koji se, kako mons. Bogović ističe, i danas osjeća.

Kako sam već istaknuo, zbornik je bogat raznovrsnim temama iz hrvatske povijesti, a autori različitih svjetonazora, historiografskih škola i pogleda u njem analiziraju sve šira područja hrvatske povijesti prateći kroz vrijeme i mijene sudbinu hrvatskoga naroda. Za razliku od ranijih brojeva, ovaj zbornik je nešto bogatiji i prosudbama o historiografskom djelu dr. Franje Tuđmana. Upravo ta raznovrsnost te različitost pristupa i stilova, koji su razumljivi širem čitateljstvu, zbornik čine jedinstvenim nastavkom četverogodišnjeg rada organizatora i njegovih izlagača. Stoga ga srdačno preporučam čitateljima i ljubiteljima hrvatske starine, ali i svima onima koji se bave ili će se baviti javnim radom. ■

IMPRESSUM**NAKLADNIK / HERAUSGEBER:**

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA U ŠVICARSKOJ
KROATISCHER KULTURVEREIN IN DER SCHWEIZ

Društvene obavijesti -

GLASILO HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE U CH

ZA POTPISANE ČLANKE ODGOVARA AUTOR, ZA NEPOTPISANE
UREDNIŠTVO

Uredništvo / Redaktion:

Osvin Gaupp, glavni urednik / Chefredaktor
Tomislav Kukalj, urednik web stranice
Dunja Gaupp, grafičko oblikovanje
Darko Kolić, član uredništva

Priloge i oglase slati na:

Kroatischer Kulturverein, Postfach, 8050 Zürich
e-mail: hkzkkv@hkz-kkv.ch
www.hkz-kkv.ch

**Vodstvo udruge /
Führungsorgane****Upravni odbor /
Vorstand:**

Ivan Matarić, predsjednik
Dunja Gaupp, Tomislav Kukalj,
Marija Čulap Imhof,
Milica Krakan

**Nadzorni odbor /
Kontrollstelle:**

Marija Macukić, Juraj Milivoj
Cinzek

**Kolektivni član /
Kollektivmitglied:**

Hrvatsko glazbeno društvo
"Tamburica", Vorarlberg

**Počasni članovi /
Ehrenmitglieder:**

ing. Stipe Roščić,
dr. Vlado Šimunović,
prof. dr. Marko Turina,
† prof. dr. Žarko Dolinar,
† fra Lucijan Kordić,
† dr. Jure Petričević,
† prof. dr. Vladimir Prelog,
† dr. Tihomil Rađa

Zamolba

Poštovani primatelji

Društvenih obavijesti

molimo vas mislite na to da

nam na vrijeme javite

promjenu prezimena i/ili

adresu stanovanja.

Važne adrese**Veleposlanstvo RH**

Thunstr. 45, 3005 Bern
Tel. 031 3520275, Fax: 0313520373
Konzularni odjel:
Tel. 031 3525080, Fax: 0313528059

Konzulat RH

Bellerivestr. 5, 8008 Zürich
Tel. 044 4228318, Fax: 044 4228354

Konzulat RH

Via Folletti 20, 6900 Lugano
Tel. 091 9666310,
Fax: 091 9672110

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES CH/FL

Kroatischer Weltkongress CH/FL
Branka Lovrić, tajnica
Postfach 3664, CH-8021 Zürich
Tel./FAX 055 2407258
e-mail: Branka.Lovric@gmx.ch

HRVATSKA DOPUNSKA ŠKOLA

Zürcherstrasse 48, 8953 Dietikon
telefon 044 212 65 44; fax 044 212 65 46
e-mail: hds-ch@bluewin.ch

Narudžbenica kojom neopozivo naručujem:

Naslov	CHF	Kom.
<i>Kroatischer Unabhängigkeitskampf: Berechtigt und gerecht</i>	20.-	
<i>Hrvatski domovinski rat 1991.-1995. Strateški pogled</i> Davor Domazet-Lošo	30.-	
<i>Predsjednik protiv predsjednika,</i> Zdravko Tomac	25.-	
<i>Ponoćne misli,</i> Zdravko Tomac	25.-	
<i>Trećejanuarska Hrvatska,</i> Joško Čelan	25.-	
<i>Oklevetani narod, Hrvati u BiH 1990.-2000.</i> Joško Čelan	25.-	
<i>Oteto zaboravu,</i> Joško Čelan	30.-	
<i>Presvijetli i Rabin,</i> Miroslav Međimorec	30.-	
<i>Anglo američki establishment,</i> Carroll Quigley (prijevod Emil Čić)	45.-	
Haaški sud "Zajednički zločinački pothvat" - Što je to?	15.-	
<i>S one strane granice,</i> Š. Š. Čorić	25.-	
<i>CD "Zabranjena priča",</i> Dario Plevnik	15.-	
<i>DVD "Oprez, Mine!"</i> - Zbor Angelus humanitarni koncert "Pazi, ne gazi"	20.-	
DVD, predstavljanje knjige admirala Domazeta "Hrvatski domovinski rat..."	15.-	
<i>Vjera u sjeni politike</i> Damir Borovčak	20.-	

(poštarina nije uračunata u cijenu)

Ime i prezime, adresa i telefon naručitelja:

Potpis: _____

Narudžbenicu poslati na adresu:

Hrvatska kulturna zajednica

Kroatischer Kulturverein

Postfach, 8050 Zürich

Knjige se mogu naručiti E-Mail-om

P.P./JOURNAL
CH-8050 ZÜRICH

ABSENDER: KROATISCHER KULTURVEREIN, POSTFACH 5837, 8050 ZÜRICH

Galerija

Jura Perković

O autoru i izložbama
(Silvija Lučevnjak)

Jura Perković rođen je u Osijeku 1999. godine. Učenik je našičke Osnovne škole kralja Tomislava. Odrastajući uz oca Srečka i baku Anu, upija slikarstvo od najranijih dana, no u njegovom se stvaralaštvu ponajviše osjeća utjecaj njegovog mentora, slikara Tihomira Maroevića, kako u odabiru tehnike (tuš, akvarelirani tuš), tako i motiva (vedute Našica i Slavonije). Prirodni talent kojeg posjeduje već se godinama brusi i nadograđuje u neposrednom doticaju s plodnim slikarskim radionicama, a prepoznala ga je i stručna kritika, dodjeljujući mu niz nagrada za njegova slikarska ostvarenja. Njegujući svoj likovni izričaj primarno u crtačkim tehnikama, kao što je tuš, već sada uspješno vlada temeljnim vještinama dobrog slikarstva, pa očekujemo da će se u kasnijim fazama razvijati u prepoznatljivo individualnom pravcu. Ovom njegovom izložbom, uz oca Srečka, najavljujemo našičkoj javnosti još jednog autohtonog umjetnika naše sredine čiju ćemo slikarsku karijeru pozorno i s radošću pratiti.

Važnije žirirane izložbe i nagrade:

2007. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije; prvi u Hrvatskoj na natječaju Hrvatske turističke zajednice

2008. nagrada na međunarodnom natječaju u Japanu - Narita (u prvih 300 radova)

2010. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije za osnovne škole; izložba na 26. susretima neprofesionalnih likovnih stvaralaca Hrvatske u Karlovcu (u sastavu RIME Našice)

2011. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije; prvi u Hrvatskoj na natječaju Hrvatske turističke zajednice; nagrada "Selected Prize" na međunarodnom natječaju u Japanu - Jokohama, Kanagawa (više od 23.000 radova)